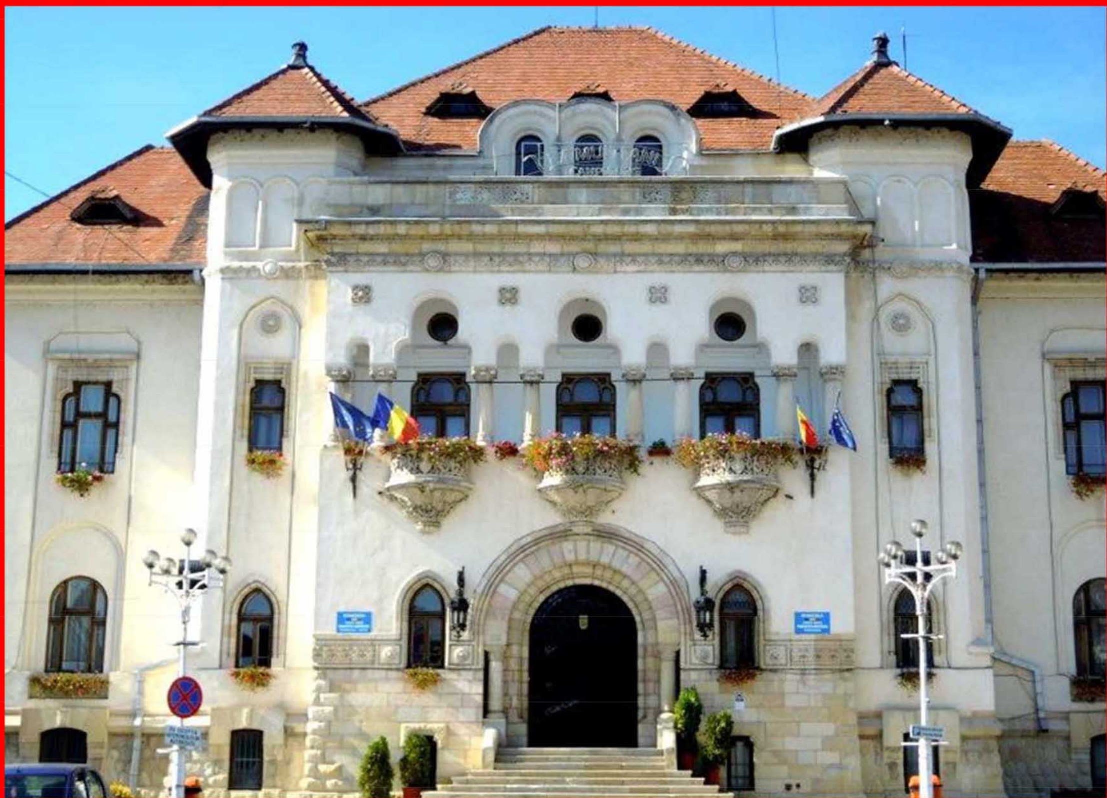
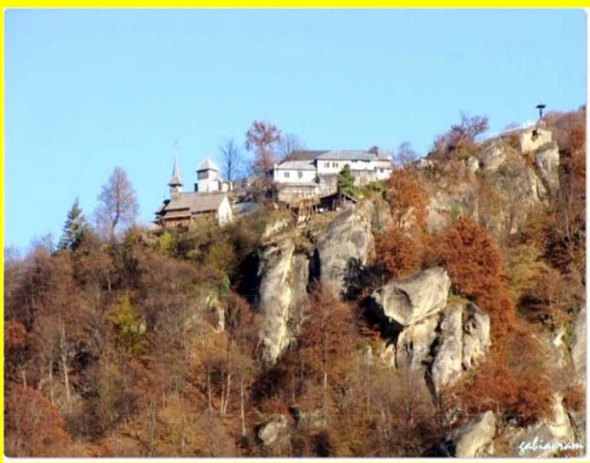
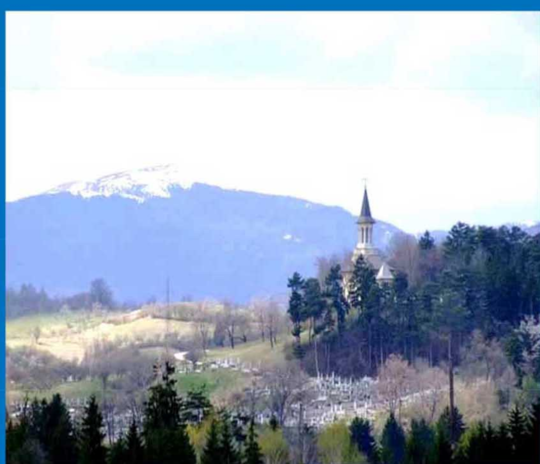
SOCIETATEA DE ŞTIINŢE ISTORICE DIN ROMÂNIA
FILIALA „*MUŞCEL*” – CÂMPULUNG-ARGEŞ

Nr. 10 – 2018

MUŞCELUL

Editura Larisa

Filiala Muşcel a Societăţii de Ştiinţe Istorice din România (SŞIR) este o asociaţie profesională obştească, apolitică şi independentă, al cărei scop este să stimuleze cercetarea ştiinţifică şi didactică, să-şi antreneze membrii în cercetarea istoriei locale, naţionale şi universale, să militeze pentru o atitudine corectă faţă de trecutul istoric şi faţă de rolul acestei discipline în şcoală.

Organizaţia se adresează profesorilor de istorie, cercetătorilor, studenţilor şi elevilor, şi oricărei persoane interesate în domeniul ştiinţelor istorice. Înscrierea se face pe bază de cerere individuală, însoţită de recomandarea unui membru SŞIR.

Consiliul de conducere

- Prof.istorie OANĂ ION-preşedintele Filialei Muşcel a S.S.I.R
- Prof. istorie VINTILĂ MARCEL-prim-vicepreşedinte
- Conf.univ.dr. habil. în ştiinţe istorice NEAGOE CLAUDIU-ION-vicepreşedinte
- Prof. istorie CATANĂ ADAM-IONELA-secretar general
- Ec. STOIAN CORNEL-secretar trezorier
- Col. PUIU GHEORGHE-membru
- Col. BADEA DUMITRU-membru
- Ing. MIU AGRICOLA-CONSTANTIN-membru
- Prof. istorie CĂLCÎI CLAUDIU-ION-membru
- Subing. CANTEMIR NUŞA-membru
- Preot paroh CÎRSTINA GHEORGHE - membru

Colectivul de redacţie a revistei de istorie „Muşcelul"

- Col. BADEA DUMITRU-red. şef
- Prof.istorie CĂLCÎI CLAUDIU-ION-red. şef-adj.
- Prof. istorie BOBOC CĂTĂLIN-red.

Comisia de cenzori

- Ec. ONCIOIU NICUŞOR-preşedinte
- Ec. VLĂJOAGĂ MARIA-membru
- Ec. GRIMALDI-PURNICHI LAURA-membru

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE ISTORICE DIN ROMÂNIA - FILIALA MUȘCEL –CÂMPULUNG, JUDEȚUL ARGEȘ

MUȘCELUL

REVISTĂ DE ISTORIE

DEDICATĂ ANULUI CENTENAR

NR.10 / 2018

Revista de istorie este o revistă care abordează cu prioritate istoria, cultura, civilizația, personalitățile fostului județ Mușcel, județ abuziv desființat la mijlocul sec. XX .

Editura Larisa

ROMÂNIA
1918-2018 | SĂRBĂTORIM ÎMPREUNĂ

COPERTA 1

- stânga sus – sigla Societății de Științe Istorice din România – *Sine et ira studio* în traducere: *Fără ură și părtinire;*
- dreapta sus – sigla fostului județ Mușcel;
- în centru – Primăria Municipiului Câmpulung, fosta Prefectură a județului Mușcel;
- stânga jos – Cetățuia „Negru Vodă” de la Cetățeni- Mușcel;
- dreapta jos – Biserica Flămânda din Câmpulung.

COPERTA 2

- pe fundal: sus – Muzeul Câmpulung, sediul Finanțelor Publice în fostul județ Mușcel;
jos – Căminul Cultural „Sarmiza Bilcescu Alimănișteanu” din Voinești, comuna Lerești, sediul Filialei „Mușcel” a Societății de Științe Istorice din România;

COPERTA 3

1 – Turnul Bărăției;
2,9 – Castrul roman Jidova;
3 – Turnul clopotniței Mănăstirii „Negru Vodă”;
4, 5 – Cetățuia „Negru Vodă”;
6,8 – Cetatea Oratia de la Podul Dâmboviței;
7 – Casa de Cultură „Tudor Mușatescu” – fostă Primărie a orașului Câmpulung din 1907;
10 – Biserica Corbii de Piatră;

COPERTA 4

1 – Așezări mușcelene atestate până la 1600;
2 – Mausoleul Mateiaș;
3 – Mânăstirea „Negru Vodă” – Câmpulung Mușcel;

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României

REVISTA DE ISTORIE, NR. 10 / 2018

Câmpulung Muscel
ISSN 2066-3080
Editura LARISA

Mulțumim conducerii Casei de Cultură „Tudor Mușatescu” din Câmpulung, pentru sprijinul acordat în apariția acestui număr.

ÎN LOC DE PREFAȚĂ

Prof. Ion Oană,
Președintele Filialei Mușcel a Societății de Științe Istorice din România

La 1 Decembrie 2018 se împlinesc 100 de ani de când, la *Meca noastră ..., la Alba Iulia –n Ardeal,* citându-l pe marele poet național Adrian Păunescu, 100.000 de români, într-un puternic entuziasm istoric, au aclamat și au aprobat Proclamația de Unire a Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu patria-mamă, Regatul României.

Cu acest moment se încheie procesul de formare a Statului Național Unitar Român după ce, la 24 ianuarie 1859 a avut loc unirea Moldovei cu Țara Românească – numită și Unirea Mică, la 28 noiembrie 1918, Bucovina își afirmase Unirea și apartenența la Regatul României, iar, cu opt luni înainte, Basarabia, un alt teritoriu românesc dintre Prut și Nistru, proclamase unirea cu patria mamă România.Toate aceste evenimente au avut loc într-un context istoric delicat pentru lumea europeană și implicit și pentru România. Cu patru ani înainte, Marile puteri europene zornăiau amenințător armele pregătindu-se pentru ceea ce va fi prima mare conflagrație mondială. Micile state, cu năzuințe naționale, erau în pericol. Care tabără, oare, va garanta împlinirea aspirațiilor naționale !? a fost întrebarea ce se punea atunci. Înțelepciunea politicienilor, ce în acea vreme conduceau destinele României și gîndirea corectă a regelui Ferdinand, au dat prioritate taberei care ne garanta împlinirea aspirațiilor naționale: Antanta, adică Franța, Anglia și Rusia. Astfel, pe 15 august 1916 batalioanele române au trecut Carpații cu elan, spre împlinirea marelui vis : Reîntregirea. Brava armată română, în ofensiva sa din Transilvania, nu a putut fi oprită decât prin nerespectarea de către Franța a propriului dicton Noblesse oblige, aceasta neîncepând ofensiva în Balcani la momentul stabilit strategic, astfel că, atacați din sudul Dunării de trupele bulgaro – germane, a trebuit să oprim înaintarea în Transilvania și să ne repliem pe crestele Carpaților unde s-au dat bătălii crâncene, inclusiv în grădinile noastre, prin luptele de la Pravăț – Măgura. În Mușcel, frontul de luptă a stagnat mai mult de o lună după care românii au fost bligați să se retragă, inamicul neobținând vreo victorie aici. Germanii ocupă Câmpulungul fără glorie, iar armata română luptă eroic în vara anului 1917 la Mărăști, Mărășești și Oituz pentru apărarea a ceea ce a mai rămas din România: Moldova.

Anul 1918 a fost unul de triumf al binelui asupra răului. Marile imperii se destramă, inclusiv Austro-Ungaria din care făceau parte și Transilvania, Banatul, Crișana, Maramureșul și Bucovina. Imperiul Țarist nu mai există iar Rusia este măcinată de revoluția bolșevică și de războiul civil ce a urmat. Franța dă Germaniei lovitura de grație, iar armata română reocupă teritoriul României ocupat de germani.

În acest context a avut loc evenimentul pe care îl comemorăm la 1 Decembrie 2018 – REÎNTREGIREA neamului românesc și când, pentru prima oară, s-a scris pe Tricolor UNIRE !

Ion (Niță) If. Cojocaru

INFO

”Lupta de veacuri pentru realizarea unităţii statale a fost încununată cu succes la 1 Decembrie 1918, când se înfăptuia şi Unirea Transilvaniei cu România, eveniment salutat cu un deosebit entuziasm în comunele şi satele judeţului Muşcel, printre care s-a aflat şi Lereştiul. Aici au avut loc numeroase adunări, la care ţărănimea, tineretul, intelectualii comunei şi-au manifestat bucuria de a vedea împlinită una dintre năzuinţele de veacuri ale tuturor românilor.[1]

Din relatarea profesorului doctor inginer Cojocaru Gh. Iosif, nepot al economului de vite (oierului) Ion (Niță) If. Cojocaru, care în perioada anilor 1920-1923 a fost președinte al Comisiei interimare, aflăm că județul Mușcel a fost reprezentat la Alba Iulia pe 1 Decembrie 1918 de 13 călăreți pe cai albi ce au trecut Carpații pe drumul secular al muntelui Roșu. În această delegație, Lereștiul a fost prezent prin Ion (Niță) If. Cojocaru.”[2]

[1] Revista *Argeș*, Nr. 12/dec. 1958, p 5.
[2] Ion Oană, *Istorie și cultură în Lerești-Mușcel*, Ed. *Ars Docendi*, București, 2017, p. 50.

CENTENARUL MARII UNIRI
DE LA UNIREA PRINCIPATELOR, LA UNIREA CEA MARE
REPERE CRONOLOGICE DEFINITORII

Col.rtr.Laurenţiu Domnişoru

Anul acesta, la 1 Decembrie 2018, se împlinesc 100 de ani de la făurirea României Mari. Evenimentul istoric la care ne referim a fost rezultatul direct al acțiunilor și luptelor de veacuri ale marilor bărbați de stat ai românilor și al maselor largi populare. Luptele românilor pentru făurirea Marii Uniri s-au intensificat și au căpătat aspecte concrete și definitorii începând cu prima parte a veacului al XIX-lea și s-au încheiat definitiv și irevocabil în ultimii doi ani ai deceniului doi din veacul al XX-lea, prin marea întrunire populară și națională din ziua de 1 Decembrie 1918, de la Alba Iulia, când s-a decis unirea tuturor teritoriilor locuite de români, care se aflau sub ocupație străină ,cu Patria mamă România.

În perioada la care ne-am referit s-au desfășurat practic zeci și zeci de momente și acțiuni menite să ducă, mai întâi, la Unirea cea Mică, de la 24 Ianuarie 1859, iar apoi la Marea Unire de la 1 Decembrie 1918. Ne vom referi, în cele ce urmează în mod cronologic, la un număr de 39 astfel de momente și acțiuni.

**** 1 Ianuarie 1847.*** Într-un cuvânt înflăcărat rostit de Nicolae Bălcescu, la Paris, în fața unor studenți și a altor cetățeni români ce se aflau în capitala Franței, marele nostru revoluționar democrat a subliniat dorința arzătoare a românilor din țară și din străinătate de făurire a unității noastre statale. Cu acel prilej, Nicolae Bălcescu a spus, printre altele: *„ Ținta noastră socotesc că nu poate fi alta decât unitatea națională a românilor, unitate întemeiată, mai întâi de toate, în idei și în simțire, care să ducă cu vremea, la unitatea politică”.*

**** 3 - 5 mai 1848.*** Se desfășoară la Blaj, pe câmpia zisă a Libertății, o Mare Adunare Națională. Cu acel prilej participanții la întrunire adoptă documentul intitulat *„Petițiunea Națională”*. În contextul dat, într-un entuziasm de înaltă vibrație național-patriotică, de aclamații și urale, „din piepturile miilor de participanți, acolo, la Blaj, s-au auzit, se pare pentru prima oară pe pământul românesc, prin care se enunța o dorință, o realitate și un vis: *„Noi vrem să ne unim cu Țara!”*

**** 12 mai 1848.*** La Brașov, din inițiativa unui grup de revoluționari români, se editează programul revoluționar intitulat *„Principiile noastre pentru reformarea Patriei”*. În cel de-al șaselea articol al acelui program, se prevedea această dorință de mult timp preconizată de către românii moldoveni și munteni: *„Unirea Moldovei și Valahiei, (n.n. Muntenia) într-un stat neatârnat românesc”.*

**** 21 iunie 1848.*** În revista literară românească intitulată *„Foaie pentru minte, inimă și literatură”* se publică poezia denumită *„Un răsunet”,* semnată de poetul Andrei Mureșanu. In ultima parte a acestei creații poetice, se fac ample și pertinente referiri la unirea românilor trăitori în spațiul românesc într-un singur stat liber și independent. Iată care sunt acele versuri: *„Români din patru unghiuri, acum ori niciodată, / Uniți-vă în cuget, uniți-vă-n simțiri; / Deviza-i libertatea și*

scopul ei prea sfânt, / Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină, / Decât să fim sclavi iarăşi pe vechiul nost pământ".

Poezia *„Un răsunet"*, denumită apoi *„Deşteaptă-te române",* va fi pusă apoi pe note muzicale de către Anton Pann.

**** august 1848.*** Se publică la Cernăuţi, din iniţiativa şi prin grija istoricului, publicistului şi viitorul om politic şi de stat Mihail Kogălniceanu, programul revoluţionar intitulat *„Dorinţele Partidei Naţionale din Moldova"*. În cadrul programului se află înscris un paragraf special referitor la mult aşteptata unitate politico - statală a românilor din Moldova cu cei din Ţara Românească şi la unirea lor într-un stat liber, suveran şi independent. În cuprinsul acelui paragraf se consemnează, în mod expres, următoarea idee teoretică şi practică:

„ Unirea este cheia bolţii fără de care *s-ar prăbuşi tot edificiul naţional".*

**** 25 mai 1856.*** A luat fiinţă, în localitatea Socola din judeţul Iaşi, Societatea intitulată *„Unirea"*. Scopul ei declarat expres, era acela ca membrii săi să militeze şi să lucreze în vederea înfăptuirii Unirii Moldovei cu Ţara Românească.

**** 26 iunie 1856.*** În ziarul *„Steaua Dunării"* se publică un articol special în cuprinsul căruia sunt tratate direct şi pe larg probleme referitoare la unirea Moldovei cu Ţara Românească. În articol se vorbeşte, se pare pentru prima dată în presa scrisă, de Unirea Principatelor Române şi se lansează o caldă chemare a populaţiei la înfăptuirea unirii. Iată câteva extrase din acel articol: *„Strigătul - Unirea Principatelor şi Suveranitatea statului român... să străbată munţii, câmpiile, văile şi dealurile noastre, să umple aerul, să răsune până în unghiurile pământului românesc cele mai îndepărtate, ca lumea întreagă să înţeleagă şi să se încredinţeze că Unirea este sufletul poporului român, că este glasul României. Unirea Principatelor... este unire de român cu român. Moldovenii şi muntenii sunt de un singur neam, o singură fiinţă, ei nu sunt moldoveni şi munteni, ci numai români".*

**** februarie 1857.*** În ultimile zile ale acestei luni, la Iaşi se constituie un comitet special denumit *„Comitetul Electoral al Unirii Principatelor"*. Câteva zile mai târziu, acel comitet îşi alcătuieşte un program politic de acţiune, document istoric în care se consemnează printre altele: *„ Unirea Principatelor într-un singur Stat şi constituirea unei adunări legislative reprezintă interesele întregii naţiuni".*

**** 3 martie 1857.*** Din iniţiativa unor oameni politici şi de cultură se constituie la Bucureşti un *„Comitet al Unirii"*. În programul de acţiune al comitetului se consemnează rostul acestui organism şi anume acela de a milita şi a lucra pentru *„ Unirea celor două Principate Române".*

**** 7 octombrie 1857.*** În cadrul unei şedinţe a Adunării Ad-hoc din Moldova, din iniţiativa lui Mihail Kogălniceanu şi cu participarea sa efectivă, se întocmeşte un proiect de rezoluţie privitoare la Unirea Moldovei cu Ţara Românească. În cuprinsul acestui document, se exprimă, pe de o parte, dorinţa arzătoare a românilor moldoveni de a se uni cu fraţii lor din Ţara Românească, iar pe de altă parte se afirmă că *„Unirea Principatelor... este firească şi legitimă".*

* ***8 octombrie 1857.*** Se desfăşoară, la Bucureşti, o şedinţă a Adunării Ad-hoc din Ţara Românească, în timpul căreia se discută pe larg despre dorinţa locuitorilor din Principat de a se uni cu cei din Moldova frăţească. În procesul verbal întocmit în cadrul şedinţei s-a făcut următoarea apreciere: *„ Naţiunea Română recunoaşte că Unirea amândurora Principate într-un singur stat, ar da o chezăşuire dezvoltării lor".*

**** 5 ianuarie 1859.*** Într-un entuziasm de bucurie şi de urale de nedescris, în cadrul adunărilor elective din Moldova, colonelul Alexandru Ioan Cuza este ales ca Domn al acestui Principat. Exprimându-şi marea sa bucurie şi a tuturor românilor din spaţiul românesc faţă de decizia alegătorilor moldoveni, omul politic şi de cultură Mihail Kogălniceanu a rostit următoarele cuvinte în numele Adunării Elective: *„ După 154 de ani, Moldova a intrat în vechiul său drept..., dreptul de a-şi alege, de capul său, domnul."*. Referindu-se apoi la domnitorul ales pe tronul Moldovei a spus printre altele: *„ Alegându-te pe tine domn în Ţara noastră, noi am dorit să arătăm lumii ceea ce Ţara doreşte: la legi noi, om nou."*

**** 8 ianuarie 1859.*** În ziarul „Steaua Dunării" se publică un articol substanţial în care se elogiază bucuria românilor moldoveni şi munteni şi a altor români trăitori în străinătate prilejuită de

alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca Domn al Moldovei. În articol se consemnează printre altele: „ *Înălțarea pe tronul Moldovei a preînălțatului Alexandru Ioan Cuza, este astăzi în ochii tuturor românilor, în ochii Europei și ai lumii întregi, dovada supremă că Unirea Principatelor este singura viață cu care românii trăiesc. Astăzi fericirea românilor este Unirea Principatelor".*

**** 24 ianuarie 1859.*** În cadrul unui entuziasm popular, în urma votului exprimat, Adunarea Electivă de la București anunța pe toți românii din cele două Principate că Alexandru Ioan Cuza a fost ales și ca Domn al Țării Românești, de fapt ca Domn al ambelor Principate Române. Evocând și elogiind acest fapt în numele Adunării Elective de la București, deputatul și omul de cultură Vasile Boerescu a spus următoarele: *„ Această zi (24 ianuarie n.n.) este cea mai mare ce au văzut românii în analele istoriei lor".*

**** 11 decembrie 1861.*** Domnitorul Principatelor Unite, Alexandru Ioan Cuza se adresează națiunii române printr-o Proclamație specială, în cuprinsul căreia se referă la Unirea Principatelor. În acest document istoric se consemnează, printre altele: *„ Unirea este îndeplinită; națiunea română este întemeiată..., recunoscută de Înalta Poartă și de Puterile Garante... Alesul vostru vă dă astăzi o singură Românie".*

**** 29 iunie 1866.*** Adunarea Electivă de la București, care de fapt juca rolul de Parlament al țării, a adoptat prima Constituție a României. În cuprinsul Legii fundamentale a României, la titlul întâi, intitulat „ Despre teritoriul României", se consemnează următoarele: *„ Principatele Unite ale României constituie un singur stat indivizibil, sub denumirea de România".* În titlul VI al Constituției, în articolul 125, se află înscrisă această consemnare: *„ Orașul București este capitala statului român și reședința guvernului..."*

**** 6 august 1867.*** În ziarul *„Românul",* care reprezenta o publicație de excepție din România, se publică o apreciere foarte interesantă făcută de către politicianul Alexandru Papiu Ilarian referitoare la ecoul pe care l-a avut Unirea Principatelor în Transilvania. Reproducem în cele ce urmează spusele acestuia: *„ Români din Transilvania, în împrejurările de față, numai la Principate privesc".*

**** 1880.*** În mai multe publicații din România se publică textul cântecului patriotic intitulat „ Pe-al nostru steag" pe versurile lui Andrei Bârseanu și pe notele muzicale ale lui Ciprian Porumbescu. În versurile acestui cântec se folosește pentru prima dată în istoria românească, în scris, expresia sau sintagma *„România Mare".* Redăm câteva versuri semnificative din acest cântec: *„ Pe - al nostru steag e scris Unire, / Unire-n cuget și-n simțiri, / Și sub măreața lui umbrire, / Vom înfrunta orice loviri"; „ Trăiască România Mare, / Cu Bucovina și Ardeal, / Lățind cu fal-a ei hotare, / Pe moștenirea lui Traian".*

**** 16 februarie 1883.*** În revista *„Dacia viitoare"* se publică articolul intitulat *„România față în față cu principiul naționalităților",* articol în cuprinsul căruia se vorbește în mod expres despre deziderabil înfăptuirii unității noastre naționale. Reproducem două extrase din acel articol: „ Voim Dacia așa cum fu, fiindcă istoria și dreptul, tradițiunea și plebiscitul, trecutul și prezentul ne dau dreptul de a aspira la o Dacie românească"; *„Străbunii noștri ne-au conservat limba și pământul strămoșesc; părinții noștri, generația care se duce, au făcut Unirea (n.n. din 1859), independența (n.n. 1877 - 1878) și mult au lucrat pentru libertate. Acum e rândul nostru, nouă ne e dat a completa unitatea națională",* adică a face România Mare.

*** 14 aprilie 1884.** În ziarul *„Tribuna"* care apare la Sibiu, fiind organul de presă al mișcării naționale a românilor din Transilvania, încep să se publice articole dedicate expres înaltului deziderat național al Unirii Transilvaniei cu România. Pe frontispiciul publicației era înscris următorul motto: „Soarele nostru de la București răsare".

**** 17 decembrie 1890.*** Ia ființă, la București, *„Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor".* Liga își propune ca prin activitatea sa să acționeze și să lupte în direcția înfăptuirii unității politico-statale a românilor de dincoace și de dincolo de lanțul Carpaților, adică pentru înfăptuirea României Mari. În cadrul ligii au desfășurat o bogată și rodnică activitate o seamă de personalități de primă mărime din spațiul românesc, între care s-au numărat Nicolae Iorga, A. D. Xenopol, Vasile Pârvan, Victor Babeș, V. A. Ureche și mulți alții.

**** 1910.*** S-a construit în orașul Iași o impresionantă statuie a domnitorului Alexandru Ioan Cuza. Pe monument se află înscrisă următoarea inscripție: *„Cuza Vodă a creat Unirea și în scurta lui domnie de șapte ani, a pus fundamentul statului român”.*

* ***15 februarie 1915.*** Din inițiativa membrilor din conducerea *„Ligii pentru Unitatea Culturală a tuturor românilor”,* o amplă întrunire populară a avut loc, în cadrul căreia participanții au manifestat pentru înfăptuirea cât mai grabnică a României Mari. La întrunire au participat mii de oameni, dintre care și numeroși oameni politici și de cultură ca de pildă: Octavian Goga, Nicolae Filipescu, Tache Ionescu, Vasile Lucaci și Barbu Ștefănescu Delavrancea. Din piepturile mulțimii s-au făcut auzite de multe ori, astfel de lozinci: „Vrem România Mare!”, „La fapte!”, Trăiască România Mare!”, „Ura, Ura, să trăiască România cea regească!”.

**** 15 august 1916.*** Cu ocazia intrării României în primul război mondial, care de către români era socotit a fi *„războiul de reîntregire națională”,* regele Ferdinand s-a adresat poporului român și oștirii sale printr-un amplu Manifest. Referindu-se în mod expres la dorința arzătoare a românilor pentru făurirea României Mari, la începutul manifestului au fost consemnate următoarele: *„Pentru neamul nostru, el (n.n. războiul) a adus ziua așteptată de veacuri de conștiința națională, ziua unirii lui”.*

**** 17 august 1916.*** În urma pătrunderii victorioase a trupelor române dincolo de lanțurile Carpaților, poetul Octavian Goga publică un articol de excepție în care arată că munții Carpați, care separau în două spațiul de viețuire românească, nu mai reprezintă un brâu de separare ci unul de unire. Iată un mic fragment din acel articol: *„Carpații, care ne separau în două, care ne încercuiau în mijloc ca o chingă de fier, Carpații nu mai sunt. Oștirea română i-a mutat în țara românească”.*

**** 5 martie 1917.*** Din inițiativa unui grup de militari români ai fostei armate austro-ungare ce cazuseră prizonieri la ruși și se aflau în lagărul de la Darnița, de lângă Kiev se întocmește o declarație sau un angajament, în cuprinsul căruia foștii ostași români și-au exprimat dorința și hotărârea lor de a se încadra cât mai repede cu putință în armata română și a lupta apoi pentru eliberarea Țării și reîntregirea ei. Iată un scurt fragment din acea declarație: „Noi, ofițerii, gradații și soldații de neam, jurăm pe onoare și pe conștiință, că voim să luptăm în armata română, pentru dezrobirea ținuturilor noastre românești de sub dominația Austro-Ungară și pentru unirea lor la Românie”. În ziua de 5 martie 1917 în cadrul lagărului de prizonieri români aflat în Darnița, s-a alcătuit un comitet al prizonierilor români. Acesta avea ca menire principală să-i organizeze pe doritori într-o structură militară care să se încadreze în armata română și să lupte efectiv pentru alungarea trupelor inamice de pe teritoriul țării și reîntregirea patriei. Acea structură militară a primit denumirea de „Corpul Voluntarilor Români și a fost recunoscut de Ministerul de Război al României.

**** 24 ianuarie 1918.*** În ziarul „România Nouă” care apărea la Chișinău se publică documentul intitulat „Chemarea adresată de Comitetul Central al Studenților români din Basarabia către tineretul basarabean”. În cuprinsul acelui document tineretul și studenții sunt chemați la luptă activă pentru unirea Basarabiei cu Patria - mamă. Iată câteva prevederi din acea chemare: *„Basarabia noastră este țară românească... Noi socotim că mântuirea neamului nostru este în unirea tuturor fiilor într-o singură țară... Noi vrem o Românie a tuturor românilor”.*

**** 27 martie 1918.*** Exprimându-și dorința arzătoare a românilor basarabeni ca Basarabia să se unească cu Țara- mamă, România, Sfatul Țării de la Chișinău *„hotărăște unirea Basarabiei cu România”.* În Proclamația întocmită cu această ocazie se consemnează în mod expres: În numele poporului basarabean Sfatul Țării declară: *„ De azi înainte și pentru totdeauna Basarabia se unește cu mama sa, România”.* În partea de încheiere a Proclamației este scrisă această lozincă: *„Trăiască Unirea Basarabiei cu România, de-a pururea și totdeauna!”*

**** 27 aprilie 1918.*** Din inițiativa unui mare număr de români ce se aflau la Paris se constituie *„Comitetul Național al românilor din Transilvania și Banat”.* Membrii săi care la început aveau în fruntea lor, ca personalitate marcantă pe Traian Vuia, iar apoi pe dr. Ioan Cantacuzino, și-au propus *„să militeze activ pentru independența Transilvaniei și unirea ei cu Țara - mamă”.*

**** 6 iulie 1918.*** Din inițiativa unor personalități politice și culturale românești aflate în Franța, printre care s-au numărat: Octavian Goga, Tache Ionescu, Vasile Lucaci, Ioan T. Florescu,

dr. Constantin Anghelescu se constituie la Paris *„Consiliul Național al Unității Române”*. În actul de constituire al Consiliului se arată că menirea lui este de a fi *„exponent și apărător al intereselor poporului român în străinătate”* și de a milita și lupta *„pentru făurirea României Mari”*.

**** 14 octombrie 1918.*** În Bucovina, la Cernăuți în cadrul „Adunării Constituante”, ia ființă „Consiliu Național” format din 50 de membrii din toate județele și păturile sociale,fiind ales ca președinte Iancu Flondor. Membrii săi și-au propus ca imediat să militeze și să lucreze în vederea împlinirii dorinței firești și arzătoare a Unirii Bucovinei cu România.

**** 18 octombrie 1918.*** La Budapesta se constituie *„Consiliul Național Român Central”* alcătuit din numeroase personalități române care militau și acționau pentru unirea Transilvaniei cu România. Menirea declarată a membrilor acestui Consiliu era aceea *„de a lucra cu intensitate sporită, cu hotărâre de neclintit, pentru unirea Transilvaniei cu Patria - mamă, România”*. Printre membrii marcanți ai Consiliului Național Român Central s-au numărat: Vasile Goldiș, Aurel Lazăr, Ștefan Cicio Pop, Aurel Vlad, Alexandru Vaida Voievod, Tiron Albani, Ion Flueraș, Ion Jumanca și alții.

**** 8 noiembrie 1918.*** În ziarul *„Românul”* se publica „Hotărârea Marelui Sfat Național Român din Transilvania și Ungaria, organism înființat în România în vederea coordonării acțiunilor prin care se viza făurirea României Mari, document istoric în care se hotărăște convocarea unei Mari Adunări Naționale. Aceasta avea menirea să decidă unirea tuturor teritoriilor românești, cu Țara - mamă, România. Iată câteva extrase din acea hotărâre: *„Istoria ne cheamă la fapte... Suntem convinși că în afară de cei care vor reprezenta toate păturile sociale ale națiunii la această istorică adunare, unde se va hotărî soarta neamului nostru pentru vecie, se va prezenta însuși poporul românesc în număr vrednic de cauza mare și sfântă... Fii tare, neam românesc, în credința ta, căci iată, se apropie ceasul mântuirii tale”*.

**** 15 noiembrie 1918.*** În Bucovina, la Cernăuți se desfășoară *„Congresul General al Bucovinei”*, în cadrul căruia participanții hotărăsc, în numele tuturor confraților lor români bucovineni „unirea necondiționată și pentru totdeauna a Bucovinei cu România”. Reproducem unul dintre ultimele articole ale moțiunii adoptate în acest sens: *„Unirea necondiționată și pe vecie a Bucovinei în vechile ei hotare până la Ceremuș, Colăcin și Nistru cu România”*.

**** 1 decembrie 1918.*** Se desfășoară la Alba Iulia Marea Adunare Națională, în urma căreia, peste 100.000 de participanți veniți din toate zonele României, în special din Transilvania și Banat, adoptă istorica hotărâre de *„Unire a Transilvaniei cu Țara - mamă și cu celelalte provincii surori (Basarabia și Bucovina)”*. În cadrul istoricei întruniri naționale, printr-o proclamație specială participanții hotărăsc prin vot deschis și aproape în unanimitate, unirea tuturor provinciilor românești cu România. În cadrul Rezoluției adoptate de către participanții la adunarea națională de la Alba Iulia, în articolul I, se consemnează următoarele: *„Adunarea Națională a tuturor românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba Iulia, în ziua de 1 decembrie 1918, decretează unirea acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânșii cu România. Adunarea Națională proclamă îndeosebi, dreptul inalienabil al națiunii române la întreg Banatul și la întregul teritoriu cuprins între râurile Mureș, Tisa și Dunăre”*. În ultimul articol al Rezoluției (al IX-lea) se arată cine va urma să conducă de îndată treburile României întregite. Redăm conținutul respectivului articol: *„Pentru conducerea mai departe a afacerilor Națiunii Române din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, Adunarea Națională hotărește instituirea unui Mare Sfat Național Român, care va avea toată îndreptățirea să reprezinte națiunea română, oricând și pretutindeni față de toate națiunile lumii și să ia toate dispozițiile pe care le află necesare în interesul națiunii”*.

* ***29 decembrie 1919.*** În Parlamentul României Mari se votează și se adoptă, prin vot majoritar, mai multe legi referitoare la ratificarea Unirii cu România a Basarabiei, Bucovinei, Transilvaniei și Banatului.

**** 4 iunie 1920.*** Se desfășoară în Franța, în palatul de la Versailles (Marele Trianon), Tratatul de pace dintre Puterile Antantei (16 state aliate din care făcea parte și România) și Ungaria, stat învins în Primul Război Mondial în calitate de stat succesor al Imperiului Austro -

Ungar. Este un document de importanță istorică pentru țara noastră, pentru că în el se recunoaște pe plan internațional Unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România.

* ***15 octombrie 1922.*** La Alba Iulia, în orașul Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, se desfășoară ceremonialul încoronării regelui Ferdinand I, zis și Întregitorul, și a reginei Maria. Cu acel prilej s-a bătut și o medalie jubiliară. Piesa reprezintă pe avers chipul regelui, înconjurat de o ghirlandă din frunze de laur, iar circular acest înscris: *„Ferdinand, Regele României și Maria Regină”*. Pe reversul medaliei se află înscrisă următoarea înscripție: *„Întâiul rege al tuturor românilor, încoronatu-s-a la Alba Iulia în 15 X 1922”*.

**** 26 - 27 martie 1923.*** În Parlamentul României se discută și se adoptă Constituția României întregite. În titlul I al noii legi fundamentale a țării, intitulat *„Despre teritoriul României”,* sunt consemnate următoarele prevederi: „Art. 1. Regatul României este un stat național, unitar și indivizibil”.

„Art.2. Teritoriul României este inalienabil. Hotarele statului nu pot fi schimbate sau rectificate decât în virtutea unei legi”.

„Art. 3. Teritoriul României nu se poate coloniza cu populație de gintă străină”.

„Art.4. Teritoriul României, din punct de vedere administrativ, se împarte în județe, județele în comune”.

În titlul VI al Constituției, denumit „Dispoziții generale”, sunt consemnate prevederi speciale referitoare la drapelul României, la reședința guvernului și la limba oficială a României întregite. Redăm mai jos câteva articole:

„Art. 124. Culorile drapelului României sunt: Albastru, Galben și Roșu, așezate vertical”.

„Art. 125. Reședința guvernului este Capitala Țării”.

„Art, 126. Limba românească este limba oficială a statului român”.

BIBLIOGRAFIE:

- Dr. Florian Tucă, prof. Nicolae Ionescu, prof. Romulus Raicu, „2000 de ani de statalitate, creștinism și cultură în spațiul românesc”. Repere cronologice, vol. I și II, București, 2000.
- Dr. Florian Tucă, prof. Nicolae Ionescu, prof. Romulus Raicu, „Epopeea anilor 1916 - 1918. Războiul pentru făurirea României Mari”, București, 1989.
- Ion Ciupercă, „România în fața recunoașterii unității naționale”, București, 1996

MESAJUL REGELUI CAROL al II-lea DIN ANUL 1934 CU PRIVIRE LA UNIREA TUTUROR ROMÂNILOR

Gl. Bg. (rtr.) Florian TUCĂ
Col. (rtr.) Laurențiu DOMNIȘORU

Căutând noi surse de documentare referitoare la acțiunile și luptele românilor pentru unitate național- statală am avut marea bucurie și satisfacție de a descoperi o sursă documentară cu totul deosebită despre care nu știam aproape nimic pentru că nu fusese pusă în valoare de către istoricii noștri și chiar fusese dată uitării. Este vorba de „mesajul” transmis poporului român în luna ianuarie 1934 de către Regele Carol al II-lea, cu prilejul sărbătoririi a trei sferturi de veac de la Unirea Principatelor, când, de fapt s-a pus temelia politico-statală a înfăptuirii marelui act istoric de la 1 Decembrie 1918. În cuvântarea rostită atunci de către suveranul României (8 iunie 1930 - 6 septembrie 1940), sunt consemnate aprecieri, informații, sinteze și concluzii deosebit de interesante, unele dintre acestea putând fi considerate, chiar și în zilele noastre deosebit de actuale. Ținând seama de importanța și valoarea celor spuse acum aproape 85 de ani de către Regele României, vom reproduce în continuare cuvântarea rostită de suveran. În prima din cele patru părți ale cuvântării se face o apreciere de sinteză, de o evidentă valoare științifică, nemaiîntâlnită de noi în alte izvoare istorice de referință.Iată care este aceasta*: „ Unirea Principatelor și unirea tuturor românilor, un singur vis în două realizări (unirea din ianuarie 1859 și Marea Unire din 1 Decembrie 1918). Generațiile ce vor veni mâine, vor găsi această unire fapt împlinit și consolidat, vor trăi în ambianță că acest lucru a fost întotdeauna, nu vor putea concepe că vreodată ramurile*

aceleași familii au putut trăi despărțite de către granițele trase de mâna omului. Și această ambianță este cea adevărată, cea firească, ei vor avea dreptate de a-și pune această întrebare, căci despărțirea fraților sub trei stăpâniri a fost o despărțire pur formală. De când este neamul românesc, el a fost unul și nedespărțit. Superioritatea românilor asupra celorlalte popoare este tocmai aceasta: nu suntem formați din trei mlădițe pornite din aceeași tulpină, ci suntem un singur trup ce nu poate fi despărțit niciodată. Proba hotărâtoare este că la Dunăre, la Tisa, la Nistru și desișurile Carpaților vorbim aceeași limbă percepută și rostită de toți locuitorii acestui pământ românesc".

În continuare, în Mesajul rostit de Regele Carol al II-lea se relatează pe scurt cum de au fost posibile Unirea cea Mică și Unirea cea Mare și legăturile firești dintre ele. Iată ce se spune în mesaj: *„Istoria ne învață cum s-a făcut această unitate politică ce alcătuiește România de azi. Învățăm că cutare sau cutare s-a zbătut ca să o realizeze, că ieșirile noastre au sângerat spre a dezrobi pe frați. Este adevărat, dar aceasta a fost munca de mistrie a ziditorilor Patriei. Unirea s-a înfăptuit însă mai presus de toate, fiindcă era o cerință biruitoare a neamului. Această cerință a istoriei, acest imperativ biologic al Unirii este tocmai chezășia supremă a veșniciei ei. Pe acest fapt istoric ne putem apăra îndeajuns spre a afirma în fața lumii drepturile noastre etnice asupra acestui pământ ce-l stăpânim dintr-un drept mai presus decât toate drepturile oamenilor, dintr-un drept al naturei. Dar, ca în orișice, nu există drepturi fără datorii. În această zi de praznic (aniversarea a 85 de ani de la Unirea Principatelor -n.n.), trebuie să ne reculegem și să ne întrebăm care este datoria noastră, a acelora de azi față de acest neam care prin virtuțile lui și puternica sa rezistență etnică, a permis ca România să fie cea întregită în care trăim azi".*

În următoarele două paragrafe ale mesajului sunt relatate unele învățăminte relevante pentru urmașii celor două uniri. Iată care sunt acestea: *„Din istoria înfăptuirii unirilor se pot desprinde multe învățăminte și trebuie să desprindem învățăminte, căci altfel istoria n-ar fi decât un roman ce n-ar sluji decât la distracția unora. Istoria este, mai presus decât toate, un ceaslov al înțelepciunii, din care trebuie cules cât mai mult folos pentru ziua de azi și pentru cea de mâine. Prea des nu se văd decât grijile prin care am trecut și pe care le-am biruit. Primul învățământ pe care-l putem trage din acțiunea celor ce au desăvârșit marele acte dim 1859 și 1918 este credința. Fără o credință desăvârșită în dreptatea cauzei, fără credința că ei săvârșeau un act de înaltă echitate istorică, ei n-ar fi găsit puterea de a birui toate piedicele și de a fi trasat harta lumii de azi. Al doilea învâțământ este că în politică, ca și în natură, faptele importante se îndeplinesc fiecare la timpul său și că răbdarea este una din virtuțile care ajută omul și națiunile să înfăptuiască lucruri mari. Răbdarea, unită cu pasiunea în muncă, au permis să se scurgă aproape 60 de ani care despart Unirea Principatelor de Unirea tuturor românilor, au permis ca și Coroana Moldovei și a Munteniei trecând prin Coroana de oțel a Independenței să devină Coroana României etnice de azi. Dar mai presus de acestea, (Unirea - n.n.) este o noțiune care trebuie să domine mințile și sufletele noastre ale tuturora, aceasta este chiar denumirea înfăptuirii ce o sărbătorim chiar astăzi: Unirea. Prin Unire s-a săvârșit România de ieri, prin ea s-a întregit România de azi, prin Unire trebuie să desăvârșim și să întărim România de mâine".*

În ultima parte a mesajului transmis de regele Carol al II-lea poporului și națiunii române acum aproape 85 de ani, sunt prezentate, ca un fel de concluzii, îndemnuri adresate de suveran, poporului român de a fi mereu unit în cugete, în simțiri și acțiuni, pentru păstrarea și apărarea Marii Uniri înfăptuite în Decembrie 1918. Regele Carol al II-lea îi salută pe români cu gânduri bune și curate și-i cheamă la unitate pentru a păstra, pentru ei și pentru urmașii lor, unirea și unitatea poporului român înfăptuite în 1859 și 1918. Redăm și această ultimă parte a mesajului: *„ O fi fost pe vremuri rivalități și lupte între frați, azi nu mai trebuie să fie. Azi în România, care ar trebui să fie Țara cea mai fericită din lume, nu mai trebuie să mai fie nici o dezbinare, nu mai trebuie să fie decât o singură năzuință salvatoare, aceea a Unirii tuturor într-o singură conlucrare dezinteresată, într-un sprijin mutual neprecupețit pentru binele și folosul singurului factor permanent: Poporul Românesc. Popor care în decursul veacurilor a știut să-și arate virtuțile sale și care prin puterea sa de rezistență și prin credința sa către el însuși, a înfăptuit marele fapt istoric ce-l sărbătorim azi.În această zi a Unirii, gândul meu se îndreptă către acei care au luptat și s-au jertfit în decursul*

vremurilor pentru unitatea neamului lor, în primul rând le datorăm uitarea resentimentelor ce despart pe unii; lor și copiilor noștri le datorăm unirea în gânduri și simțiri, pentru ca aceștia să nu ne poată învinui că nu ne-am făcut pe deplin datoria către poporul nostru".

Citiți, dragi români, conținutul mesajului pe care, acum aproape 85 de ani, Regele Carol al II-lea l-a transmis tuturor românilor. Textul cu mesajul regelui a fost publicat în ziarul *„Gazeta Sătmarului"* într-unul din numere sale din luna ianuarie 1934. Considerăm că el va fi fost publicat și în alte publicații românești din epocă. Mesajul Regelui Carol al II-lea are un conținut istoric foarte important pentru posteritate.

ODĂ ROMÂNIEI
DE
M.S. REGINA MARIA A ROMÂNIEI

O Românie, tu țara mea de înfiere, țara bucuriilor și a strădaniilor mele! Ecoul numelui tău, care pentru mine umple spațiul, ar trebui, socot, să răsune în toate inimile așijderea ca'n inima mea.

Ție m'am dăruit eu; tu ești ținta și temeiul vieții mele, bucuriile tale sunt ale mele, ale mele durerile tale. Din marele tău vis mi-am făcut visul meu; cinstea ta e cinstea mea; m'am pătruns de năzuințele tale; cred în slava ta și cu tine vreau să merg întru întâmpinarea ei.

Eu vin de departe — a fost o vreme când pe pământul tău nu eram decât o străină. Astăzi, atât de deplin sunt a ta, că par'că niciodată picioarele mele n'au străbătut alte căi decât ale tale.

Văd, poate, ochii mei albaștri mai limpede pentrucă odată au țintit alte orizonturi în altă țară?

Suferința leagă inimile mai tare decât bucuria; îmi ești oare atât de scumpă, fiindcă am suferit prin tine și cu tine?

Zilele trăite între hotarele tale n'au fost, toate, zile de noroc. Am cunoscut singurătatea în mijlocul mulțimii; am cunoscut jalea de-a fi străină în țară străină, și dorul fierbinte de ducă mă prindeà — dar tu mă înlănțuiai cu o putere tot mai covârșitoare.

Mare e vraja ta și nelămurită, o Românie! Cine vine la tine, revine mereu și fără 'ncetare. De atâtea ori a fost lăudat belșugul câmpiilor tale și munții tăi, și cerurile tale și apusurile tale de soare; bogățiile tale pline de făgăduinți și comorile tăinuite în pământul tău.

Și aș vrea, la rândul meu, să-mi înalț glasul și să vorbesc de tine — de tine așà cum te-am cunoscut, așà cum te-am simțit, așà cum erai în vremea când îmi contopiam vieața cu vieața ta, dăruindu-ți inima mea, sufletul meu și lacrimile mele.

Drumurile tale mi-au părut dintru'ntâiu prea lungi și prea prăfuite; soarele tău prea strălucitor. Intinderile tale fără margini mă obosiau:

eu veniam dintr'o țară de neguri. Umbră visam și poteci alergând spre pășuni verzi, și nouri pe ceruri.

Apoi, încet-încet, pe nesimțite, mă învăluiai cu farmecul tău. Prindeam să înțeleg și să iubesc zările tale nesfârșite, drumurile tale ce taie fața pământului și aleargă țintă spre soare-apune — ca și cum n'ar aveà altă margine.

Dragă prindeà să-mi fie truda țăranilor tăi; am prețuit răbdarea lor, stăruința lor, credința lor, și dela ei am învățat să binecuvintez mireasma grâului care, asemenea tămâiei, se ridică seara din pământul înfierbântat de soare.

M'am urcat prin munți, am străbătut codrii tăi neatinși de secure, am coborît prin văile râurilor tale, am umblat dealungul pâraielor tale, am rătăcit prin satele tale și visuri mari am visat pe țărmurile mării tale.

Am cules florile tale și strugurii tăi; am cântat cântecele tale și la muzica ta am tras cu urechea, am pus stăpânire pe coloarea ta, pe lumina și pe pământul tău — și-am lăsat clopotele bisericilor să mă cheme înlăuntrul altarelor tale.

Am încercat să pătrund până în taina sufletului tău, să pricep și mândria ta și volnicele tale tăceri, și istoria trecutului tău și trecutul celor ce ți-au fost scumpi — cei cari, înainte de mine te-au ocârmuit.

Uneori m'ai îndurerat; ciuda mea întreagă s'a revărsat asupră-ți, zălog m'am simțit în brațele tale — ca să te iert, apoi, din nou, cum tu însăți iertai pe străina care nu-ți mai erà străină.

Am înțeles, cu vremea, că durerile tale au fost, din totdeauna, mai mari decât bucuriile, că tu ai fost pământul îndurerat al necontenitelor năvăliri, că sabia și focul te-au pustiit rând pe rând, că mâna multor stăpâni cruzi te-a însângerat. Dar deși ai fost sfâșiată, turburată și prigonită, fiii tăi au rămas neîntrerupt credincioși obiceiurilor și datinelor lor, graiului și religiei, portului pe care l-au păstrat din neam în neam.

Oricât de aprig te-au schingiuit și te-au pustiit, hoardele ce te-au călcat în picioare, vlaga rassei tale a înfruntat toate vrăjmășiile și nici o tiranie sângeroasă, nici o năvălire străină n'a izbutit cândva să-ți înfrângă puterea și tăria voinții tale de-a trăi.

Neînduplecați, fiii tăi clădiau din nou ceeace fusese năruit, semănau iarăș ceeace fusese nimicit, mai răbdători decât însuș timpul — mai puternici ca soarta însăș.

Sub păruta lor resemnare, sub împăcarea fatalistă cu relele și cu durerile lumii acesteia, mocnià această putere pe care nici o suferință n'o poate înfrânge.

In anii tinereții mele, te-am văzut propășind în pace și în belșug. Stăpânii tăi de atunci te ocârmuiau cu înțelepciune și cu hotărîre către

mărirea ta. Cu neatârnarea dovedită, cu numele cinstit printre națiuni, cu hotarele statornicite, trăiai în legături de prietenie cu celelalte țări, bucurându-te în liniște de bogățiile pe care nimic nu părea că le amenință. Fu o vreme de pace, cu adevărat.

Dar ca toată păruta mulțumire materială, în pofida înfloririi tale învederate, un vis ațipià în sufletul fiecărui fiu al tău, acelaș vis de aur al unei prea scumpe nădejdi...

Căci dincolo de hotarele munților, aveam frați cari grăiau aceeaș limbă, cari purtau acelaș vestmânt, cari se rugau în biserici asemenea cu ale noastre — și aceste hotare nu trebuiau înlăturate, iar mâinile fraților noștri nu trebuiau de mult unite cu mâinile noastre?

Acest vis de unire pe care o generație îl lăsà moștenire celeilalte, al cărui ecou erà în fiecare cântec, cu rădăcini adânci în toate cugetele, fiii tăi l-au visat atât de mult încât au umplut cu dânsul și inima mea. Ei m'au făcut să trăesc în acest dor până când a ajuns al meu ca și al lor — și uneori mă întrebam care ar fi suveranul binecuvântat căruia îi va fi dat să îndeplinească acest ideal prea mare, prea luminos, prea minunat ca să rămână numai o lumină dincolo de zarea zilelor noastre.

Și totuș! Cu cât erà mai aproape decât credeam! Și fără veste sosì ziua cea mare, dincolo de lacrimi și de groază, orbindu-ne cu lumina ei covârșitoare.

Atunci te-ai ridicat, o, Românie, din pașnica ta siguranță, la înălțimea patriotismului tău tradițional, ca să te arunci într'o luptă mai grozavă decât toate câte a cunoscut istoria până atunci.

Cu inima și sufletul în tremur, eu te vedeam cu grijă, căci știam că ceasul sărbătoresc sunase și că mergeam, cu ochii legați, să înfruntăm fatalitatea care, în picioare, ne făceà semn, cu sabia în mână.

Am văzut pe fiii tăi alergând din patru colțuri ale pământului tău — veniau sumedenii, din fiecare casă, din fiecare colibă, să răspundă la chemarea Regelui lor care, pentru a-i călăuzì și pentru a împlinì mai bine destinele acestei țări, căreia el i-a închinat vieața, n'a pregetat să-și calce inima în picioare.

Și i-am văzut pornind, pe toți acești oameni, pe toți acești tineri, mândria căminurilor tale, o, Românie! — feciori, bărbați, părinți, frați, părăsind pașnicele lor îndeletniciri, jertfind ambițiile lor personale, iubirea lor, familiile lor, uniți într'un singur gând și în marea dorință de a luptà lupta cea mare până la capăt.

Aiurea, pretutindeni în largul lumii, oameni tineri și voinici își dăruiau la fel sângele rumen, jertfind totul, fără un cuvânt — simplu, grav.

Ai noștri plecau c'o floare la chipiu și-un cântec pe buze; iar noi, femeile, le întindeam armele înghițindu-ne plânsul, cu fruntea sus, cât

de sus puteam s'o ridicăm, căci făcusem, din grija de dânșii, o grea și măreață cunună.

Oricât de grozavă ar fi fost lupta începută, nu duceà ea la ținta cea mai înaltă? Acolo, gata să-l atingem, ne chemà visul pentru care am trăit, orbitor și măreț; focul luptei și moartea se ridicau între el și noi, dar totuș! cauza noastră erà o cauză sfântă, noi luptam de partea Dreptului și a Dreptății, nimic nu ne puteà desnădăjduì — înainte spre Biruință!...

Cu adevărat, o, Românie, în ceasul acela, mai mult ca oricând ți-am fost mamă, suflet din sufletul tău — bătăile inimii tale svâcniau în mine, sângele tău erà al meu. Nădejdile tale le trăiam, mă temeam cu temerile tale, înduram durerile tale, plângând lacrimile tale și prin rănile tale sângerând.

Te-am văzut sfâșiată, sdrobită — apoi trădată și părăsită în voia sorții. Te-am văzut cufundându-te în noaptea neagră — ca mai frumoasă să te ridici în zorile slavei. Am văzut pe fiii tăi stingându-se cu miile, cosiți de sabie, de foc, de foame și de boală. Am văzut chipurile lor scofâlcite și aiurite; am văzut rândurile lor sparte și soldații noștri — schelete rătăcind ca o turmă prigonită din toate părțile. Căminurile tale pașnice au fost jefuite — le-am văzut prefăcute în cenușă și în ruină. Pământul tău, altădată rodnic, a fost făcut vraiște, holdele tale rase, bogățiile tale subpământene în flacări, așà că cerul și pământul s'amestecau într'o vălvătaie uriașă; drumurile tale, căile ferate, podurile, le-am văzut nimicite și munca unei întregi generații pierind ca și cum n'ar fi fost.

Femeile tale le-am văzut ridicându-se ca niște spectre în fața colibelor lor în pulbere, căutând cu ochi de nebunie spre drumul acela, pe care nu mai răsunau pașii mult așteptați — n'au să mai răsune niciodată. Le-am văzut privind aiurite la cadavrele copiilor lor morți de foame — și ochii lor erau uscați, groaza unei dureri prea mari arzându-le lacrimile.

In surghiun pe propriul nostru pământ, ne acățam desnădăjduiți de bucata de pământ ce ne mai rămăsese. Păreà că lumea întreagă ne-a părăsit, eram asemenea unui ostrov în mijlocul flacărilor; nici un glas de prieten nu venià până la noi și nici un strigăt de îmbărbătare, nici o mână de ajutor nu ni se întindeà.

Jefuiți de tot ce aveam, afară de mândria noastră, tremuram sângerați în fața unui viitor încă enigmatic. Prăpădul nostru erà așà de deplin că păreà mai mult un vis urît decât o realitate — totuș sub cenușa iluziilor nimicite și a nădejdilor ruinate tot mai ardeà o flacără, pe care răstriștea n'o puteà stinge.

In zilele acelea, căzură măștile și toate mincinoasele înfățișări — apărù fiecare cu chipul său adevărat: numai cel ce știà să rămână în picioare, rămâneà; cel ce nu puteà — cădeà. Am văzut atâtea expresii felurite pe

chipuri şi-am învăţat atât de multe adevăruri — amare, câteodată hidoase, sublime uneori, neuitate totdeauna.

Gurile amuţiră, căci vorbele nu mai însemnau nimic, ochii se holbau cu priviri de stafii, toată puterea se încordà pentru a îndurà ce nu se puteà îndurà, pentru a înfruntà ce nu se puteà înfruntà, dar când mâinile se strângeau erà o încleştare aşà de tare că nimic n'o puteà sfărîmà.

Tu nu mai erai, o, Românie, decât un mare suflet chinuit şi înnăbuşit. Câmpiile tale ca şi cerul tău, râurile şi codrii şi munţii, toate se înnăbuşiau de suferinţa ta. Eu o simţiam cum tremură în fiecare din membrele mele, până în străfundul fiinţei, dar cu toate acestea, o! ţara mea, ştiam că tu nu vei pierì. Sub cenuşa prăpădului, spiritul tău trăià neînfrânt şi mi se păreà că această flacără sacră Dumnezeu mi-a încredinţat-o mie în pază. Şi i-am stat de veghe cu încrederea, cu nădejdea, cu iubirea dobândită pentru tine, puţin câte puţin, în vremea când învăţam să mă fac una cu tine.

Şi când ceasul cel mai întunecat, în care orice speranţă păreà sfârşită, când inimile multora şovăiră, când flacăra nu se mai vedeà decât în Zarea Credinţii, eu tot mai simţiam o putere supraomenească ce mă sprijinià, de par'că iubirea şi încrederea mea ar fi putut face minunile, în cari nimeni nu mai credeà.

Şi totuş, umilită îngenunchiam în această vreme — cu adevărat mamă îndurerată cu inima sfâşiată. Copiii mei toţi mă chemau, mă rugau, trăind din iubirea pe care le-o dăruiam — mereu mai multă iubire şi tot mai multă, încât mă întrebam cu nelinişte dacă inima mea puteà fi atât de largă şi nenumărată, să poată îndurà sforţarea...

Dar acolo, departe, dincolo de noaptea noastră, alţii luptau, prieteni, aliaţi — pentru libertatea lor şi în acelaş timp pentru a noastră — o luptă eroică şi disperată, de care atârnà soarta noastră.

Nici o veste nu mai ajungeà până la noi — nimic decât svonuri, iar duşmanul aveà grijă ca ele să fie cât mai descurajatoare cu putinţă.

Totuş, ceva în mine simţià că norocul trăeşte şi clipa cea mare se apropie... prin întuneric presimţiam zori atât de glorioase că ochii noştri, înceţoşaţi de lacrimi prea multe, cu greu le-au îndurat strălucirea când ele au izbucnit în deplină splendoare.

Credinţă, credinţă — mai presus de toate să avem credinţă, să nu şovăim, să nu ne împăcăm cu înfrângerea, să rămânem neînfricaţi, zi cu zi, ceas cu ceas, până ce soarele se ridică din nou!

Şi n'a fost în zadar, o, ţara mea! Ziua cea mare a venit şi a sunat clipa minunată a liberării. Eu am primit-o în genunchi — ea ne-a găsit încă vii, şi flacăra care ne luminase, deşi şovăitoare şi slabă, nu se putuse stinge.

Precum treci prea repede din noapte la lumină puternică, mă simțiam orbită, sdrobită; niciodată în zilele necazului, n'am fost atât de sfârșită ca în această oră a biruinții, când visul de aur se împlinià, marele vis strămoșesc...

O, Românie! iată-i uniți pe toți fii tăi, lanțurile sunt sfărîmate, robia biruită — iar munții nu mai sunt!

Și Dumnezeu ne-a îngăduit nouă, Regelui tău și Reginei tale, să-ți fim cârmuitori în ceasul acesta, să trăim această zi supremă împreună cu tine; Dumnezeu a poruncit ca numele noastre să poată fi pe veci înscrise pe pagina cea mai glorioasă a istoriei tale!

Acela a fost ceasul în care nu puteam decât să cădem în genunchi, lăsând cu toții să ne scape de pe buze marele strigăt de recunoștință pe care inimile noastre îl trimiteau spre Dumnezeu.

Da, biruința și mântuirea și împlinirea!

Dar în cântările de laudă care urcă spre tine, Doamne, va răsunà și tremurul suferințelor noastre, vor răsunà și glasurile tuturor celor ce s'au jertfit pentru cauza noastră și nu mai sunt aici să se bucure cu noi.

Dacă istoria unui popor se scrie în adevăr cu sângele fiilor săi — așà a fost pentru tine, o, Românie! Dintre cei ce au pierit, câți au murit și mai triști, atunci când totul părea desnădăjduit pentru noi! Deaceea ceasul biruinții sărbătorești și cumplite trebuie să-l primești cu capul plecat și cu inima umilită, cum primește credinciosul împărtășania la altar.

Morminte acoperă lumea, acoperă pământul celor ce au fost aliații noștri, cum acoperă pământul nostru — mormintele celor cari ne-au dat libertatea. Tu nu-i uità, o, țara mea! nu uità tinerele vieți jertfite, locurile goale la atâtea mese; nu uità sângele ce a 'nroșit câmpiile, codrii, munții și râurile tale, oh! nu le uità!

Și acum, popor al meu, e rândul zidirii. Temeliile sunt puse, marea operă e începută. Clădește, clădește! Inlăturând orice luptă, să ne strângem în această unitate sacră, pe care am câștigat-o cu sângele nostru și care va face puterea noastră. Piatră de piatră, zidește-ți viitorul; cu bărbăție, cu încredere, mergi înainte — dar, pentru ca edificiul pe care-l ridici să fie nepieritor, în veci să nu uiți sufletele, sufletele fără de număr, pe care ai așezat pietrele acestui edificiu!

Material pus la dispoziție de doamna Laurenția Arnăuțoiu

BINECUVÂNTAREA POPORULUI ROMÂN

Teolog Florian Liviu Cioacă
Director Casa de Cultură,, Tudor Muşatescu,,

Istoric nu sunt, dar la invitația și dorința dumneavoastră pentru a adăuga un cuvânt în această colecție: Revista de Istorie ,,Muşcelul,, am să încerc să aştern câteva gânduri scrise. Ca reper în timp şi spaţiu, având coordonate: ca timp, anul mântuirii 2018 după Hristos, si ca spaţiu coordonatele geografice : 20° 15'- 29° 48' longitudine E; 43°44'- 48°26' latitudine N, noi cei de aici ne bucurăm de viață (darul Lui Dumnezeu). Iată 100 de ani (un secol) de la momentul fericitei împliniri a României noastre, al întregirii acestui popor care acum 20 de secole, ca printr-un Sfânt Botez al Sf.Ap. Andrei, al Domnului Dumnezeului nostru Iisus Hristos, se renaște de sus din Duhul Sfânt. 20 de secole în care acest neam (creație a Lui Dumnezeu) a fost și este ispitit, robit, atacat și chinuit de multe forțe văzute și nevăzute, interne sau externe gata să-l distrugă. În tot timpul a fost o lucrare a Sfinților Mucenici, Cuvioși, Ierarhi dar și a bravilor eroi căzuți la datorie, care au ținut cu ajutorul Lui Dumnezeu flacăra aprinsă a acestui neam. Doamne apără-ne și ajută-ne căci mare e forța răului. Iată ce ni se prezintă: Un strop de plăcere, o clipă de rătăcire și ne vânează sufletul.

Acum gândesc la cei de sub glia aceastui pământ, atunci când ei erau în fața dușmanului și apărau cu pieptul lor pământul, neamul și cele sfinte fără a şovăi că pierd stropul de plăcere efemeră. Dee Domnul ca în pace să purtăm crucea noastră și să nu facem de rușine pe cei care au amestecat pământul cu sângele lor. 100 de ani puțini și totuși atâtea transformări care derulate, nu sunt altceva decât istorie, povestea poporului nostru. Lumina care a rezistat vânturilor negre și a luminat acest pământ românesc. Avem în mintea și inima noastră că România este ,,Grădina Maicii Domnului,,. Vreau să cred că poporul roman este precum aurul curățat de pământ, curățat în foc, curățat de şapte ori, cum spune psalmistul, iar nu zgura care se aruncă. Vreau să cred că suntem în continuare sarea acestui pământ așa cum au fost sfinții Apostoli ai Domnului nostru Iisus Hristos.

Vreau să cred că suntem un popor liber și cand spun asta, doresc să fiu înțeles; căci această libertate înseamnă a fi Rob al Lui Dumnezeu, nu e un paradox, ci un adevăr pentru că cel ce nu e Rob al Lui Dumnezeu e rob al păcatului, și atunci unde este libertatea? Așadar, cine e rob păcatului nu e liber, ci e liber a fi un păcătos. Așa ne învață Sf. Ap. Pavel în Epistolele sale. Vreau să cred că acest popor a fost, este și va fi credincios Lui Dumnezeu cu nădejde în viața veșnică așa cum ne-a arătat Iisus Hristos Domnul Nostru, si cu Dragoste Divina în suflet.

Iata ce-mi povestea bunica mea Ecaterina, "maica Tinca" așa cum îi spuneam noi, care a petrecut în istoria acestui pământ 93 de ani: "maică,…aveam 6 ani cand a fost răscoala din 1907, dar copil fiind io nu întelegeam ce a fost. Mai târziu la 17 ani a fost războiul, dar nici atunci nu știu care cum se luptau… ce pot să spun, că au trecut pe aici nemți și erau respectuoși și cumsecade, daca le dădeam ouă sau câte o găina, ţuică sau mere ne plăteau şi nu rămâneau datori. Ce-mi amintesc că se vorbea foarte mult atunci de România Mare. Au fost apoi vremuri și bune și grele dar noi ne bucuram de cele ce aveam de la Dumnezeu: de copii, de pământ şi de munca noastră."

În încheiere, găsesc acel moment al Marii Uniri aşa precum cele trei degete se unesc spre închinare, ele fiind ale aceleiaşi mâini, altfel dezbinarea acestei uniri o asemăn cu "o schilodire" a poporului român, care are dupa cum am spus un sfânt Botez al lui Dumnezeu.

UN OM AL VREMURILOR SALE: Alexandru Ciura

Ing. CONSTANTIN AGRICOLA MIU

Fragmente din romanul cu același nume care va apare în luna noiembrie 2018

Poate că numai Dumnezeu a legat firele sfinte ale istoriei unui popor, astfel că prin tainele pline de adevăr, ieșite la lumină, să poată înfăptui minunea de a reuși UNIREA tuturor celor născuți să-și strige mama și patria în aceeași limbă! Lacrimile strânse în decursul celor o mie de ani de către românii ardeleni, lacrimile durerii purtate printre străini, s-au transformat într-un zâmbet cucerit cu atîtea sacrificii.

Am amintit de acele fire care, reale sau doar închipuite, ne lasă semnele despre care voi vorbi în cele ce urmează. Nu aveam nicio intenție de a marca într-un fel sau altul UNIREA din 1918. Scrisesem, este adevărat, despre amintirile comisarului de poliție Nicolae Costilă din Curtea de Argeș. Cartea a avut o bună primire, dar nu a provocat exces de entuziasm. Era greu ca un ”organ de stat” dintr-un orășel cvasi-necunoscut, să poată avea un cuvânt greu prin prezentarea înfăptuită de un scriitor la fel de puțin cunoscut și apreciat.

De la început mi-am dat seama că am călcat cu stângul, ”spre dreapta”, e adevărat, de aceea m-am decis greu ca să încep o carte nouă, de la 0, fară documentare anterioară, fără minime și umile cunoștințe care să-mi ușureze ieșirea din inerție și să-mi răscolească sentimentele, să-mi trezească amintirile, să mă înrobească zi și noapte în patima scrisului.

Cartea comisarului Costilă a început să ”umble” și după o perioadă primesc un telefon de la Timișoara, de la fosta mea profesoară de chimie din liceu, doamna Georgeta Adamescu. Am ascultat cu plăcere cuvintele frumoase referitoare la comisar și la cartea lui, răspândite de mine în spațiul românesc. Îmi propune să scriu despre bunicul dinspre mamă, dar fără jurnal, doar asistat de două personalități: profesoara de chimie, adică dumneaei, și nepoata, studenta Simina! Până la urmă mă decid: trebuie să încerc Bunicul se numea Alexandru Ciura. Era născut la **Abrud** în anul 1876 și fusese preot, gazetar, scriitor, profesor de limba română, meserie câștigată la **Budapesta**. Mă învârt prin ceață până în data când primesc prin poștă de la Timișoara, un plic cu tot ce se găsea la o parte a familiei, despre Alexandru Ciura. Încep să studiez documentele, să mă strecor printre jaloanele pregătitoare MARII UNIRI DIN 1918. Aflu lucruri extraordinare despre un om necunoscut. Cât a putut să muncească pentru poporul și țara sa, cât bine a putut face pe oriunde a umblat și pe unde a lăsat urmele intelectualului român!

Redescopăr **Blajul**, dragul de el! Fac cunoștință cu prietenii profesorului Ciura, cu societatea vremii sale care mă fascinează și mă emoționează până la lacrimi. Să-i aflăm: Aurel Vlaicu, I.L. Caragiale, Șt. O. Iosif, Octavian Goga, Ion Agârbiceanu, Ioan Slavici. Am ajuns să stau cu sufletul la gură de teamă că nu mai am timp ca să termin această scriere care m-a copleșit! M-au așteptat surprize inimaginabile:

- Arborele genealogic al familiei Ciura, realizat în ultimile secole, după o activitate gigantică realizată prin studiile efectuate în bisericile maghiare de mai mulți mulți membri ai familiei.

- Scrisorile lui Caragiale și Agârbiceanu către Ciura, ieșind în evidență scrisoarea lui I.L.Caragiale scrisă de acesta cu o zi înainte de a muri. Se pare că a fost ultima lui scrisoare, lucru accentuat și de George Călinescu. Mențiunea că Proclamația de Unire a fost redactată de Al. Ciura și citită la Alba Iulia de Vasile Goldiș, cunoscută personalitate a vremii**.** Tot ceeace am primit de la Timișoara, începând cu anul 2014, a trecut prin mâna doamnei profesoare care se apropia de vârsta de 90 de ani. La un moment dat mi s-a confesat cu durere: ”Scuză-mi scrisul, dar abia mai văd! Dacă mai ai întrebări vom vorbi la telefon.” Nepoata ei, Simina pesemne că a constituit liantul care a pus cap la cap toate documentele și informațiile necesare elaborării unei astfel de lucrări. Lucrul acesta se adeverește în momentul când reușește să cumpere cartea ” Scrieri alese” de Alexandru Ciura cu prefața și prezentarea făcute de Aurel Millea și Mircea Zaciu.

Toate aceste documente mă obligă să-l socotesc pe Alexandru Ciura ca cel mai nedreptățit dintre marii scriitori din Transilvania. Viața sa dăruită neamului românesc își dirijează mareele sentimentale, zbuciumul și suferința până la cei ce astăzi se zbat să salveze adevărul despre UNIRE.

În decursul a patru ani am reluat scrisul de zeci de ori. Ceva nu mergea. La un moment dat, am crezut că de vină este aurul din Abrud, cu tot ce poate aparţine de aceste practici vrăjitorești ale holoangărilor**.** Ce sunt aceştia? Sunt căutătorii filoanelor de aur și argint din Apuseni.

Mă întorc la bunicul numit *Alexandru Ciura*, personalitate şi intelectual român de marcă, născut la Abrud în Ţara Moţilor, devenit profesor și director la primul liceu românesc din Cluj, unul din artizanii Unirii din anul 1918. Om de o modestie ieşită din comun, un bun român, nu a ieşit niciodată în faţă. El a făcut parte din echipa de profunzime a intelectualităţii române din Transilvania*, el este – se pare- cel care a conceput apelul pentru transilvăneni citit de Vasile Goldiş la Marea Adunare de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918.*

Profesorul Alexandru Ciura, uitat de vreme și de contemporanii săi, rămâne o personalitate nobilă, care după Unire n-a urmat calea politică. S-a dedicat instrucției și educației tinerei generații care creștea o dată cu Țara, cu România. Profesorul era bolnav de românism și de aceea socotea că românii instruiți, civilizați, educați vor ține pasul Europei. A început activitatea didactică la Cluj cu organizarea pe principii moderne a primului liceu românesc din capitala Transilvaniei. În paralel a luptat pentru ridicarea culturală a tuturor provinciilor românești pentru ca unirea-de facto- să se facă mai repede și uniform, el fiind un pilon principal în formarea intelectualității românești creată de regele Carol al II-lea între anii 1930 și 1940. Studentul de la Budapesta care a ieșit *profesor de limba română la* Universitatea din capitala Ungariei și-a asumat o mulțime de responsabilități pe care cei care s-au dăruit politicii nu le-au înțeles. Îndemnul celui ce scrie aceste pagini către cititorii este de a vizita **casele Rațiu de la Turda**.

Apoi Abrudul profesorului Ciura și obligatoriu orașul Blaj. Este traseul prescurtat al unirii teritoriilor românești apărate doar de îngerii acestui popor care au putut să se facă înțeleși nu numai la Cluj și Tîrgu Mureș, Timișoara și Suceava, Iași și Chișinău, Cernăuți și Silistra, dar chiar și la București. Ghidul de astăzi este ales de mine , este chiar Profesorul Alexandru Ciura.

Ciura, rămâne ca numele unei familii de intelectuali români originară din Abrud, care a dat foarte mulți preoți greco-catolici dar și primari ai Abrudului. Abrudul, cel ce a fost multă vreme un Eldorado românesc, ne dezvăluie o altă lume, pe care sper, s-o ilustrez în continuare.

Aceste argumente m-au emoţionat şi am început să mă pregătesc pentru a trece acest prag psihologic. Îți trebuie tact și curaj ca să abordezi problema Unirii tuturor românilor, a teritoriilor româneşti, a făuririi României Adevărate. Am spus România Adevărată pentru că în gândirea mea, România nu este nici Mare, nici Mică. România este una singură, este România Reală, România Adevărată! Iar Istoria ei este la fel de adevărată numai când va reflecta istoria trăitorilor de neam românesc pe teritoriile care n-au a da socoteală nimănui, doar vorbitorilor de limbă românească.

După experienţa mea de umil condeier şi „zugrav" al personalităţilor prezentate în cărţile anterioare, am purces cu greu la demararea acestui proiect. Au trecut doi ani, timp în care m-am adunat în primul rând pe mine, mi-am adunat gândurile, cunoştinţele, toate lucrurile care să mă ajute la desfăşurarea normală a evenimentelor care vor urma.

Mi-am dat seama că pentru a scrie o asemenea carte, trebuie să mă întorc în timp, în istoria verde a timpului trăit de Alexandru Ciura, să trăiesc alături de cei care au desăvârşit unul din cele mai mari proiecte istorice româneşti, Unirea din 1918. Nu este uşor să te rupi de timpurile actuale, bolnave de deşertificare culturală şi pline de amărăciune şi să te afunzi în entuziasmul şi certitudinea pe care o pregăteau toţi românii acum 100 de ani!

Mă gândesc şi voi încerca pe parcursul scrierii mele, să desluşesc şi să prezint cititorilor, cum vedeau făuritorii Unirii, România de peste 100 de ani! O primă concluzie se desprinde imediat. România de azi nu are nici-o legătură cu România visată de acei oameni extraordinari, care ne transmiteau ca moştenire încrederea în acest popor, siguranţa că tineretul român va prelua conducerea ţării, că vom fi capabili să ne construim singuri viitorul, SĂ NE FIE RUŞINE! N-am învăţat nimic! N-am înţeles nimic! Suntem în luna octombrie a anului 2014. Primul Război Mondial a început acum o sută de ani în luna iulie. Nu se pomeneşte nimic, poate doar în virtutea obişnuinţei

unui „ înapoiat” ca mine, se mai găsesc scrise două-trei rânduri despre evenimentul care a s-a sfârşit cu o înfrângere militară dar cu un câştig de prestigiu pentru români: unitatea teritorială. Spunea cineva că prestigiul vine pe jos şi pleacă călare! Care prestigiu, care mândrie naţională?

Mai avem doar trei ani până la 2018 şi nu văd nici-o mişcare.

Dacă despre războiul din 1914 nici nu s-a amintit, poate că o parte din cei vinovaţi de această tăcere otrăvită, vor motiva că noi, România, am intrat în război în anul 1916. Nu! Românii transilvăneni, românii bucovineni, românii basarabeni au intrat în măcel chiar de la începutul războiului. Tinerii români din afara graniţelor României, se omorau unii pe alţii pe frontul din Galiţia, unde se confruntau imperiile rus şi habsburgic. Putem să uităm că un prim - ministru de talia lui Ionel Brătianu a pregătit Unirea chiar din perioada de neutralitate a ţării? Că în momentul cel mai greu al ţării, când Ferdinand nu mai avea unde să se ducă, ajutorul i-a venit tot de la români, românii basarabeni care se desprinseseră de imperiul rus şi şi-au pus teritoriul la despoziţia Regelui lor, Regele Românilor!

Unirea a fost pregătită pînă la cele mai mici amănunte. Voi trece în continuare prin documentele oficiale ale vremii şi vom descoperi că nimic nu a fost întâmplător. Alexandru Ciura, modelul de erou naţional, profesor de înaltă cultură, modest, harnic, cărturar de aleasă ţinută morală, nu este un caz particular, el este românul obişnuit din perioada tulbure a războiului, dar în care voinţa şi ambiţia românească nu s-a frânt! Ca el a fost o generaţie.

Astăzi am ajuns în starea de a nu şti nici măcar să ne sărbătorim ziua naţională, să ne cinstim eroii şi să fim mândri cu astfel de înaintaşi.

Perioada de astăzi va rămâne, probabil, în istoria românească, ca o mâzgălitură scrisă pe o „surcică” pierdută în adâncimile neputinţei!

Vă mulţumesc domnule profesor Alexandru Ciura! Va mulţu-mesc doamnă profesoară Adamescu! Sunt fericit că m-aţi trezit la timp, că am fost capabil să receptez razele de speranţă ale celor care ne-au lăsat această ţară! Şi cum trebuia să fie cineva care să deschidă calea spinoasă a amintirilor acestui neam, voi încerca să fiu martorul acelor timpuri ce nu trebuie uitate vreodată! Să nu uităm că şi timpurile de astăzi, peste ani se vor numi „pe vremuri”. Să nu uităm că şi atunci vor fi cititori care ne vor judeca pe noi, cei de astăzi, aşa cum judecăm şi noi pe cei de dinainte.

Au trecut mai bine de doi ani de la cele scrise mai sus. Suntem în luna august a anului 2017 şi voi continua frumoasa poveste a Profesorului Alexandru Ciura. Sunt conştient că trebuie să mă ţin de cuvânt. Această carte trebuie să apară, cel târziu în luna noiembrie a anului 2018. Am reluat documentarea şi voi încerca uşor, uşor, să mă afund în lumea de acum o sută de ani. Să nu uităm niciodată că Transilvania vine acasă fără să-și părăsească casa și curtea, puțul, prietenii, limba în care a fost botezat noul venit pe lume sau morții din cimitire!

Am în față o hartă a Europei. Privirea îmi este atrasă de partea dreaptă a acesteia. Aici continentul a ”fiert permanent ” pentru că foarte multă vreme, cavalerii vestici, care au câștigat și pierdut războaie de tot felul, au dezmierdat cu armele lor pe băștinașii estici, care n-au fost capabili să-și construiască o catedrală monumentală, să facă un zgârie nori acceptabil, un turn sau un pui de zigurat. Numiți cum le-a fost mai uşor vecinilor lor, amintiți pentru prima dată de Herodot, care povestea de excursia ecologică a regelui persan Darius prin Dacia. Spune că persanul acesta a dat de un popor înrudit cu tracii de la sud de Dunăre, dar și destul de diferit prin acceptarea unor zeități locale. Așa au continuat acești daci să stea călare pe niște munți îmbârligați, putrezi de păduri seculare, plini de dihănii periculoase ce se mâncau între ele, și care purtau nume ca: oaie, lup, berbec, cerb, urs. Nu râdeți; hunii, tătarii, gepizii, toți cu nevestele, au venit mult mai târziu. Ne mai spune Herodot că acești nemuritori care găureau soarele cu arcul, erau câștigătorii *de facto* ai jocurilor atletice dunărene pentru că antrenamentele lor erau unice: erau fugăriți de roiurile de albine deposedate de mierea depusă în bancomatele melifere arhaice.

Privind harta din ce în ce mai amănunțit, am început să percep că aici se derula un film viciat de zgomote, morți și fum, de zeități astrale și lustruit de limbile felurite ce se amestecau în cazanul ce se înegrea și se estompa puțin doar în dreptul cerului sângeriu. Teritoriul acesta se numea Dacia, era o singură bucată solidă de pământ condusă de o singură mână forte. Era o țară mare de care cei mici nu se apropiau iar cei mari o respectau, și aveau de ce! Istoria ne amintește că

”totul devine istorie”, că evoluția ” de la literă la literatură” se datorează tot acestui concept, nu întotdeauna agreat de mai marii genului!! Mileniul deschis prin nașterea lui Cristos aruncă în talazurile timpului acest teriroriu, cu populația lui, cu particularitățile specifice ADN-ului acestui popor. Ce găsim aici la începutul celui de al doilea mileniu? De necrezut! Nimic! Nu mai recunoaștem nimic din ceea ce a fost!

Evoluția este scurtă, explozivă. Teritoriul locuit de dacii ocupați de romani dar și de dacii liberi, se conturează cu păcatul de a deveni multiplu de trei. Ardealul, Muntenia și Moldova își completează foile de drum cu care vor vizita enigmele geografice ale istoriei lor. Punctul lor de

intersecție se va situa în Vrancea și va fi locul care va ține unite cele trei entități românești. Interesant este faptul că tot în Vrancea se va plasa și punctul de dezbinare dintre trei mari imperii care se vor numi: rusesc, austro-ungar și turcesc. Fiecare dintre ele va rupe câte o bucățică din provincia românească învecinată. În același timp vrea să ia fiecare, pentru început, felia de pepene pe care o supraveghează cu atenție pentru că , de fapt, vizează tot pepenele. Cele trei imperii se bat între ele, două cîte două, la simplu, dublu, combinat, dar nu pe teritoriul lor de fapt, ci pe aceste teritorii romînești, pe care vor să le cucerească și să le dezvolte o economie favorabilă lor. Așa au luat austro-ungarii ARDEALUL, dar au uitat de românii care le populau. Rușii, mai moderni au ales doi din trei, adică Moldova și Muntenia. Turcii au luat totul, Baiazid, Soliman, Mahomed n-au stat prea mult în cumpănă.

De regulă, bătăliile au avut loc pe teritoriul românesc. Acolo s-au produs visele mele de care aminteam și care ne-au mărit numărul de morți, foamete, victime nevinovate. Când Franț Iosif a luat porcul, au venit turcii care ne-a promis un miel slăbănog. Când turcul ne-a luat turma de oi, a

venit rusul care ne-a promis că ne dă cai tătărești... Și uite așa ne-am trezit cu tătarii, cu hanii și mârzacii care ne-au luat și rima poeziei văcăreștiene de mai tîrziu și ne-au impus prozodia slavonă. De aceea a trebuit să vină Eminescu și să ne deschidă ochii că nu suntem o țară de Dai Boje. Înainte de a trece, cu versuri cu tot, la Prometeul Carpatin, să concluzionăm că zona Vrancea, Buzău și Întorsura Buzăului, a unit pe români, a dezbinat cele trei imperii și a adus ofrandă lui Zalmoxis prin cutremurele aducătoare de lacrimi și sânge.

Am învățat istoria patriei analizând poporul român ca pe un codaș al clasei, care stătea în bordeie, tributar unor înapoiate cutume, mâncător de mămăligă, neștiutor de carte, și câte și mai câte alte fabricații cu iz străin. Mă intreb, cum mama naibii, nu cu multă vreme în urmă eram grânarul Europei! Când văd prezențele culturale care au dăinuit peste tot. Din Bucovina până în Banat și Deliorman, mă întreb cum au fost ele gîndite și executate de către bordeenii nemâncați care aveau asupra lor în permanență țăpușile cu care jughineau niște iepuri năpârliți înainte de vreme!! Am învățat greșit că noi am stat cu mâinile în sân.

Românul și-a făcut întotdeauna casa, acasă la el! Nu s-a agățat de streașini străine, și-a săpat puțul la el în curte sau în vatra satului românesc. De aceea a știut numai el cum să-i otrăvească apa jinduită de alții pe doi zloți! Cine putea crede la infinit că Transilvania va rămâne despărțită de teritoriul românesc? Nu trebuie să fi stat prea mult în bordeie ca să ajungi la raționamentul proprietarului ”de facto” a unor teritorii sfinte și sfințite de moșul lor pe cîmpurile de luptă pierdute de pe hărțile hărțuitorilor de români. Sună patetic, dar adevărul rămâne curat ca filoanele de aur de la Roșia Montană sau de la Gura Barza. Eminescu mi-a dat de înțeles că adevărata capitală a noastră este Blajul, eu prelungesc linia Unirii până la Abrud, și de aici până în Munții Pindului sau PENINSULA Istria, unde croații ar trebuie să meargă în vîrful picioarelor, desculți, după ce au trecut iavaș-iavaș pe teritoriul românesc din Carpații din sec V !

Iată în ce condiții mă oblig singur să-mi desfășor ambițiile mele istorice! Foarte important este faptul că simt cum pătrund zi de zi și ceas de ceas în intimitatea familiei Ciura, și că redescoper, pentru a cîta oară?, că nu suntem înapoiații Europei, așa cum suntem categorisiți de multe ori de către funcționarii Brabantului sau de către vecinii lor, proveniți din Indiile populate de papuași.

ALEXANDRU CIURA s-a născut în data de 15 noiembrie 1876 la Abrud, comitatul Alba de Jos și a decedat în data de 2 martie 1936 la Cluj. A fost preot, prozator și publicist român. S-a născut într-o familie de preoți din Țara Moților. Urmează studiile la Gimnaziile

din Blaj și Sibiu (1886-1894), Facultatea de Teologie (1894-1898), apoi cea de Litere din Budapesta, cu specializare în română și elină (1899-1902). A devenit suplinitor al Catedrei de Morală de la Seminarul din Blaj (1898-1899), profesor de română la Gimnaziul din Blaj (1902-1919), profesor de română și director al Liceului „George Barițiu" din Cluj (1919-1936).

A fost unul dintre întemeietorii și primii redactori ai revistei „Luceafărul" de la Budapesta, în 1902, iar din 1906 la Sibiu, alături de Octavian Goga, A. P. Bănuț și Octavian Tăslăuanu, în care a publicat numeroase schițe, nuvele, recenzii etc. După 1902 a lucrat în redacția foii „Unirea" de la Blaj, fiind colaborator la principalele periodice transilvănene din vremea sa, autor de volume cu schițe, nuvele, traduceri.

S-a numărat printre delegații la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, care a decis unirea Transilvaniei cu România în 1918.

A fost căsătorit cu Leontina Lucaciu, nepoata lui Vasile Lucaciu.

A publicat:

LITERATURĂ:	ȘTIINȚĂ:
"Visuri trecute", Blaj, 1903.	"Eminescu și Coșbuc", Blaj, 1903.
"Icoane", Budapesta, 1906.	"Educația vechilor elini"Blaj, 1907.
"Aduceri aminte" Orăștie, 1911.	

TRADUCERI:
Dumas-Tatăl: „Din zilele lui Nero", Blaj, 1907.

***

Aceste laconice informații se găsesc pe internet. Mulți se folosesc de aceste informații seci și reci ca să caracterizeze oameni de mare sensibilitate și valoare care rămân practic necunoscuți. Pentru a nu cădea în
aceste capcane, voi reda câteva pagini din amintirile profesoarei de chimie despre bunicul din CLUJ. Bunicul a murit în anul 1936. Nepoata avea 8 ani. Amintirile ei spun multe lucruri neștiute despre un om cu totul deosebit.

Să ascultăm aceste amintiri:

Când am început şcoala primară, m-a întrebat: „La ce oră te scoli dimineaţa?". Nu ştiu ce i-am răspus, dar el mi-a spus: „În zilele ce urmează va trebui să te obişnueşti să te scoli mai devreme pentru ca la ora 8 trebuie să fi la şcoală, şcoală care începe mâine." Felul în care mi s-a adresat, nici autoritar, dar nici blând, m-a făcut să înțeleg ce importantă are sculatul de dimineață pentru a ajunge la timp la locul și ora potrivită.

După ce am început să scriu şi să citesc, a venit la noi, adică la mine şi la sora mea mai mică, Luci, şi ne-a adus două reviste pentru copii, care atunci erau proaspăt publicate în Bucureşti, special pentru copii. Erau „Universul copiilor" şi „Dimineaţa copiilor". Ne-a făcut abonament şi din timp în timp discutam despre articolele și povestirile din reviste. Acum îmi dau seama că din lipsă de timp, nu era un bunic care să ne spună poveşti, de aceea ne-a pus revistele pe genunchi şi ne-a îndemnat să ne obişnuim să citim. Niciodată nu l-am auzit ridicând glasul la nimeni din familie. Odată, povestea mama mea, că s-a suparat pe bunica şi a certat-o pentru că i-a arătat că a primit o geantă cadou de la o persoană. Acesta i-a spus că este pentru recunoştiinţă. Atunci bunicul, pe un ton imperativ, i-a spus să o înapoieze imediat.

Din viaţa de zi cu zi mi-amintesc că era totdeauna îmbrăcat ca la catedră, nu l-am văzut niciodată îmbrăcat mai lejer. Avea ceas la vestă şi totdeauna venea cu un inel cu chei, aşa că atunci când intra pe uşă, de-alungul gangului se auzeau cheile zdrăngănind, până intra în camera sa. Eu cu sora mea, de multe ori luam nişte chei şi mergeam de-alungul coridorului până la uşă. Când apăreau mama şi mătuşa mea, sora ei, care stătea cu noi, făceam mare haz. Ne strângeam toţi la masă, în special la cină, pentru că la prânz nu avea totdeauna timp. Când eram mici, ne-a luat o măsuţă şi două scăunele care erau puse lângă masa celor mari. Foarte des seara, la cină, venea un nepot de-al lui din partea unui văr de-al bunicului, care era avocat în Caracal. Acesta era

student în Cluj şi bunicul îl mai ajuta. Într-o seară de iarnă bunicul i-a dat nişte lemne de foc, deoarece în camera închiriată nu avea. El le-a pus într-un geamantan, iar când a vrut să plece pe scări, tocmai venea bunicul. Deodată s-a deschis capacul şi au început să cadă lemnele pe scări. Bunicul s-a amuzat şi am râs cu toţii când ne-a povestit seara, la cină.

Acest nepot se numea Mihail Alexandru Ciura, care după ce a terminat facultatea s-a căsătorit cu mama, în 1937, la un an după moartea bunicului. Aşa se explică faptul că fiul lor, fratele meu mai mic cu 10 ani, poartă numele de Vasile Alexandru Ciura. Menţionez că pentru căsătoria mamei mele cu Mihail Alexandru Ciura a fost nevoie de dispensă, pentru că erau veri de gradul doi.

Datorită preferinţei în familie pentru numele de Alexandru Ciura, a avut loc o scenă comică la naşterea fratelui meu. În ziua naşterii lui, a venit la mama, la maternitate un funcţionar ca să înregistreze naşterea. Discuţia a fost cam aşa:

- Funcţionarul: „Numele dumneavoastră?”
- Mama: „Alexandra Ciura”
- Funcţionarul: „Numele de fată?”
- Mama: „Alexandra Ciura”
- Funcţionarul: „Numele nou născutului?”
- Mama: „Vasile Alexandru Ciura”
- Funcţionarul: „Numele tatălui?”
- Mama: „Mihail Alexandru Ciura”
- Funcţionarul: „Staţi, nu aţi înţeles... Cum se numea tatăl dumneavoastră?”
- Mama: „Alexandru Ciura.”
- Funcţionarul: „Da? Dar pe tatăl soţului?”
- Mama: „Alexandru Ciura.”

Funcţionarul strânge actele şi iese pe culoar şi spune soţului mamei: „Chemaţi repede medicul căci doamna aiurează...nu mai ştie să zică decât Alexandru Ciura!”

Sărbătoarea Crăciunului era un prilej de bucurie în familie. Mama cânta la pian „O ce veste minunată”, iar ceilalţi o acompaniam cu vocile. Şi acum îmi dau lacrimile când aud acest colind şi simt parcă acea căldură din mijlocul nostru.

Uneori, destul de rar, căci bunicul era prea ocupat, ieşea cu mine şi cu sora mea la plimbare. Era însoţit de unul sau doi din prietenii săi, care mi se păreau tare bătrâni căci aveau barbă sau mustaţă.

Bunica, soţia lui, născută Lucaci, nepoată de văr a lui Vasile Lucaci, ne-a părăsit cu 3-4 ani înaintea bunicului. Bolnavă de diabet, a avut un picior cangrenat care a trebuit să-i fie amputat. N-a rezistat după operaţie.

Am doar amintiri vagi despre dânsa, eram prea mică. Bunicul ne-a părăsit în anul 1936. Aveam 8-9 ani, când a decedat la vârsta de 60 de ani.

După anul 1918, în anul 1919 s-a înfiinţat liceul „Gh. Bariţ”, primul liceu românesc din Cluj, unde bunicul a fost numit Director. Deci, a fost primul Director român după Marea Unire. A urmat această direcţie cu toată dăruirea şi priceperea. Unii dintre prietenii săi, scriitori sau jurnalişti au intrat în politică, cum a fost Octavian Goga, care a ajuns Prim-Ministru în anii interbelici 1938-1939.

De felul cum bunicul meu a îndeplinit această misiune am aflat mai târziu, când, pe parcurs, foşti elevi ajunşi medici, profesori, jurişti sau chiar Academicieni. Povesteau cât de mult l-au preţuit şi ca profesor dar şi ca exemplu de urmat. Dar cel mai impresionant a fost ce i s-a întâmplat fratelui meu, mai mic decât mine cu 10 ani, care s-a născut când bunicul nu mai era și nu a apucat să-l mai cunoască. Fratele meu era inginer la C.F.R. şi astfel călătorea mult. Odată când era într-o deplasare s-a nimerit în compartiment cu o persoană în vârstă care ştia de vorbă. Acesta i-a aflat numele fratelui şi i-a spus că el când era elev la Cluj a avut un profesor cu acest nume. Fratele meu a spus : „Era bunicul meu!”. Auzind asta, acel domn s-a ridicat în picioare şi s-a dus în faţa fratelui meu şi a spus că vrea să îi prezinte respectul pe care-l avea pentru bunicul. S-a prezentat: „Eugen Pora, academician la Cluj şi profesor universitar la Universitatea din Cluj.”.

Fratele meu s-a ocupat de mormântul bunicului. Acesta era în grija Statului, dar fratele meu s-a îngrijit să fie recondiţionat. Aceasta s-a întâmplat cu un an înainte ca fratele meu să ne părăsească. A avut un accident de maşină cumplit, mortal. A avut şi el momentul de glorie când la Revoluţia din anul 1989 a făcut parte din grupul celor 6 care au stat permanent în balconul Operei din Timişoara, cu riscul vieţii şi au ţinut mulţimea din faţa Operei, vorbindu-le şi încurajându-i. Soţia şi copii lui îl aşteptau acasă cu sufletul la gură. Primăria Municipiului Cluj a dat numele unei străzi după numele bunicului, Alexandru Ciura. Este în apropierea liceului Gh. Bariţ. Eu regret că nu am mai avut ocazia să mai trec pe acolo.

Mihail Ciura, nepotul bunicului meu, era fiul lui Alexandru Ciura, avocat, care s-a stabilit la Caracal. Acesta era văr primar cu bunicul, deci Mihail, fiul său, era văr de-al doilea cu mama. Mama s-a recăsătorit cu el, obţinând dispensă. Eu şi cu sora mea mai mică, Luci, eram obişnuite cu el din perioada când era student la Cluj, venea zilnic la noi şi ne-am apropiat de el, aşa că după ce s-a căsătorit cu mama, i-am spus „tata Mişu". El s-a ocupat de bunica mea, Leontina Ciura (Lucaci), căreia îi spunea „tanti Leontina". A fost cu ea la spital când diabetul de care suferea a dus la cangrenarea unui picior şi apoi la necesitatea amputării acestuia. Ţin minte şi acum, deşi eram mică, 5 ani, cum povestea, fiind de faţă în sala de operaţie. În acea vreme, 1932, nu existau mijloacele de azi contra diabetului, aşa că sfârşitul a venit foarte repede.Din căsătoria lor, în anul 1937 s-a născut fratele meu mai mic cu 10 ani decât mine, Vasile Alexandru Ciura. Bunicul murise în 1936, aşa că mama, împreuna cu mine şi cu Luci, l-a urmat pe tata Mişu tocmai la Buzău, unde a primit funcţia de Director la Casa de Asigurări Sociale. Din păcate, după o viaţă frumoasă, după doi ani, în 1939, când al Doilea Război Mondial începuse, tata Mişu a fost concentrat, iar în 1941 a fost luat de pe front, a murit şi a fost decorat cu Ordinul Mihai Viteazul. Atunci, după multe greutăţi, mama a luat hotărârea să ne mutăm la Timişoara, unde mai avea o soră, Zoe Ciura, căsătorită Bodorin. Acolo mama, ca văduvă de război, cu trei copii, a primit o locuinţă şi am urmat liceul, şi eu şi sora mea. La moartea lui tata Mişu aveam 14 ani şi am plâns când mă gândeam că fratele meu, Sandu cum îi ziceam noi, va trebuie să aibă o copilărie fără tată, aşa cum am avut şi eu. Ţin minte că Sandu nu îşi amintea de tatăl său, decât pe la 3 ani, atunci când acesta l-a învăţat o poezie a lui Octavian Goga. Începea aşa cum pronunţa el la 3 ani: „Văl de brumă argintie mi-a împodobit grădina/ Filelor (firelor) de lămâiţă li se uscă răvăcina (rădăcina)".

Tata Mişu avea şi o pasiune pentru fotografii, cu aparatul, aşa cum era pe vremea aceea, a făcut pozele din familie pe care le avem şi acum şi cu bunicul şi cu bunica. Făcea astfel de poze la cină când ne adunam toţi, poze în grădina liceului cu bunica şi poze cu mine și cu Luci. O poză în vizită la familia Dr. Bariţ, cu care era prieten şi tata Mişu, poză în care este bunicul şi bunica, mama, tata Mişu, eu cu Luci şi familia doctorului Bariţ . Cred că aveam vreo 3-4 ani, dar mai am amintiri vagi de la momentul respectiv. În multe poze tata Mişu folosea un trepied, pe care punea aparatul şi cu un întrerupător reuşea să se încadreze în poză. Aşa apare în această fotografie şi în cea de la cină cu bunicul.

Alexandru Ciura, bunicul, şi-a început activitatea înainte de 1918, când locuia la Blaj, unde funcţiona ca profesor şi de aici funcţiona ca jurnalist la Luceafărul, unde a publicat încă de la înfiinţarea revistei. Aceasta a avut loc la Budapesta, unde bunicul era atunci student.

În articolele publicate, uneori semna cu pseudonimul „Simin" .

Consider că și astăzi avem nevoie de astfel de intelectuali. Am încercat să descriu profilul moral și intelectual al unui român care s-a implicat în mod direct în obținerea libertății poporului său, ca partizan de primă mână al reunificării țării sale. Dacă recitesc cele scrise până aici, îmi dau seama că sunt necesare încă 25 de pagini pentru a cunoaște întreaga activitate literară a profesorului Alexandru Ciura. De asemenea se impune și cunoașterea familiei Ciura și a contribuției acesteia la apariția statului român pe care trebuie să-l predăm urmașilor așa cum l-am primit. De aceea la 1 decembrie 2018 sărbătorim Ziua Națională a România și odată cu țara omagiem pe cei ce luptat pentru Unire.

ALEXANDRU VAIDA VOEVOD - Personalitate marcantă în înfăptuirea actului Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918

Iulius Mureşan
Alba Iulia

În 18 octombrie 1918, Alexandru Vaida Voevod a citit o declarație în Camera Deputaților de la Budapesta, declarație redactată de fruntașii românilor la Oradea, în care se spune că românii vor hotărî singuri asupra destinului lor și nu mai recunosc Parlamentului și Guvernuluil Ungariei de a avea dreptul de a dispune de soarta națiunii române.

A urmat la Arad în 13 - 15 noiembrie 1918 , după cele spuse de Iuliu Maniu într-o cuvântare la „Marea întrunire anti – revizioniste” din Arad, organizată de PNȚ în 22 noiembrie 1936, „marele proces între guvernul din Budapesta şi între Consiliul National Românesc.

In 1918 s'a declarat în Budapesta, prin d. Alexandru Vaida Voevod, dreptul românilor de a hotărî asupra soartei lor. A fost o declaraţie teoretică. Aici în Arad a venit ministrul Ungariei, faţă de care, Consiliul Naţional Românesc, — în faţa unui ministru care avea puterea în mână, — a spus că din ziua aceia Ardealul şi părţile româneşti din Ungaria se rup pe veci şi definitiv de Ungaria, şi s'a hotărît să se alăture, prin congresul convocat la Alba-Iulia, definitiv la România Mare. (...)

In ceiace priveşte Ungaria şi celelalte state, care s-ar să ajute pe Unguri, noi să le aducem aminte, că noi Unirea pe veci cu România, n'am făcut-o prin tratate, ci prin voinţa, prin hotărîrea şi prin puterea noastră. Noi, în baza dreptului de autodeterminaţiune, drept pe care l'au reclamat totdeauna româniî începând din veacul al 18- lea, şi în special adunarea, naţională din Blaj.” (Românul 20 / 1 decembrie 1936).

În 20 noiembrie 1918, Consiliul Național Român a convocat pentru ziua de 1 Decembrie 1918 desfășurarea unei Adunări Naționale la Alba Iulia, stabilind și cei care vor avea drept de vot (toți episcopii și protopopii români în funcțiune, delegații consistorilor, capitlurilor de canonici. asociațiilor de femei, asociațiilor culturale românești, școlilor secundare, asociațiilor de învățători, gărzilor naționale românești, asociațiilor de meseriași, asociațiilor tineretului universitar român, Partidului Social Democrat și câte cinci delegați aleși de fiecare circumscripție electorală).

Prin urmare, la adunarea de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918 au avut drept de vot cinci episcopi, patru vicari episcopești, 125 protopopi, șase delegați ai consistorilor celor două Biserici românești (ortodoxă și greco - catolică), patru delegați ai capitlurilor de canonici, 90 delegați ai asociațiilor culturale, 13 delegați ai sindicatului presei române, 17 delegați ai tineretului de la școlile superioare, 22 delegați ai institutelor financiare și asistență socială, doi delegați ai asociațiilor sportive, 70 delegați ai asociațiilor de femei, 27 delegați ai școlilor secundare, 57 delegați ai asociațiilor de învățători, 55 delegați ai asociațiilor de meseriași, 17 delegați ai Partidului Social Democrat și 655 delegați aleși prin sufragiu universal de 131 circumscripții electorale.

Adunarea Națională s-a compus deci din 1221 delegați reprezentând națiunea română din Transilvania și Ungaria cu tot ce avea dânsa ca organizare bisericească, școlară, economică, culturală și socială, reprezentând și circumscripțiile electorale în ființă conform normelor stabilite de Guvernul Ungar pentru alegeri parlamentare.

A afirma deci că Adunarea Națională Română de la 1 decembrie 1918 a fost întrunirea unui partid politic înseamnă a falsifica cea mai evidentă realitate. (....)

S-a afirmat din partea aceleiași propagande interesate, că Adunarea Națională de la 1 Decembrie 1918 a luat hotărârea de unire cu România în prezența și sub presiunea armatei române. Și afirmația aceasta este absolut inexactă. În Alba Iulia se aflau la aceea dată numai trupele germane în retragere ale mareșalului Mackensen. Trupele românești se găseau la o enormă distanță de locul

Adunării” - scria Zenovie Pâclişan, cel care a fost secretarul Adunării Naţionale de la Alba Iulia (Vezi Societate şi Civilizaţie în Banatul istoric. Omagiu Prof. univ. dr. Ioan Munteanu, 2003, articolul lui Iacob Mârza, pag. 90, 91).

Trupele române, cu câteva zile înainte de de 1 Decembrie au ajuns în zona Reghinului (după unele surse, intrarea primelor trupe române în Reghin a fost în ziua de 28 noiembrie), înaintând din zona Gheorgheni - Miercurea Ciuc, prin urmare controlau, după cum se spunea, o suprafaţă redusă din colţul de Nord - Est al Transilvaniei. În partea de sud a Transilvaniei au intrat, de exemplu, în Braşov în ziua de 7 decembrie, iar în Alba Iulia în 19 decembrie. Paza adunării de la Alba Iulia a fost asigurată de căre gardiştii români din Alba Iulia şi din satele apropiate, la care s-au adăugat un număr de 100 gardişti din zona Blajului, 257 gardişti din zona Sibiului şi 250 gardişti din Munţii Apuseni. Comandantul acestor gărzi pe timpul desfăşurării adunări a fost Florian Medrea, originar din Ţelna, localitate din apropiere de Alba Iulia, fost căpitan în armata austro - ungară.

În România Mare, Alexandru Vaida Voevod a fost de patru ori prim - ministru (în România Mare, dintre românii din Ardeal în afară de Alexandru Vaida Voevod, Iuliu Maniu a fost de trei ori prim - ministru, la care se adaugă Octavian Goga şi Miron Cristea, ultimul a fost şi patriarhul celei mai mari Biserici din România şi regent o perioadă, prin urmare înlocuitor de rege). Alexandru Vaida Voevod a fost şi sprijinitorul cel mai apropiat a lui Carol al II –lea când a introdus dictatura regală în anul 1938, în totală contradicţie cu Iuliu Maniu, dar şi „întemeietorul unei şcoli de gafe” spre bucuria Budapestei după cum scria Octavian Goga, deosebit de critic cu acesta. Una dintre acuzaţiile aduse lui Vaida de către puterea comunistă de după anul 1945, a fost reprimarea violentă a grevei muncitorilor de la căile ferate din februarie 1933, în special a celor de la Atelierele Griviţa din Bucureşti în 16 februarie. (Pe timpul unui guvern PNŢ a fost şi reprimarea violentă a grevei muncitorilor de la Lupeni din august 1929, în condiţiile în care naţional – ţărăniştii îi folosise pe mineri pentru a ajunge la putere. Scurtu Ioan, Istoria românilor în timpul celor patru regi. Carol II, pag. 55, 56).

În privinţa „luptelor politice interne” din România Mare („câinoasele lupte politice şi de popularitate” cum le numea Nicolae Iorga), Alexandru Vaida Voevod spunea în Parlamentul României: „Dacă ne certăm între noi, cu liberalii şi ceilalţi, să se ştie însă, că atunci când e vorba de cei din afară, cari se agită împotriva intereselor statului nostru şi de ţara românească, — apoi suntem cu toţii români, care ne iubim patria şi o vrem mare şi puternică." (Românul 31 / 28 iulie 1929).

Această declaraţie a venit în contextul în care ziarele şi politicienii din Ungaria aveau o altă interpretare a acestor „lupte” existente între partidele din România.

De exemplu, într-un articol din Ţara noastră 22 / 1928 provenit de la un corespondent din Budapesta, se scria despre faptul că „In curs de zece ani, de când i s'a dat Ungariei să fie independentă şi să aibă o viaţa politica de sine stătătoare, opinia publică maghiară a fost indusă în eroare de presa naţionala şi de cea liberalo - evreiască de la Budapesta, în privinţa raporturilor noilor provincii cu statele cărora au fost alipite.

Presa naţională tratează orânduielile din România cu un dispreţ medieval, inerent firei magnatului ungur, şi ajunge de obicei la tot felul de concluzii fanteziste, rezultante ale temperamentului inflamabil maghiar. (...)

Ziarele Budapesti Hirlap, guvernamental, şi Peşti Hirlap, independent - şovinist, primul în frunte cu faimosul scriitor şvab renegat Herczeg Ferenc, al doilea având drept colaborator principal pe cunoscutul renegat Râkosy (Krebs) Jeno, interpretează de zece ani orice manifestare de critică a sistemului de guvernământ, din partea reprezentanţilor noilor provincii, drept acţiune de desbinare şi de râvnă pentru reîntronarea regimului vechiu de sub coroana sfântului Ştefan. (...)

Nădejdile fanteziei morbide a ungurilor cari diriguiesc opinia publică au fost în plină creştere în ajunul recentei adunări de là Alba Iulia.

Lupta dintre partidul naţional -ţărănist şi guvernul actual a fost considerată ca antagonismul dintre Transilvania şi vechiul Regat; cea dintâi, în virtutea tradiţiei şi legăturilor

istorice occidentale ' (înţelege : Ungaria), proclamând, războiul sacru contra vechiului Regat, balcanic cu moravuri bizantine.

Aici se referea presa maghiară la însuşirile de „bărbat de stat destoinic" ale dlui Iuliu Maniu, care „nu poate sa-şi transforme mentalitatea şi concepţiile europene câştigate în şcoala politică din Budapesta" şi care simte dimpreună cu ceilalţi conducători transilvăneni,„după ce au fost răpuşi de şireţii regăţeni",, că au făcut o „greşală de neiertat" când acum zece ani, „au oferit Transilvania pe tavă de aur". (...)

După moţiunea delà Alba Iulia (6 mai 1928 - n.n.), în care s'a subliniat neclintita solidaritate naţională, şi după proba dată deţinuta cuviincioasă şi respectul ordine» din partea ţăranilor români, presa ungară decepţionată descopere că d. Iuliu Maniu este lipsii de energia trebuincioasă conducerii mulţimii şi, mai presus de toate, rămâne nehotărât în clipa decisivă... (...)

Ungurii se consolează, argumentând că sământa revoluţiei a încolţit, criza de descompunere a statului' „lipsit de baze morale" este în curs şi „bătaia lui Dumnezeu" îşi va arăta în scurtă vreme roadele.

Cum adevărul nu poate fi ascuns pentru totdeauna, " căci în temeiul legilor fireşti el îşi croieşte drumul spre lumina zilei, astfel, suntem în situaţia să înregistrăm un început timid de venire la cunoaşterea reală a raporturilor transilvănene din partea ungurilor: In ziarul naţional creştin Magyarsâg, redactat cu multă pricepere pentru clasa intelectuală mijlocie ungară, a apărut o serie de articole datorate lui Cserei Janos, (de fel din Ardeal) asupra situaţiei general din Transilvania. Autorul arată, că de câte ori scrie presa budapestană că românii din Transilvania doresc din nou unirea cu Ungaria, ungurii minoritari. din Ardeal zâmbesc trist, văzând atâta optimism nejustificat, După nenumărate decepţii, zice Cserei, Ungurii ardeleni au învăţat, — ceea ce temperamentul maghiar pricepe greu, — a calcula cu elementele reale. (...)

Deşi se arată călăuzit şi el de mirajul iredentei ungare, punerea la punct a presei, budapestane cu privire la avalanşa de injurii adresate românismului, este un, simptom ce merită să fie înregistrat, mai ales că în urma lui întâmpinăm voci în surdină, dezamăgite, că românii din Ardeal sunt tot atât de neînduraţi aderenţi ai unităţii naţionale şi teritoriale, ca şi „regăţenii"."

PERSONALITĂȚI ARGEŞENE LA MAREA UNIRE DIN 1918

Nuşa Cantemir

Ion I.C. Brătianu

Actul Marii Uniri înfăptuit la 1 Decembrie 1918 – la Alba Iulia, s-a răspândit cu repeziciune în toate colțurile țării și nu numai, cu un entuziasm de nedescris. Toată Europa era implicată în acest măreț și de ce nu , curajos act istoric.

Ambițioasa Regină Maria sau „REGINA SOLDAT" cum era cunoscută , se implică cu tot avântul în politica și binele țării.

Iată ce nota în jurnalul ei în Septembrie 1916: „Nu că m-aș închipui în stare să fac prea multe..." O găsim deseori pe câmpul de luptă, în spitale, ajutând și implicându-se direct în salvarea răniților din zona Iașului. Era prima „mamă a răniților", când era vorba de viețile ostașilor noștri. Mai mult, solicită implicarea celor dragi ei , în această activitate.

Fiind încurajat permanent de cei implicați, poporul român a luptat cu îndârjire tot timpul, astfel, „Aproape concomitent cu Bătălia de la Mărășești, a avut loc Bătălia de la Oituz". Ea a fost declanșată la 26 Iulie- 8 August . Armata germano- austro ungară urmărea străpungerea „ munților pe Valea Trotușului. I s-a opus Armata a II-a , comandată de același brav General AL. AVERESCU, care, cu prețul a peste 12.000 militari morți, răniți și dispăruți a obținut până la jumătatea lunii August o nouă victorie. **„PE AICI NU SE TRECE"**, a fost lozinca ostașilor care-și apărau pământul străbun cotropit. (Ioan Todea – Ion (Ionel) I.C. Brătianu ÎNTREGITOR ȘI FĂURITOR AL ROMÂNIEI MODERNE (1864- 1927).P.93

În aceiaşi perioadă, putem aprecia şi implicarea argeşenilor şi muscelenilor în luptele de la Valea Mare Pravăţ, Dragoslavele sau Câmpulung, aflate în zona Muntelui Mateiaş. Acestea au fost evenimentele cruciale pentru România. Și România , având oameni destoinici, cu dragoste de țară și de neam, le-a depășit cu brio, înscriind în istoria veacurilor, eroismul lor.
Iată rugăciunea Reginei MARIA pentru soldații români căzuți pe front:

„Mă rog lui Dumnezeu pentru toate viețile jertfite, mă rog pentru cei care au murit părăsiți și neștiuți, mă rog pentru cei care au fost îngropați cu miile fără rugăciune și fără preot, mă rog pentru mulțimea celor fără nume, care aveau același drept la viață ca tine și ca mine, mă rog lui Dumnezeu să-i ierte și să dea odihnă sufletului lor în locurile de verdeață unde nu este nici durere, nici întristare".

La 8 Noiembrie 1918 a avut loc o consfătuire la I.C.Brătianu acasă, la care au participat generalul Constantin Coandă, contele de Saint-Aulaire – ambasadorul Franței în România, Generalul Constantin Prezan, Generalul francez Lafont, atașat militar al Franței, lt.col. Ion Antonescu de la Marele Stat Major și N.Mișu. După lungi discuții, timp în care francezii insistau reintrarea grabnică în război, ION I.C.BRĂTIANU a spus: *„Dacă armistițiul se va încheia fără întârziere, gestul nostru militar n-ar mai avea o importanță hotărâtoare pentru România"*. (p.97)

Cert este că ARGEȘUL, prin aportul adus de Ion I.C.BRĂTIANU a contribuit decisiv la FĂURIREA ROMÂNIEI MARI. Iar BASARABIA a fost primul teritoriu românesc de unde a început procesul reântregirii naționale. REGELE FERDINAND spunea: *„Vă salut azi, pe voi frați de dincolo de Prut. Voi sunteți aceeia care ați înțeles sentimentul ce demult domnea în inimile fraților voștri moldoveni ai Basarabiei".(p.101)*

Trebuie amintit că actul Unirii a început de la Decebal, de la Mircea, de la Ștefan, de la Mihai Viteazul, de la AL.I.Cuza, de la toți iubitorii acestui neam. Ea, „*UNIREA, s-a făcut cu flori și cu lacrimi de bucurie*"- cum spunea presa vremii..

De aceea argeșenii , contemporani cu noi, au ales ca „Flacăra Centenarului**",** să pornească tot din Argeș, de la Mica Unire din 24 IAN. 1859 – serbată la 24 Ianuarie 2018 – cu ocazia a 159 **d**e ani, spre Marea Unire a Centenarului de la 1 Decembrie 2018, așa cum a decurs istoria zbuciumată dar plină de biruință a acestei țări - în perioada 1918 – 2018.

Veniți, veniți la Vila Florica, pentru a cunoaște istoria cu bune și mai puțin bune, cu faptele familiei Brătianu.

IMPLICAȚII ALE BISERICII ORTODOXE ÎN CONTEXTUL ȘI REALIZAREA MARII UNIRI

Preot paroh dr. Arsulescu Ion Sebastian
Parohia Rucărul de Jos

„Cine are o limbă, are o credință, cine are o credință, are o Biserică, cine are o Biserică, are o țară" (G. Vieru)

Organizarea clerului militar și prezența preoților alături de ostașii români în tetrele de operațiuni ale Primului Război Mondial

De-a lungul istoriei românii au fost împărţiţi în trei provincii: Ţara Românească, Moldova şi Transilvania. Chiar dacă trăiau în trei state diferite, vorbeau aceeaşi limbă – limba română - aveau aceleaşi obiceiuri şi aceeaşi credinţă ortodoxă. Şi tocmai de aceea visul lor a fost să se unească şi să fie conduşi de un singur domnitor.

În anul 1914 a început Primul Război Mondial. România va intra în război în vederea atingerii scopului politic principal, anume realizarea statului naţional unitar român. Românii din Ţara Românească şi Moldova intră în război tocmai din dorinţa de a-şi urma visul şi de a se uni cu cei din Transilvania. România și-a negociat cu grijă condițiile pentru intrarea în război de partea Aliaților.

La 27 septembrie S.N. 10 octombrie 1914, Regele Carol I încetează din viață, la tron îi succede Ferdinand I.

Consiliul de Coroană care a hotărât intrarea României în război a avut loc în ziua de duminică, 27 august 1916, ora 11 dimineața, la Palatul Cotroceni.

Regele Ferdinand a deschis lucrările anunțând că a convocat pe mai marii țării nu ca să le ceară un sfat, căci hotărârea lui este luată, ci ca să le ceară sprijinul. Regele a anunțat apoi hotărârea sa de a angaja România de partea Antantei și împotriva Puterilor Centrale. A mai spus că spre a se ajunge la o atare hotărâre, a trecut prin încercările cumplite pe care desigur le pricepem, dar că, având în vedere numai interesele țării a cărei Coroană o poartă, s-a învins pe sine însuși.

Primul-ministru Ion I. C. Brătianu a negociat cu mare atenție și precauție condițiile pentru intrarea în război de partea Antantei, urmărind în special recunoașterea drepturilor României asupra teritoriilor locuite de români din Imperiul Austro-Ungar.

La 4 august S.N. 17 august, 1916 - România, prin guvernul condus de către Ion I. C. Brătianu, semnează Convenția de la București, 1916 cu puterile Antantei (Marea Britanie, Franța, Italia (din aprilie 1915) și Imperiul Rus). Conform tratatului, România obține drepturi asupra tuturor teritoriilor din Austro-Ungaria locuite de români. Transilvania, Banatul, Bucovina, Crişana și Maramureș (Partium) urmând să devină parte a României după Primul Razboi Mondial dacă România va intra în război.

Primul ministru, Ionel Brătianu a făcut mărturisirea solemnă a faptului împlinit: „Şi eu și țara suntem în ceasul de față angajați, nu mai putem da înapoi. fără îndoială că vom ieși învingători, dar nu sunt sigur, se poate să fim și învinși. De aceea, vreau să se știe bine de toți, că, chiar învinși, tot cred că țara mea trebuie în această clipă să facă acest gest. În viața națiunilor sunt afirmări de drepturi care se socotesc mai mult decât izbânzi trecătoare și sunt gesturi de abdicare, de dezertare morală, care compromit viitorul lor pentru veacuri de-a rândul. Într-o astfel de situație este astăzi românismul … și dacă nu azi, atunci mâine vom culege roadele acestor jertfe și acestor afirmări de drepturi"

Epopeea Războiului pentru Întregirea Neamului, încununată cu Marea Unire din anul 1918 şi făurirea statului naţional unitar român, a convocat și pe slujitorii Sfintei Biserici la marea întâlnire cu istoria.

Primul război mondial a cuprins, în vâltoarea faptelor de sublimă jertfă şi eroism desăvârşit nu doar pe componenții armatei regulate sau, din păcate, în numeroase cazuri, și populația civilă căzută pradă bombardamentelor sau atacurilor purtate de infanteria adversă, ci alături de ostaşi şi pe preoţii mobilizaţi pe front, adevăraţi apostoli şi modele de urmat.

În preajma declanşării Primului Război Mondial, toate marile state europene aveau, în armatele lor ce vor deveni beligerante, structuri bine conturate, oficiale, privind asistenţa religioasă a combatanţilor, ca o condiţie *sine qua non* a formării şi menţinerii moralului ridicat al acestora.

În armata germană, „s-a pus mare preţ pe educaţia sufletească a ostaşului. Afară de un personal bisericesc numeros şi bine pregătit, pentru sarcina de educatori sufleteşti ai ostaşilor, corpul ofiţeresc şi mai ales cel superior se interesează de aproape pentru pregătirea sufletească a oştirii."

La fel, în armata franceză, unde „afară de preoţii de armată, acolo şi ofiţerii se ocupă de această cerinţă militară".

Potrivit aceloraşi surse, în Rusia „educaţia sufletească a oştirii se face cu mare îngrijire de cler şi de şefii de armată", în sensul că „la toate unităţile mari şi mici de armată e [câte] un preot; până şi pe fiecare vas mare de război este un preot", iar preoţii de armată sunt puşi sub conducerea unui protopop de armată, care face parte din Sinodul rusesc, deşi nu este arhiereu."

Mai mult, în Rusia erau „mii de călugări şi călugăriţe din mânăstirile ruseşti care au fost pregătite pentru Crucea Roşie şi aduc un mare serviciu armatei ca infirmieri şi brancardieri."

Armata germană şi cea austriacă înfiinţaseră nu numai un corp preoţesc special, ci şi biserici de garnizoană, aşa numitele garnison-Kirchen în care se făcea pregătirea sufletească a soldaţilor şi a ofiţerilor. În Rusia, preoţii Armatei de uscat şi ai marinei formau un corp aparte, cu atribuţii precise, depinzând de autorităţile militare. (Cicerone, Iordăchescu, *Însemnări din anii 1916-1919,* Iaşi, 1937, p. 12-13).

În preajma declanşării Primului Război Mondial, situaţia asistenţei religioase în armata română nu era clar elucidată, şi de aceea s-a manifestat necesitatea dezvoltării şi extinderii asistentei religioase în armată.

Experienţa războiului a determinat adoptarea unor măsuri pentru modernizarea armatei, printre care şi realizarea unui serviciu religios permanent pentru oştire, în 1905 înfiinţându-se prin decret regal chiar o medalie specială „Răsplata muncii pentru biserică".

Autorităţile bisericeşti s-au străduit să arate importanţa pregătirii sufleteşti a soldatului, alături de cea militară şi, în consecinţă, necesitatea permanentizării prezenţei preotului în armată, aşa cum era în multe ţări europene, unde un serviciu asemănător funcţiona chiar pe timp de pace.

În anul 1914 activau 53 de preoţi militari, câte unul în fiecare garnizoană, cu excepţia garnizoanelor mari, Bucureşti, Iaşi, Galaţi, Craiova, Constanţa, unde se aflau câte doi preoţi.

Cum numărul acestora era absolut insuficient în cazul unei iminente intrări a României în război, autorităţile bisericeşti au început, încă din timpul neutralităţii (1914-1916), să se preocupe de *coordonarea activităţii preoţilor mobilizabili într-un serviciu care să depindă canonic de Biserică, iar disciplinar de Armată.* , fiind desemnaţi preoţi la fiecare regiment şi formaţiune de sine stătătoare.

Vrednicul de pomenire Mitropolitul Pimen Georgescu, al Moldovei şi Sucevei, în perioada 1909 - 1934, numit Mitropolitul Războiului, implicit Mitropolitul Unirii, în şedinţa Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 16 mai 1915, sesizând carenţele în organizarea preoţilor de armată, a făcut o amplă Propunere în şapte puncte, care, aprobată cu unanimitate de voturi, a devenit decizie sinodală, cu obligativitatea Bisericii de a o aplica în litera şi spiritul ei.

Propunerea făcută de Mitropolitul Pimen Georgescu în şedinţa Sfântului Sinod din 16 mai 1915, solicita episcopiilor şi mitropoliilor ţării să dea Armatei, „după cererea Ministerului de Război, preoţii trebuincioşi în timp de pace şi în timp de război. Aceşti preoţi vor fi titraţi în teologie, cu aptitudini pentru păstoria militară şi nu vor avea vârsta mai mare de 45 de ani şi nici mai mică de 30 de ani". La punctul al treilea se preciza: „Odată făcută numirea unui preot în serviciul armatei (prin Decizia Ministerului de Război - n.a.), el intră sub regimul legilor militare, asimilându-se în corpul ofiţeresc şi având însemnele la vedere, ofiţerului locotenent." De asemenea, la punctele patru şi cinci se stipula: „Preoţii de armată, în timpul mobilizării însoţesc trupele oriunde vor merge, dând poveţe pastorale militare, ce se impun de împrejurări şi făcând serviciile religioase fără ezitare. În timpul mobilizării toţi preoţii de armată primesc instrucţiuni din partea arhimandritului, anume numit pe lângă Marele Cartier al Armatei şi stau sub conducerea lui în ceea ce priveşte serviciul preoţesc. Numirea acestuia se face de Ministerul de Război, după recomandarea Sfântului Sinod, prin preşedintele său."

În şedinţa sa din 15 mai 1915, Sfântul Sinod al Bisericii Autocefale Române hotăra să numească un Superior al preoţilor din armată în persoana preotului Iconom stavrofor Constantin Nazarie, (1865 - 1926), profesor de morală la Institutul Teologic Bucureşti şi director al Seminarului Teologic, învestindu-l cu răspunderea de a organiza Serviciul Religios al Armatei Române în cel mai scurt timp posibil

Prin ordinul nr. 130 din 28 mai 1915 preotul profesor Constantin Nazarie a fost ataşat, în caz de mobilizare, la Marele Cartier General al Armatei, ca şef al Serviciului Religios al Armatei, cu grad de colonel asimilat, iar prin adresa nr. 1716 din 6 iunie 1915, era numit ajutorul său Vasile Pocitan (1870 – 1955; fost superior al Capelei române din Paris, profesor si paroh al Bisericii Sf. Voievozi din Bucureşti, din 1929 arhiereul Veniamin Pocitani), în gradul de maior asimilat.

Presat de războiul care bătea la uşă, părintele iconom Nazarie întocmeşte „*Instrucţiunile asupra atribuţiunilor preoţilor de armată*", care, după ce şi-au căpătat forma definitivă, trecând prin filtrul Sf. Sinod şi al Marelui Stat Major au devenit ordinul 3451 din 28 Octombrie 1915, al Marelui Stat Major şi au fost publicate în Revista *Biserica Ortodoxă Română* din Noiembrie 1915 (Anul XXIV, nr. 11-12, 1915, pp. 882-895). Instrucţiunile „*au stat la baza activităţii preoţilor din armată până la înfiinţarea Episcopiei Armatei*" şi au devenit Ordinul 3451 din 28 octombrie 1915 al Marelui Stat Major. Ele subliniau importanţa educaţiei religioase a trupei, considerându-se că „*…preoţilor le revine această grea şi sfântă sarcină ca, cu cuvântul şi fapta să ţie aprinsă făclia credinţei în*

popor, precum şi în inimile ostaşilor noştri, care în zile grele vor fi chemaţi să se jertfească pentru binele şi mărirea patriei şi a neamului".

Activitatea de pe front a preoților români ortodocși a fost exemplară și de un eroism copleșitor, fiind unanim apreciați de comandanții armatei române. Aceștia au dat dovadă de înalt patriotism și dragoste de țară, au preluat uneori comanda batalioanelor de soldați în contextul rănirii sau morții comandanților militari, au ținut cuvântări înălțătoare și încurajatoare în fața soldaților români, au ajutat pe medici în postul de prim ajutor dând îngrijiri sanitare răniților și muribunzilor, au împărtășit pe soldații răniți și au îngropat pe soldații uciși în război, au suportat rigorile pribegiei în munți, au căzut prizonieri, au stat în captivitate în diferite lagăre ale armatelor inamice în Germania, Ungaria și Bulgaria, etc.

Potrivit Protopopului Constantin Nazarie, „Preoţii, în vremi aşa grele, au dat dovezi de o abnegaţie, de un curaj, de un spirit de jertfă şi de o activitate aşa de înţeleaptă, spornică şi folositoare, încât şi-au atras admiraţia şi respectul tuturor militarilor, asigurându-şi locul de cinste în rândurile lor şi devenind element absolut indispensabil, cum şi este" (25 decembrie 1918).

Preotul protosinghel Şerbănescu Justin, călugăr la Mânăstirea Cernica, judeţul Ilfov, despre care se scrie în „Monitorul Oficial" nr.96/1918. A luat parte cu Reg. 21 Infanterie, a cărui confesor era, la toate luptele ce au avut loc în Transilvania în 1916. La 17/30 septembrie 1916, a fost rănit. La sfârşitul lunii noiembrie acel an a căzut prizonier, în mijlocul trupei, care nu se mai putea apăra. În iulie 1917 a evadat şi a rătăcit prin munţi în căutarea regimentului său. La sfârşitul lunii februarie 1918 a ajuns la Galaţi, unde se afla Reg. 21 Infanterie, la acea dată. Este singurul preot care a fost decorat cu cel mai înalt ordin militar românesc „Mihai Viteazul", clasa a III-a, în baza Înaltului Decret nr. 1561 din 25 iunie 1918. Conform motivaţiei din Înaltul Decret de decorare, Protosinghelul (asimilat gradului de locotenent) Şerbănescu Justin s-a distins: „Pentru vitejia, destoinicia şi iubirea de Patrie, ce a arătat pe câmpul de onoare, în 1916. Pe lângă că şi-a îndeplinit cu un mare devotament îndatoririle ce avea ca confesor al regimentului, a mai luat parte la toate luptele, mergând cu Sfânta Cruce în mână, în fruntea luptătorilor regimentului. În ziua de 21 octombrie 1916, văzând că Regimentul „Feldioara" a pierdut în lupte aproape pe toţi ofiţerii şi că comandantul căzuse rănit pe Muntele Clăbucetul Taurului, a luat comanda acestui corp şi luptând ca un erou o zi şi o noapte, a respins pe inamic până pe Muntele Susai, oprindu-l de a ocupa Azuga. În luptele de pe Muntele Dihamului a condus un batalion de dispersaţi, iar la 17 noiembrie 1916, fiind pentru a doua oară rănit pe Muntele Sorica în timpul unui atac al Azugăi, a refuzat evacuarea pentru a nu se despărţi de vitejii regimentului."

(Anuarul suveranilor principilor, ofiţerilor şi drapelelor decoraţi cu ordinul Militar „Mihai Viteazul", Imprimeria Naţională, Bucureşti, 1931, p. 133-134)

Pe 28 octombrie/10 noiembrie 1918, regele Ferdinand a decretat remobilizarea generală (cu o zi înaintea Armistiţiului general din 11 noiembrie). În Basarabia, Divizia 2 Vânători, comandată de generalul Gh. Dabija (moldovean, 57 de ani în 1919), includea şi Regimentul 9 Vânători, condus de colonelul Gh. Rasoviceanu (oltean, 43 de ani), în care preotul căpitan Gh. Cotenescu (muşcelean din Stoeneşti, 33 de ani) era confesor militar.

Preotul căpitan în rezervă Gheorghe I. Cotenescu a luat parte la întreaga campanie a Războiului de Reîntregire (1916-1919), la început în spitale militare de evacuare a răniţilor, ulterior fiind ataşat eroicului Regiment 9 Vânători, parcurgând împreună drumul „de la Nistru până la Tisa" şi fiind decorat cu Ordinul „Coroana României", participând la 54 de bătălii.

Acasă, nemții îi ocupaseră căminul, îi izgoniseră familia în munți, îi pângărise modesta bisericuță transformată în grajd, în care sfinții orbiseră iar masa de piatră fuseseră spartă.

„Recompensă binemeritată", în urma faptului că, ajutându-i pe membrii Rezistenţei anticomuniste din Munţii Muscelului, conduşi de colonelul Gheorghe Arsenescu, preotul Gheorghe Cotenescu a fost arestat de Securitate în martie 1949, anchetat cu sălbăticie 14 luni şi condamnat penal retroactiv în mai 1950, fiind cel mai vârstnic deţinut din lotul din care făcea parte şi elevul său, stareţul Pimen Bărbieru de la Schitul Cetăţuia-Negru Vodă

La 10 aprilie 1918, generalul de Corp de Armată adjutant Constantin Prezan, fost Şef al Statului Major General, însărcinat cu comanda Armatei Române, aflat în vizită la Serviciul Religios al

Armatei Române, a spus între altele: „*Preoţii şi-au făcut mai mult decât datoria şi este o cinste pentru cler, care alături de ostaşi, a dat mai mult decât i-am cerut noi pentru Ţară şi Neam.*“

Pentru faptele lor, 68 de preoţi militari au fost răsplătiţi cu decoraţii de război româneşti, cum ar fi: „Avântul Ţării”, „Serviciul Credincios”, „Răsplata Muncii pentru Biserică”, „Meritul Sanitar”, „Coroana României”.

Sfânta Biserică Ortodoxă Română, prin activitatea patriotică a preoţilor ortodocşi pe care au desfăşurat-o între anii 1916-1918, dintre care mulţi dintre ei au suferit până la jertfa vieţii alături de ostaşi în momentele cele mai grele ale războiului, a adus o contribuţie preţioasă la făurirea statului naţional român unitar.

După Primul război mondial mai multe ţări devin libere, printre care şi Transilvania, care acum se putea unii cu Ţara Românească şi Moldova. În anul 1918 Moldovei şi Ţării Româneşti i se adaugă Transilvania şi alte teritorii mai mici, desprinse din trupul ţării în decursul istoriei: Basarabia şi Bucovina. Astfel, românii şi-au câştigat pe câmpul de luptă, cu vitejie şi sacrificiu dreptul de a se uni într-un singur stat.

Realizarea României Mari, prin unirea Basarabiei, Bucovinei şi Tranilvaniei cu Vechiul Regat, a fost rezultatul acțiunii românilor în conjunctura favorabilă de la sfârșitul primului război mondial, când dispăreau de pe harta Europei Imperiul Țarist și cel Austro-Ungar

Unirea cu Regatul României a acestor teritorii a fost posibilă în contextul afirmării pe plan internațional a principiului autodeterminării și al principiului naționalităților.

Aplicarea acestor principii de către români s-a realizat în mod diferenţiat de la o provincie la alta, în etape gândite realist și realizate treptat de la a utonomie la independența națională și a poi la unirea cu România.

Pe plan internaţional au avut loc două evenimente foarte importante.

Destrămarea Imperiului rus, ca urmare a acţiunii principiului privind dreptul popoarelor la autodeterminare, proclamat de către Lenin, ceea ce a favorizat ca la 27 martie/9 aprilie 1918, Sfatul Ţării de la Chişinău să voteze unirea Basarabiei cu România.

Dezintegrarea Imperiului austro-ungar, în urma căreia, la 15/28 noiembrie 1918, Congresul General al Bucovinei a votat unirea Bucovinei cu România, pentru ca la 18 noiembrie/1 decembrie, cei 1228 de delegaţi, într-uniţi în Marea Adunarea de la Alba Iulia, au votat unirea Transilvaniei cu România.

Marea Unire de la 1 Decembrie 1918 a fost rezultatul eforturilor unei întregi natiuni care a avut șansa de a fi condusă de oameni politici responsabili și cu vocație.

Prima provincie românească care s-a unit cu România a fost Basarabia

În faţa ameninţărilor Rusiei şi Ucrainei, Basarabia îşi proclamă independenţa la 24 ianuarie/6 februarie 1918.

La începutul lunii aprilie 1917, s-a format la Chişinău Partidul Naţional Moldovenesc, care şi-a înscris în programul său ca obiectiv principal obţinerea autonomiei Basarabiei.

Președinte al partidului a fost ales Vasile Stroescu, luptător pentru apărarea drepturilor românilor şi un promotor al culturii şi educaţiei în limba română în Basarabia şi în Transilvania.

În aprilie 1910, Vasile Stroescu, deşi creştin ortodox, a trimis Bisericii greco-catolice din Ardeal o sumă imensă pentru a contracara efectele unei legi a învăţământului din 1907, prin care se urmărea maghiarizarea învăţământului confesional românesc din Transilvania. În timpul primului război mondial, nu va mai avea acces în Ardeal, fiind considerat în 1914 un pericol public pentru administraţia austro-ungară.

În septembrie 1917, fiind bolnav, a plecat în Anglia, iar apoi la Paris, de unde a sprijinit toate acţiunile pentru realizarea Marii Uniri. Va reveni în România Mare abia la începutul anului 1919, fiind ales senator.

A murit la 15 aprilie 1926, la vârsta de 81 de ani. Guvernul român i-a organizat funeralii naţionale, fiind înmormântat la Cimitirul „Sfânta Vineri“ din Bucureşti, pe Aleea Teilor, unde ulterior a fost instalat un bust. O stradă din Bucureşti îi poartă numele încă din perioada interbelică.

La 27 martie 2013, cu prilejul aniversării a 95-a de la Unirea Basarabiei cu România, şi o sală din Parlamentul României a primit numele marelui înaintaş. Este membru al Academiei Române.

La 8 octombrie 1917, Congresul ostaşilor moldoveni întrunit la Chişinău a proclamat autonomia Basarabiei.

În 2-6 noiembrie 1917 Congresul Ostaşilor Moldoveni, convocat la Chişinău, a naţionalizat armatele basarabene şi a convocat un Sfat al Ţării, „o adunare aleasă şi reprezentativă", organismul coordonator al luptei pentru unire, ales pe baze democratice, organism de conducere care la 2 decembrie 1917, a proclamat Republica Democratică Moldovenească și care a preluat oficial conducerea Basarabiei.

Sfatul Ţării avea ca organ executiv Consiliul Directorilor Generali (un guvern, condus de Petre Erhan) și era condus de Ion Inculeţ, primul preşedinte al acestuia, care a avut un rol decisiv în Unirea Basarabiei cu România.

Ion Inculeţ a absolvit şcoala primară în satul natal, iar în anul 1894 a fost admis la Şcoala teologică din Chişinău, subordonată seminarului teologic. Deşi a fost printre cei mai buni studenţi, la sfârşitul seminarului s-a îndreptat către o altă direcţie. A absolvit facultatea de fizică şi matematică la Universitatea Imperială din Sakt Peterburg, pe care a aboslvit-o cu diplomă de gradul I.

În componenţa Sfatului Ţării, cu certitudine existau mulţi absolvenţi ai seminarului teologic, iar Uniunea Clerului Ortodox era reprezentată de Al. Baltaga.

Sfatul Ţării îşi începe activitatea la 21 noiembrie 1917 la orele 1200. Înainte de a începe şedinţa în Capela care se află în acelaşi palat în partea lui din stânga a fost oficiat un Te-deum în limba română de către girantul eparhiei Basarabiei Prea Sfinţitul Gavriil al Cetăţii Albe şi de arhimandritul Gurie; cu acest prilej s-a sfinţit primul Drapel naţional, iar corul protoiereului Berezovschi a interpretat imnul naţional *„Deşteaptă-te, române!"*

Consiliul Directorilor Generali, confruntat cu dezordinile şi distrugerile p rovocate de trupele ruseşti în retragere şi cu încercările de a prelua puterea în teritoriu, a solicitat sprijinul militar al guvernului român.

La 12 ianuarie 1918, armata româna a trecut Prutul şi a restabilit ordinea în Basarabia. La 23-24 ianuarie 1918, Sfatul Ţării întrunit la Chişinău, a proclamat independenţa Republicii Democratice Moldoveneşti şi separarea ei de Republica Federativa Rusă.

La 26 ianuarie 1918 după declaraţia de independenţă a Republicii Democratice Moldoveneşti, Arhiepiscopul Anastasie a format o comisie de pregătire „pentru convocarea unui Sobor local bisericesc spre a realiza o nouă organizare a vieţii bisericeşti. Însă evenimentele politice din luna martie au luat o altă întorsătură, în aceste condiţii arhiepiscopul Anastasie sugerează discutarea altei probleme şi anume problema raportului bisericii Basarabene faţă de cea română, întrucît ea face parte din biserica rusă.

În acest scop la 7 aprilie a fost trimisă o delegaţie la Mitropolitul Pimen al Moldovei, care exprimă faptul că: „prin actul politic de la 24 ianuarie 1918 s-a restabilit fosta legătură canonică a eparhiei Chişinăului şi Hotinului cu Mitropolia Moldovei şi că orice pretenţie de drept canonic ar înainta biserica rusă ar fi la fel de întemeiate precum şi răpirea Basarabiei de la 1812, cît priveşte chestiunea autonomiei bisericeşti, această problemă nu poate fi numai a bisericii basarabene, ci ea este o problemă generală a întregii biserici române care va lupta cu toate forţele unite."

Arhiepiscopul Anastasie luând parte la şedinţele Soborului General rusesc de la Moscova, nu s-a mai întors la Chişinău.

În urma acestor evenimente Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române apreciind că Anastasie s-a retras de la scaunul arhiepiscopiei a hotărât ca Prea Sfinţitul episcop al Huşilor, Nicodim să conducă afacerile Arhiepiscopiei Chişinăului şi Hotinului până la alegerea unui titular. Noul arhiepiscop a stabilit o disciplină şi o nouă organizare în orânduiala bisericească, slujbele dumnezeieşti s-au făcut în limba poporului.

La 11 februarie 1918, singura femeie deputat din Sfatul Ţării, Elena Alistar, fiica Elisavetei şi a preotului Vasile Bălan, ține un discurs înflăcărat de susţinere a unirii Basarabiei cu România..

Argumentele sale sunt menite să înmoaie inimile cele tari şi să le lumineze minţile celor nehotărâţi. „(...) Azi eu strig în gura mare: Acum, ori niciodată, noi trebuie să ne unim…!.

Pe 27 martie/9 aprilie 1918 Sfatul Ţării a hotărât Unirea Basarabiei cu România

Hotărârea a fost luată în şedinţa de la Chişinău, cu majoritate de voturi împotriva presiunilor exercitate de Rusia, Ucraina, Puterile Centrale. Din cei 135 de deputaţi prezenţi, 86 au votat în favoarea Unirii, 3 au votat împotrivă, iar 36 s-au abţinut, 13 deputaţi fiind absenţi. Citirea rezultatului a fost însoţită de aplauze furtunoase şi strigăte entuziaste „Trăiască Unirea cu România!”. Au luat cuvântul preşedintele Ion Inculeţ şi prim-minstrul român Alexandru Marghiloman, care s-a retras.

În mijlocul aclamaţiilor sălii, decizia a fost adusă la cunoştinţa guvernului A. Marghiloman care, în numele poporului român, a guvernului României şi al regelui, a luat act de Declaraţie şi a primit Unirea. Cu acest prilej, el declara: „În numele poporului român şi al regelui României, cu adâncă emoţiune şi cu falnică mândrie, iau act de hotărârea unanimă a Sfatului Ţării. La rândul meu, declar că de azi înainte Basarabia este pentru vecie unită cu România”.

După şedinţa Sfatului Ţării din 27 martie în aceeaşi seară miniştri însoţiţi de o mulţime au mers spre catedrală. În catedrală arhimandritul Gurie a oficiat un serviciu divin. Slujba s-a făcut în limba română. E a doua oară când se slujeşte în limba poporului de la lovitura de stat din Rusia. La acest serviciu a asistat şi episcopul Rus, vicarul Gavrilă, ceea ce a făcut o bună impresie, dovedind că nu poate fi vorba de o neînţelegere între biserica rusească şi cea română.

La 22 aprilie 1918, regele Ferdinand semna decretul de promulgare a Actului Unirii Basarabiei cu România. Pentru administrarea provizorie a Basarabiei a fost desemnat Consiliul Directorilor, până la preluarea acesteia de guvernul de la Bucureşti.

Conferinţa de Pace de la Paris (1920) a recunoscut Unirea Basarabiei cu România. La 28 octombrie 1920, România a semnat tratatul de la Paris cu Marea Britanie, Franţa, Italia şi Japonia prin care era recunoscut actul din 1918.

Efectele unirii au fost anulate în anul 1940, atunci când, în urma pactului Ribbentrop-Molotov, Rusia Sovietică a reanexat Basarabia, preluând, totodată, nordul Bucovinei şi Ţinutul Herţa (care a făcut parte, încă de la înfiinţare, din Principatul Moldovei, aflându-se la câţiva kilometri nord de oraşul Dorohoi).

În decembrie 1919 episcopul Nicodim s-a întors să conducă Episcopia Huşilor, iar în locul lui a fost numit arhiereul Gurie Botoşăneanul – vicarul Mitropoliei Moldovei şi Sucevei. La 30 decembrie 1919 Sfântul Sinod al B.O.R., format din ierarhii provinciilor româneşti reunite, întrunit în şedinţă extraordinară, a luat hotărârea solemnă ca *„după cum s-a realizat unirea tuturor teritoriilor româneşti la Patria-Mamă, tot astfel să se realizeze* unitatea bisericească *pe întreg pământul României întregite, într-o singură Biserică Autocefală Ortodoxă.* La începutul lunii februarie 1920 arhiereul Gurie este ales arhiepiscop titular al bisericii din Basarabia, alegerea fiind recunoscută de Sfântul Sinod şi aprobată prin decret regal.

Unificarea bisericească era necesară şi se impunea atât în interesul bisericii cât şi al statului. Discuţiile purtate în vederea unificării bisericeşti mergeau paralel cu propunerile făcute pentru înfiinţarea Patriarhiei, fiind încurajate de articolul 22 din Constituţia din martie 1923, fapt care va fi recunoscut printr-un act oficial abia la 1925 ce consfinţea autocefalia bisericii ortodoxe române, organizată ca Patriarhie. Sub raport canonic-administrativ,ea cuprindea patru Mitropolii dintre care una fiind Mitropolia Basarabiei cu două eparhii: episcopia Chişinăului şi episcopia Cetăţii Albe – Ismail, condusă de Gurie Grosu.

Este evidentă importanţa instituţională şi rolul esenţial al Bisericii Ortodoxe din Basarabia, care prin înţelegere şi empatie a înlesnit Unirea Basarabiei cu Patria istorică – România.

MITURI DESPRE UNIREA BASARABIEI ÎN TRECUT ȘI ÎN PREZENT

Prof. Căcîi Claudiu Ion, Șc. Gim. ***Nanu Muscel***
Prof. Călcîi Elena Ramona, Șc. Gim. ***Oprea Iorgulescu***

Discursul unionist și antiunionist în România, Rusia (U.R.S.S.) și Republica Moldova a folosit istoria ca argument. În acest material vă prezint principalele argumente folosite în istoriografia sovietică, rusească și moldovenească (din rândul antiunioniștilor) prin care încearcă să se demonstreze că Basarabia nu este pământ românesc, dar și răspunsul dat de istoricii români.

1.Basarabia a fost luată de la Poarta Otomană și nu de la România

Puterea sovietică dar și monarhiștii ruși susțineau la 1919 că, în momentul încheierii tratatului din 1812, Basarabia aparținea Turciei și nu României, care nu exista atunci ca stat și care nu constituia ea însăși decât o provincie turcească.

Partea românească a arătat că pierderea suveranității Moldovei și Valahiei, a însemnat însă păstrarea autonomiei, cu o viață statală proprie, conducători, legi, instituții proprii, chiar și dreptul de a încheia tratate care nu intrau în contradicție cu interesele otomane. Din punct de vedere juridic, teritoriul dintre Prut și Nistru era moldovenesc și nu turcesc, iar cedarea lui de către Poartă s-a făcut trecându-se peste protestele boierilor moldoveni. Să amintesc și Congresul de la Paris din 1856, prin care Marile Puteri au dat sudul Basarabiei înapoi Moldovei și nu Imp. Otoman.

2.Moldova este mai veche decât România

Moldova este mai veche decât România deci nu are nici un drept România asupra Basarabiei. Românii au răspuns prin istoricul născut în Basarabia Alexandru Boldur: Dacă ne uităm pe istoria Basarabiei, avem următoarea succesiune de suveranități până la 1918:

1.cea a Daciei – peste 200 ani
2.cea a Romei – peste 200 ani
3.cea a popoarelor migratoare – peste 1050 ani
4.cea a Moldovei – peste 450 ani
5.cea a Rusiei – cca 100 ani[3]

Unirea din 1859 a transferat drepturile Moldovei și Valahiei asupra noului stat, Principatele Unite, care din 1866 s-a numit România, iar Basarabia era parte a Moldovei de aproape cinci secole, până la ocuparea ei de către Imp. Rus.

3. Lipsa de legitimitate a Sfatului Țării

Argumentația rușilor monarhiști urmărea să acrediteze ideea că Congresul ostașilor moldoveni și Sfatul Țării erau organisme bolșevice, un instrument al dicaturii unei minorități rău intenționate. Sovieticii însă au susținut ilegitimitatea prin faptul că Sfatul Țării era compus din reprezentanți ai organizațiilor diferite , în cea mai mare parte burgheze. O altă poziție exprimată de literatura sovietică era că Sfatul Țării nu reprezenta corect structura populației: din 120 delegați urmau să fie 75 moldoveni în condițiile în care ei reprezentau 47% din populația Basarabiei

Sigur că primele două păreri sunt contradictorii și ambele au note false. Congresul ostașilor moldoveni avea un caracter țărănesc și mic-burgheze, era sub influența ideologică bolșevică prin revendicarea reformei agrare, dar și sub influența naționalismului prin revendicarea autonomiei. Recensământul din 1897 nu poate fi socotit o bază serioasă de discuție. Au fost trecuți ca veliko-ruși chiar și românii care învățaseră limba rusă. Cât de încredere erau statisticile ruse? Anuarul Rusiei din 1910 nici nu amintea pe moldoveni printre naționalități. Ori, caracterul preponderent moldovenesc al Basarabiei a fost remarcat de toți călătorii străini în ciuda eforturilor de fi aduși aici alogeni, însoțite de rusificarea românilor. Pe de altă parte, cât de reprezentative erau organismele din spațiul rusesc ? Sovietul delegațiilor muncitorilor din Petrograd ținea în mâini o întreagă țară cu specific agrar. Rada Centrală Ucraineană aleasă la început avea 100 de membrii doar dintre ucrainieni și doar după un an a acceptat și reprezentanți ai altor naționalități. După cum se vede,

[3] Alexandru V. Boldur, *Basarabia și relațiile româno-ruse,* Ed. Albatros, București, 2000, p. 46

regimul electoral din Basarabia era superior în ce privește reprezentativitatea. Structura definitivă a Sfatului Țării avea să ajungă la 150 membrii, cu repartizarea locurilor printre naționalități, partide și grupări sociale sub forma unui tabel electoral[4], naționalitățile fiind reprezentate astfel: 105 moldoveni, 15 ucraineni, 14 evrei, 7 ruși, 2 bulgari, 2 germani, 1 polonez, 1 armean, 1 grec, 2 găgăuzi. Ca o concluzie, la sfârșitul războiului, parcursul Basarabiei a fost același cu al teritoriilor periferice puterii ruse ca Ucraina, țările baltice, Belarus, unde s-a urmărit constituirea unor organisme de conducere reprezentative, care au hotărât autonomia și independența. Cei 156 deputați din Sfatul Țării erau aleși din rândul tuturor etniilor și din rândul tuturor categoriilor sociale și profesionale.

4. A fost nelegitimă intrarea Armatei Române în Basarabia

Să ne amintim că unitățile ruse boșevizate de pe frontul românesc se retrăgeau în Basarabia, încă din febr. 1917, unde provocau jafuri și dezordine. Să ne amintim că bolșevicii au dorit să organizeze un atentat la viața regelui Ferdinand. Și să ne mai amintim că pe 5 ian. 1918 Statul Major al bolșevicilor format din Perper, Levenzon, Kaabac și Kotovski au suspendat ședințele Sfatului Țării la Chișinău, au arestat și executat deputați, au arestat Comisia Interaliată pentru aprovizionarea cu muniție și hrană a frontului românesc și au confiscat fondurile sale. Blocul Moldovean a ținut o adunare secretă și a trimis o delegație la Iași pentru a cere ajutor. Prin urmare, intrarea trupelor române în Basarabia s-a făcut, pe 13 ian 1918, la cererea basarabenilor, dar și a reprezentanților Antantei (inclusiv a comandantului rus pe frontul românesc, gen Șcerbaciov) pentru menținerea ordinii și asigurarea nevoilor frontului și populației civile. Armata română n-a modificat structura organelor locale de conducere în Basarabia și n-a intervenit în parcursul politic. Lupta împotriva bolșevismului și restabilirea ordinii au fost confundate voit cu exercitarea presiunii asupra deputaților din Sfatul Țării, ori nu există nici o mărturie în acest sens.

5. Argumente că Basarabia aparține Ucrainei

Hrușevschi în *Istoria poporului ucrainean*: coloniști ucraineni ocupă teritoriul până la Dunăre după sec VII, în sec. IX statul Kievean este primul organism politic, statul își pierde independența în sec. al XIV-lea, renașterea ucraineană începe în sec. al XIX-lea, când se constată că nordul și sudul Basarabiei sunt teritorii unde 53% și respectiv 23% din populație sunt ucraineni, care au locuit întotdeauna pe teritoriul ocupat de ei, *după cum se poate presupune*. [5] Dincolo de pretenția că ucrainenii au populat România de azi, nici măcar Basarabia nu a făcut parte din statul Kievean, iar pe hărțile medievale apare aici Moldova, Nu mai puțin de 90% din populația Basarabiei la 1812 erau moldoveni, iar prezența ucrainenilor este doar efectul colonizărilor.

Pe lângă așa zisele argumente istorice, au fost găsite și argumente economice în favoarea alipirii Basarabiei la Ucraina. *Apropierea marelui port al Odessei a favorizat exporturile, ceea ce demonstrează că viața economică a Basarabiei este legată de a Ucrainei prin mii de fire, în ceea ce privește schimbul de mărfuri, importul de produse industriale, exportul de produse agricole, relațiile comerciale, financiare, transporturile*. [6] Aceste argumente nu stau în picioare pentru că Odessa era doar poarta către Marea Neagră, principalul partener comercial fiind zona industrială a Rusiei, care cerea produsele agricole din Basarabia.

6. A fost subjugată Basarabia de către România

Și astăzi propaganda rusă reia ideile celei sovietice despre cât de rău a trăit basarabenii sub guvernarea românească: În anii 1918-1924. a fost realizată o reformă agrară, care a reînviat, de fapt, agricultura proprietarului și a sporit semnificativ diferențierea socială în sat. Randamentul culturilor de cereale în această perioadă a fost destul de scăzut. Deci, în anii 1934-1939. randamentul mediu al grâului a fost de 7,6 chintale pe hectar, porumb - 8,7, orz - 5,7, secară - 7,9. Din cauza crizei prelungite, prețurile la produsele agricole au scăzut brusc. Productivitatea creșterii animalelor a scăzut. Cresterea animalelor intre anii 1916 si 1940. a scăzut cu 30,5%, din care bovine - cu 37,8%, cai - cu 19,3%, porci - cu 48,9%, ovine - cu 26,7%. În anii 1934-38. suprafața grădinilor a scăzut cu

---

[4] Mai multe detalii în Alexandru V. Boldur, *Basarabia și relațiile româno-ruse,* Ed. Albatros, București, 2000, p. 124

[5] V.L. Nestorovski, *Rutenii din Basarabia*, Varșovia, 1905, p.33 (în lb rusă), apud. Alexandru V. Boldur, *op. cit.*, p. 133

[6] M.Chabade, *La Bessarabie et le droit de libre disposition des peuples,* Berne, 1919 apud. Alexandru V. Boldur, *op. cit.* p. 137

aproape 16 mii hectare. Șomajul a crescut în provincie, 13-14 mii de șomeri înregistrându-se anual. Salariile au scăzut. Salariul mediu al unui lucrător calificat în industria prelucrării metalelor și al industriei alimentare în 1938 a fost de 75% din nivelul din 1928, iar în restul industriei - doar 47%. Munca pentru femei și tineret a fost utilizată activ, iar salariile femeilor au fost de 20-30%, în timp ce adolescenții - cu 25-50% mai mici decât salariile bărbaților. Ziua de lucru de opt ore nu a fost respectată în mod universal, nu au existat concedii, iar prestațiile de boală și invaliditate nu au fost plătite .[7] După cum este foarte clar, se extind problemele apărute în timpul Marii Crize Economice asupra întregii perioade românești, speculându-se cu cifre și statistici. Să ne amintim cum a arătat guvernarea românească: au fost împroprietăriți țăranii, indiferent de etnie, au fost răscumpărate rublele rusește la un preț avantajos pentru deținători, au primit dreptul la vot toți bărbații, au primit un învățământ și o biserică în limba română, au fost reprezentați în Parlamentul și Guvernul de la București, Cei aștepta pe basarabeni în spațiul sovietic ? Răspunsul este: războiul civil, exproprierile, GULAGUL și Marea Foame – Holodomor.

7. Basarabenii au avut de ales între glonțul rusesc și palma jandarmului român

Jandarmii, în special cei trimişi din Vechiul Regat au fost acuzaţi de umilirea ţăranilor şi torturarea celor care nu le făceau pe plac. A fost vorba de o campanie de presă organizată de doi inamici ai României Mari: *Alexandru Schmidt și Aleksandr Nikolaevici Krupenski. Ei au condus un grup de foști mari proprietari de pământ basarabeni la Conferința de Pace de la Paris din 1918, unde au încercat să influențeze dezbaterile în defavoarea recunoașterii Unirii Basarabiei cu România. Cei doi au editat în 1919 o broșură cu 15 pagini Summary of events in Bessarabia,* apoi încă una *Bessarabia and Romania.* După victoria bolșevicilor în *Războiul Civil*, A.Schimdt a devenit colaborator de bază la revista *Basarabia Roșie.*

8. România ne-a trădat în 1940 când ne-a lăsat pe mâna rușilor

Să ne amintim că în fața războiului cu un inamic care putea să ocupe întreaga țară s-a decis retragerea, fără recunoașterea noilor granițe și așteptarea momentului prielnic pentru eliberarea Basarabiei. Să ne amintim condițiile de atunci: izolarea diplomatică a României, după căderea Franței, izolarea Angliei și Pactul Ribentropp-Molotov.

9. Armata română a distrus Chișinăul în 1941

Dacă ar fi să trecem în revistă principalele probleme în discuţie ele ar putea fi grupate astfel:1) Conform tezei oficiale sovietice, Chişinăul a fost distrus de bombardamentele germano-române în iunie-iulie 1941 şi, mai ales, la retragerea armatelor germane din august 1944. 2) Devastarea oraşului s-ar fi datorat marelui cutremur din octombrie şi noiembrie 1940. 3) Capitala basarabeană a fost distrusă de trupele sovietice în retragere în 1941 şi de bombardamentele aliate (inclusiv anglo-americane) din 1944. Dincolo de efectele cutremurului, nu putem ignora faptul că la aceasta distrugere şi-a adus „prinosul" şi aviaţia româno-germană. Bombardările Chişinăului, un centru strategic important, încep chiar în dimineaţa lui 22 iunie. Ţinta atacurilor au constituit-o, înainte de toate, punctele strategice – gările, precum şi locurile de concentrare a trupelor. Avem informaţii că au fost bombardate staţiile electrice, Casa radio şi alte obiective industriale. Totuşi, bombardamentele nu au fost deloc haotice, adesea avioanele fiind ghidate de la sol de către spioni, care indicau ţinta. Ele nu erau nici masive, deoarece asediatorii nu aveau niciun interes să distrugă total oraşul, cu atât mai mult să traumatizeze psihologic populaţia, considerată şi tratată drept parte a României. Astfel, la începerea asaltului Chişinăului din noaptea spre 16 iulie, comandamentul Diviziei blindate româneşti a ordonat deschiderea focului doar „la vederea inamicului" pentru a evita „distrugerea inutilă a oraşului şi focuri asupra populaţiei româneşti". Că nu armata română este vinovată de amploarea distrugerilor o arată raportul oficial al proaspăt instalatei administraţii româneşti care, printr-*o Comisie tehnică*, a întocmit un raport de evaluare a pierderilor, raport efectuat între 25-30 iulie, adică la câteva zile după preluarea controlului asupra capitalei Basarabiei. În el citim că la plecarea din Chişinău a armatelor sovietice „majoritatea clădirilor publice, multe

[7] https://ru.wikipedia.org/wiki

clădiri particulare, precum şi toate clădirile industriale şi comerciale au fost distruse prin minare şi incendiere”.[8]

10. Dacă ne unim cu România, pierdem Transnistria

Mitul este răspândit în prezent, dovadă broșurile distribuite la mitingul pro-unionist din 2 decembrie 2017 în Chișinău. Să nu uităm că regimul de la Tiraspol n-a fost recunoscut internațional. Pe de altă parte, teritoriul său n-a făcut parte din România Mare, problema este sensibilă pentru cei din Basarabia dar nu și pentru cei din România. Transnistria este sub ocupație rusă și folosită ca instrument de șantaj și presiune pentru autoritățile de la Chișinău.

11. Unirea s-a ratat în 1991

Este un alt mit prezent în discursul din prezent. Momentul respectiv era greu de exploatat atunci, după decenii de propaganda sovietică, poate mai aproape de unire suntem acum când se poate creea un astfel de moment.

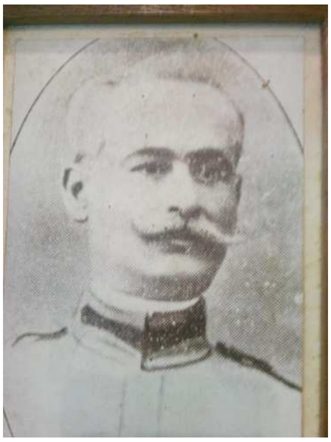
12. Românii sunt țigani

Broșura amintită reia și mitul care este prezent și în vest, că românii sunt țigani. Este clar o propagandă de tip sovietic ce poate fi demontată cu uşurinţă: rromii (țiganii) nu reprezintă decât 3% din populație, în urma recensământului din 2011.

Ca o concluzie, cunoaşterea argumentelor invocate de partea românească și de cea rusească în justificarea acțiunilor întreprinse în Basarabia, în decursul timpului, reprezintă o necesitate pentru înțelegerea prezentului. Centenarul este ocazia perfectă pentru relansarea în dezbatere a unor astfel de teme legate de spațiile românești din afara României. Dincolo de argumentele istorice folosite în orice stat ca parte a unui discurs ce justifică acțiunile duse în interiorul și dincolo de granițe, trebuie să facem eforturi pentru prezentarea adevărului istoric. Chiar dacă manipularea și falsul de tip sovietic au fost îndepărtate de malurile Prutului, adevărata istorie românească pătrunde greu în spațiul Chișinăului în rândul publicului larg, mass-media fiind preponderent rusofonă. Istoria comună poate să fie un element de reapropiere între românii de pe ambele maluri ale Prutului, dar nu este suficient. Un stat românesc în care există bunăstare și prosperitate ar fi putut să fie un pol de atracție pentru românii de dincolo de Prut și problema reunirii să fie pe buzele tuturor românilor de peste graniță, dar am eșuat.

PRIMUL EROU AL RĂZBOIULUI PENTRU ÎNTREGIREA NEAMULUI– LT.COL. POENARU BORDEA

Prof. Călcîi Claudiu Ion
Şc. Gim. *Nanu Muscel Câmpulung*

Străbătând șoseaua care urcă și coboară din Mateiaș spre Dragoslavele, Rucăr, Podu Dâmboviței, Dealul Sasului, Valea Urdii, Giuvala, Fundata, minunându-te de frumoasele priveliști spre munții Piatra Craiului, Păpușa, Sf. Ilie, Bucegi, greu îți vine să crezi că acum un secol aici pământul era răscolit de obuze, iar frica și moartea pândeau la tot pasul pe localnici și pe militarii ce așteptau să transpună în viață marșul *Treceți batalioane române Carpații*... La Grupul de acoperire Bran, format din unități aparținând Diviziei 3 infanterie, plicul primit de la Corpul 2 armată a fost desfăcut, conform ordinului superior, pe 14 august 1916, la ora 20. Trupa aștepta

Mormântul eroului din Fundata

[8] https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/cine-a-devastat-chisinaul-in-iulie-1941

într-un calm aparent puțin mai sus de Podu Dâmboviței, pe Dealul Sasului, la km 90 pe șoseaua Pitești-Brașov. Doar 5 km îi despărțeau de granița din Pasul Giuvala. De aproape doi ani se aflau aici fortificând întreaga zonă pentru a preveni un atac prin surprinde din partea armatei K.u.K. (indicativul pentru armata austro-ungară). Zona dintre Vama Giuvala (unde se află azi monumentul ce amintește de modernizarea drumului în 1891, aproape de limita de județ între Argeș și Brașov) și Pasul Posada (culmea ce desparte Podu Dâmboviței de Rucăr) fusese fortificată cu adăposturi sigure contra schijelor, cu tranșee acoperite, cu șanțuri adânci de legătură și cu locuri destinate pentru mitraliere. La Podu Dâmboviței erau fortificații cu sârmă ghimpată, nuiele și gropi de lup, urme ale lor putând fi văzute și azi în grădinile localnicilor. Din forturile de la București, Focșani și Galați au fost aduse tunuri grele. Erau pregătite poziții noi de artilerie și drumuri noi, iar șoseaua fusese reparată și întărită. Statul major român a produs aici o adevărată capodoperă a artei de fortificații. [9]
La ora 21 forțele de atac se pun în mișcare pe trei coloane: Coloana centrală era formată din Regimentul 30 Muscel – 3 batalioane și Regimentul 22 Dâmbovița. Misiunea era să atace prin surprindere pichetul de grăniceri de la Giuvala precum și secția de jandarmi din Fundata. Coloana din stânga era formată din batalionul 2 din Regimentul 4 Argeș și trebuia să înainteze pe direcția Dâmbovicioara-Ciocanu-Șirnea-Peștera-Măgura-Zărnești. Coloana din dreapta, formată din batalionul 3 din Regimentul 28 infanterie *Radu Negru*, trebuia să avanseze prin Valea Cheii către Fundățica, iar de acolo să coboare în Moeciul de Sus, apoi să avanseze spre Moeciu de Jos și apoi să treacă peste dealuri în Șimon spre Bran. Misiunea coloanelor din flancuri era, de asemenea, să captureze pichetele de grăniceri. În Vama Giuvala grănicerii imperiali au răspuns cu foc de arme și primul român care a primit o moarte de erou a fost lt-col. Gheorghe Poenaru-Bordea, ajutorul comandantului Regimentului 30 Muscel. Gloanțele l-au doborât când îndemna soldații înainte și astfel devenea prima jertfă în războiul pentru reîntregirea neamului. Cum a fost posibil ca primul schimb de focuri să răpună un ofițer aflat la la comanda secundă a Regimentului ? Răspunsul îl avem în *Regulamentul exercițiilor de luptă* intrat în vigoare în 1898 care prevedea, la lupta ofensivă, următoarele faze: recunoașterea, dezvoltarea luptei și pregătirea atacului, apoi urmărirea inamicului în retragere. Asaltul sau *sforțarea decisivă* însemna ca toate companiile să năvălească asupra inamicului, cu drapelul și ofițerii în față și cu strigăte de *Ura !* prelungite. [10] Regulamentul era însă mult depășit de evoluția armamentului și se va putea vedea, în următoarele încleștări, că astfel de atacuri eroice, în care se elimina cu bună știință efectul focului și manevra, constituiau o mare greșeală. De altfel și ideea de izbire a inamicului cu mase mari de oameni devenise o tactică depășită. Dispozitivul de atac însemna îngrămădirea unui regiment format din 12 companii, cu peste 4000 de oameni, pe un front de 1 km, ceea ce făcea ca focul inamic al mitralierelor și artileriei să fie devastator. Revenind la eroul nostru, rămânea în glia patriei un ostaș cu reale calități de comandant, a cărui deviză era: *Atitudinea șefului întotdeauna un real exemplu pentru subordonați !*[11]
Monumentul ridicat la intrarea în Fundata, în fața dispensarului comunal adăpostește rămășițele celui care, aflat în fruntea soldaților musceleni, a intrat în rândul eroilor într-o seară de vineri. Strada din fața Policlinicii Câmpulung îi poartă numele, la fel și o stradă din București. Gheorghe Poenaru-Bordea se născuse în 1871 la București, a absolvit Școala militară de ofițeri de infanterie și cavalerie din cu gradul de sublocotenent în 1894. În 1913, în contextul participării României la Al II-lea Război Balcanic, a fost avansat maior, iar la 1 august 1916 lt-col. în Regimentul 30 Muscel. Revenind la atacul executat spre Bran alți ofițeri musceleni vor cădea în luptă pe 15 august, în efortul de a alunga Divizia 71 austro-ungară din această localitate: lt. Cepeleanu Grigore ca de în prima linie sub ploaia de gloanțe, slt. Constantin Gheorghe este lovit de schijele unui proiectil de artilerie, alături de ei cad alte 28 grade inferioare, în timp ce 104 ostași sunt răniți, cu toții din Regimentul 30 Muscel. Inamicul se retrăsese în dezordine lăsând 150 de soldați prizonieri. A urmat,

---

[9] Fritz Ortlepp, *Luptele din regiunea Bran și Dragoslavele*, traducere din limba germană de preot I. Răuțescu, Ed. Phoenix, Brașov, 2003, p. 29
[10] Col(r) Gheorghe Suman, lect. Univ. Dr. Adrian Mociulschi, *Generalul Leonard Mociulschi în conștiința românilor*, Ed. Univers Științific, București, 2008, p.34
[11] Col. dr. Cristache Gheorghe, Ionel Batalli, *Ansamblul Monumental de la Valea Mare – Mateiaș*, Ed. Militară, București, 1985, p. 23

pe 20 august eliberarea Țării Bârsei, iar pe 24 august se intra fără luptă în Țara Făgărașului, veche posesiune a domnilor munteni. Alți musceleni din același regiment, la 2 septembrie, vor plăti cu viața forțarea Oltului între Șercaia și Hălmeag. Tânărul învățător din Dragoslavele slt. Nicolae Predoiu și alți 14 soldați trec în rândul eroilor, iar 4 ofițeri și 64 de soldați sunt răniți. Era doar începutul unui război care-și va arăta groaznica latură asupra locuitorilor și a plaiurilor muscelene.

ALEXANDRU MARGHILOMAN – un personaj controversat în cadrul evenimentelor din anul Marii Uniri

Prof. Perţea Sorin-Liceul Th.”Sf.Mc.Sava”-Berca,Buzau
Prof.Perţea Gianina-Costinela-Liceul Th.”Sf.Mc.Sava”-Berca,Buzau

Alexandru Marghiloman a fost una din marile personalităţi ale vieţii politice de la sfârșitul sec. al XIX – lea și începutul sec. al XX - lea. S-a născut la Buzău, într-o familie cu o avere fabuloasă, pe 27 ianuarie 1854 . A deținut diverse funcții politice și administrative , poziții care i-au permis să aibă decizii importante pentru țară. A fost deputat , senator , ministru al justiției , ministru al Lucrarilor Publice , ministrul Agriculturii , Industriei , Domeniilor și comerțului , ministru de Externe , ministru de Interne și ministrul Finanţelor.

Cea mai importantă funcţie, însă a fost aceea de preşedinte al Consiliului de Miniștrii între 5 martie 1918 și 24 octombrie 1918 , mandat care i-a atras titulatura de ″trădător″ prin semnarea armistițului cu Puterile Centrale.

Restaurată,Vila Albatros, fosta reşedinţă a marelui om politic Alexandru Marghiloman, este şi ea printre edificiile învăluite în mister. O legendă urbană se referă la existenţa unui spirit care ar bântui domeniul aflat la marginea Buzăului, care include, pe lângă vila principală, ruinele unei cosntrucţii impozante, ale grajdurilor şi parcul dendrologic

La izbucnirea Primului Razboi Mondial , Al. Marghiloman pleda în Consiliul de miniștri pentru depărtarea României de sfera de influență a Rusiei și neutralitatea țării noastre. Liderul conservator a pastrat acestă poziție și în Consiliul de Coroană din 14 august 1916 , invocând pericolul de la Est.Al. Marghiloman credea că Germania este cel mai potrivit aliat al României, care poate sprijini statul român să recupereze Basarabia. Înfrângerile suferite de România în toamna anului 1916 pe teatrele de luptă din Transilvania, Dobrogea, Muntenia, urmate de retragerea în Moldova a armatei și guvernului liberal, îi întăresc lui Al. Marghiloman convingerea că România a pierdut războiul cu Puterile Centrale. Cu acordul lui I.I.C. Brătianu, rămâne în teritoriul ocupat, declarându-se gata să încheie o pace cu Centralii, dacă i se va permite formarea guvernului. Marghiloman era singura persoană acceptabilă atât pentru germani și austro-ungari, cât și pentru regele Ferdinand. El era cu adevărat omul situației. Trădată de ruși, înconjurată de dușmani, România a trebuit să accepte „Preliminariile de la Buftea”(20 februarie/ 15 martie) . Eroismul armatei române din 1917 când a fost oprită ofensiva Puterilor Centrale pe frontul de Est a fost în zadar, pentru că Rusia Sovietică a încheiat o pace separată cu Puterile Centrale. Rezultatul a fost întreruperea legăturilor cu Antanta, care se făcea prin Rusia. Această situație îl determină pe I.I.C. Brătianu în primăvara anului 1918 să opteze pentru o pace cu Puterile Centrale.

Al. Marghiloman acceptă să formeze guvernul pentru a salva statul și monarhia cu prețul semnării unei păci umilitoare și a pierderii popularității. Acceptând să semneze Tratatul de pace de la București, Al. Marghiloman a obținut de la Puterile Centrale acceptarea tacită, să nu se opună Unirii Basarabiei cu România. Astfel, deși învinsă, România ar fi ieșit din război cu avantaje teritoriale. Cabinetul Marghiloman a păstrat ființa de stat a țării, i-a salvat chiar și în nenorocire demnitatea.

Marea reușită a lui Marghiloman este începutul constituirii României Mari. Mai generoși decât politicienii din Regat, basarabenii i-au recunoscut rolul covârșitor. În 18/30 martie 1918, la Iași, doctorul Daniel Ciugureanu, fost prim ministru al celui de-al doilea guvern al Republicii Democratice Moldovenești și secretar de stat în cabinetul „trădătorului" Marghiloman, a accentuat că unirea Basarabiei [cu țara] se datoreză domnului Marghiloman și guvernului său. Al. Marghiloman a răspuns cererii Consiliului Național Român din Bucovina, condus de Iancu Flondor de a trimite trupe române pentru a salva integritatea provinciei primejduită de atacurile bandelor rutene și ucrainiene, care devastau zona. În pofida împotrivirii germanilor, care tratau trimiterea de trupe române drept un gest ostil față de Germania, Al. Marghiloman a ordonat generalului Iacob Zadik, comandantul Diviziei 8, ca împreună cu „toți grănicerii și jandarmii aflați în serviciu pe frontiera Bucovinei" să ocupe localitățile Ițcani și Suceava și apoi toată Bucovina. Acțiunea a avut loc înainte de a părăsi puterea, 24 oct.-6 nov. 1918, ceea ce-l face pe Marghiloman să spună „Retragerea mea nu e o dezertare, în tot cazul, are loc asupra unei apoteoze Bucovina și Nordul Basarabiei. A păstrat țării o dinastie, o armată și i-am dat țării Basarabia și Bucovina, cu integritatea teritoriului."

Înlăturat de rege la 24 oct./ 6 nov. 1918, în momentul când victoria aliaților devenise certă, Al. Marghiloman s-a simțit profund jignit, socotindu-se victima unei „lovituri de stat" dată în favoarea lui Ion I.C. Brătianu. Însuși Nicolae Iorga, redutabil adversar al germanofililor și colaboraționiștilor, apreciază prin autoritatea sa că: „Alexandru Marghiloman a fost tragica victimă a unor grozave împrejurări [...] o podoabă a vieții noastre politice."

Printre alte merite ale lui Al. Marghiloman, amintim: lui i se datorează faptul că bulgarii n-au masacrat populația capitalei. Tot lui i se datorează faptul că regele Ferdinand, familia regală și armata, ce mai rămăsese, n-au trecut în Rusia în anul 1917, așa cum îndemna generalul H.M. Bethelot. Pentru toate acestea, făcute în folosul neamului său, în vremuri grele, Al. Marghiloman cel „vândut nemților", așa cum amintea un apropiat al său din Ploiești, ziaristul Al. Ștefănescu-Câmpina, patronul ziarului „Impartialul", „n-are nici măcar un bust din ipsos, în vreo grădină publică oarecare."

Iată ce scria „Acțiunea Buzăului" din 25 octombrie 1936: „Omul și-a servit patria și tronul sub doi regi, cu credința unui câine, omul care prin sine însuși s-a ridicat la cea mai înaltă culme a valorilor patriotice a sfârșit prin a primi în inima care a bătut acolo unde era România săgeata epitetului de trădător."

În concluzie , putem afirma că Al. Marghiloman a fost un patriot care a acceptat cu bună știință sacrificiul întinării memoriei sale pentru a contribui la salvarea țării în acele vremuri grele. Credem că este timpul unei restituiri a memoriei, iar Alexandru Marghiloman trebuie considerat drept unul dintre cei mai lucizi politicieni din vremea Marelui Război.

Bibliografie selectivă

„Dicționar biografic de istorie a României", Editura Meronia, București, 2008, coordonator: Stan Stoica

„„Alexandru Marghiloman (1854-1925), un conservator pursânge”, Mihai Niculescu și Constantin Dobrescu, în „Arhivele Prahovei”, vol. V/ 2000, Editura Universal Cartfil, Ploiești
Imparțialul”, 10 martie 1931, 15 ianuarie 1933
„Alexandru Marghiloman, lordul valah”, Nicolae Peneș, două volume, Buzău, 2007-2008
„Săptămâna”, 17 mai 1925
„Germanofilii. Elita intelectuală românească în anii Primului Război Mondial”, Lucian Boia, București Editura Humanitas, 2009
Ion Bulei „Sistemul politic al României moderne”, Editura Politică, București, 1987
„Acțiunea Buzăului”, 25 octombrie 1936

DE-O VÂRSTĂ CU MAREA UNIRE

Prof. Ionela Catană Adam
Școala Gimazială Nr. 1 Lerești Mușcel

În an de mare sărbătoare, când toți românii sărbătoresc Centenarul Marii Uniri, comunitatea lereșteană se poate mândri cu încă un eveniment deosebit: domnul Paraschiv Simăn a ajuns la venerabila vârstă de 100 ani. Acesta se poate lăuda cu faptul că aniversează Centenarul odată cu România.

Născut cu aproape două luni înaintea Marii Uniri, mai precis la data de 5 octombrie 1918, după atâtea evenimente și necazuri prin care a trecut, domnul Simăn Paraschiv, cunoscut de cei apropiați ca ,,nea Chivu,, mai are încă puterea să-și păstreze zâmbetul pe buze.

Viața lui poate constitui ușor subiect de film deoarece a cunoscut toate tipurile de regimuri politice: democrat, autoritar și totalitar. A avut o copilărie fericită, iar la București a avut șansa să-l întâlnească pe cel care avea să devină mai târziu ultimul monarh al României, regele Mihai. Până la începerea stagiului militar, în perioada 1932-1939, a lucrat ca mecanic la București la Atelierele Leonida, reprezentanțe ale firmelor Chevrolet și Opel.

A fost încorporat în anul 1939, an în care s-a declanșat a doua conflagrație mondială, desfășurându-și stagiul într-o unitate de artilerie antiaeriană. Fiind un bun mecanic și șofer pe un camion de 8 tone, marca Henshel, știind și câteva cuvinte în limba maghiară, a fost oprit în unitate fiind trimis la distanțe mici pentru a rezolva diverse probleme. Această situație l-a ținut departe de liniile frontului. Situația grea din țară, a făcut ca pe parcursul celor 7 ani de armată, să nu beneficieze decât de 14 zile de concediu. În 1946, s-a întors acasă și chiar dacă a dorit să plece din nou la București, fiind un familist convins a răspuns cererii mamei sale de a rămâne la Lerești, angajându-se la Uzina de lacăte și motociclete ce va deveni I.M.S. și apoi ,,Aro,, fiind astfel, un sprijin pentru familia sa.

La un an de la revenirea în comună, în 1947, s-a căsătorit cu o lereșteancă, frumoasă și harnică, în vârstă de 22 ani, cu care a avut două fiice. Soția provenea dintr-o familie numeroasă și a muncit toată viața, la războiul de țesut, fiind un exemplu pentru fiicele sale. Prețuind căsnicia, în tinerețe și-a petrecut timpul liber mai mult cu familia, decât să meargă la diversele petreceri organizate în comună. Din păcate, a murit în 1957, iar nea Chivu a rămas cu cele două fiice, având grijă de ele și insuflându-le preceptele creștine.

Căpitan în rezervă și veteran de război, nea Chivu a lucrat ca șofer la Uzina ,,Aro,, până în anul 1978, când a ieșit la pensie. În această perioadă, și-a crescut fetele cu mare drag și atenție, învățându-le ce înseamnă credința, bunătatea și hărnicia, fiindu-le un adevărat model, sfătuind-le și întâmpinându-le întotdeauna cu zâmbetul pe buze. Avându-l ca exemplu**,** fetele au învățat, ajungând una inginer mecanic, iar cealaltă lucrând în proiectare la Uzina ,,Aro,,.

Nea Chivu a trăit să-și vadă fiicele căsătorite iar mai târziu**,** să-și strângă în brațe și să crească nepoatele. Astăzi, în anul Centenarului Marii Uniri, nea Chivu Simăn poate exclama fericit că trăiește cât România Mare.

La mulți ani, nea Chivu!

La mulți ani, România!

RECONSTITUIRI BIOGRAFICE: ÎNVĂȚĂTORUL ION ROBEA OFIȚER REZERVIST ÎN RĂZBOIUL PENTRU ÎNTREGIREA NEAMULUI

Iulian Boțoghină

În prefacerea spre modernitate a societății românești dascălii au avut un rol foarte important, fiind acea categorie profesională care avea misiunea de a pregăti, ridica și modela viitorii cetățeni ai țării, așa cu erau elevii fiecărei generații. Munca de educație a copiilor s-a dovedit un proces complex, care nu se încheia odată cu orele de clasă, dascălii preocupându-se activ în formarea civică a tinerilor de la sate și orașe. Astfel că dascălii s-au regăsit printre principalii înfăptuitori ai programului de educație patriotică ca parte a proiectului național de împlinirea statului național unitar România Mare.

Stare de fapt care explică de ce dascălii s-a aflat în primele contingente de ofițeri rezerviști care au fost mobilizați încă din prima zi de război în 1916. Mai mult decât atât, implicarea nemijlocită în procesul educațional al copiilor de la sate și orașe a creat un liant indestructibil în relația dascăl-elev, o solidaritate care în cele mai grele clipe de război și-a dovedit eficiența, datorată pe de o parte puterii de pătrundere spirituală și sufletească a dascălului asupra discipolului, pe de altă parte statutului de model civic și uman cu care discipolul și-a înnobilat dascălul.

În cele ce urmează ne vom opri pentru a schița portretul unuia dintre numeroșii dascăli din Muscel care au răspuns prezent chemării la arme în Războiul pentru Întregirea Neamului, care chiar dacă nu a avut ocazia să lupte în linia întâi, a fost un model al comunității, unul dintre fruntașii locului, al cărui nume a rămas un cunoscut toponim al orașului Mioveni. Personajul de față este învățătorul Ion Robea.

Ion Robea, român de religie ortodoxă, s-a născut pe 10 noiembrie 1885 în Mioveni, pe atunci plasa Davidești din județul Muscel, fiind fiul lui Iosif și Ileana Robea.

Absolvent a patru clase de liceu, având noțiuni de limba franceză, Ion Robea a îmbrățișat nobila profesie de învățător. Aceste studii l-au poziționat pe Ion Robea printre tinerii corpului ofițerilor rezerviști, mai apoi urmând cursurile Școlii pregătitoare de ofițeri în rezervă.

La școala militară a fost încadrat în Compania a III-a, unde Ion Robea a urmat cursurile de „Cunoașterea și practica regulamentelor” unde a obținut media 7,33, „Aptitudini militare” materie la care a obținut media 8,00, pentru ca la „Purtarea, valoarea morală” să obțină media de 9,33, iar la „Topografie” media 7,77.

La școala militară, comandant de companie l-a avut pe căpitanul Ilie Șteflea, viitorul general și șef al Marelui Stat Major (20 ianuarie 1942-23 august 1944), care avea să scrie despre elevul său că „se prezintă bine și este foarte rezistent, cu un temperament energic și cu caracter bun. A avut o purtare foarte bună, este demn, moral și cu o educație bună. Inteligent și cu bune aptitudini militare. Poate comanda bine un pluton. Merită gradul de plutonier”.

Calități care i-au permis elevului-plutonier Ion Robea să obțină media generală 8, 1017, cu care s-a calificat pe locul 97 din cei 1.189 de cursanți, fiind declarat promovat.

Când încă nu împlinise 23 de ani, în ianuarie 1908, Ion Robea s-a căsătorit cu Ioana Mocioiu, dovedindu-se o căsnicie rodnică, familia împlinindu-se odată cu naşterea fiecărui copil: Constantin, Gheorghiţă, Vasilica, Mihai, Margareta, Ileana, Mircea şi Ion.

La vârsta maturităţii, pe când avea 31 de ani, învăţătorul Ion Robea a fost chemat să susţină examenul vieţii şi să dea proba destoiniciei odată cu intrarea României în Marele Război.

La 24 septembrie 1917, elevul-plutonier t. r. Ion Robea a fost mobilizat la Regimentul de Marş al Diviziei XII infanterie, până la 15 noiembrie 1917.

În această perioadă, comandantul regimentului avea să-l observe şi să-l noteze cum că: „elevul-plutonier Robea Ion are aptitudini fizice, posedă aptitudini militare, educaţiune militară în formare. Îndeplineşte bine serviciul. Comandă şi conduce bine un pluton. Merită a înainta la gradul de sublocotenent în rezervă".

Înaintat la gradul de sublocotenent rezervă în ziua de 15 noiembrie 1917, ofiţerul nostru a fost mutat în Regimentul 62/70 infanterie, unde l-a avut comandant pe colonelul Grigore Grecescu, unul dintre vitejii Muscelului.

Colonelul Grigore Grecescu nu a ezitat să-l descrie pe sublocotenentul rezervă Ion Robea ca fiind: „sănătos, rezistent, poate face campanie. Educaţie militară în formare. În instruirea plutonului a dat rezultate bune. Are bune aptitudini militare la teren. Posedă cunoştinţe militare generale şi cele ale armei necesare gradului său.

La 16 noiembrie 1917 a venit din regimentul 1 Marş. La 15 noiembrie 1917 înaintat sublocotenent de rezervă. La 9 martie 1918 demobilizat. Nu a luat parte la nicio luptă.

Calific pe sublocotenentul Robea ion că merită a înainta".

Opinie la care a subscris fără nici un amendament şi colonelul Neagu, comandantul Brigăzii 33 infanterie, care a consemnat: «Menţin notele comandantului regimentului, precum şi propunerea de înaintare la gradul de locotenent rezervă, caracterizându-l „Merită a înainta"».

După demobilizarea din ziua de 9 martie 1918, sublocotenentul de rezervă Ion Robea a încheiat socotelile cu armata, dovadă că în octombrie 1921 pe când se găsea la comanda Regimentului 62/70 infanterie în Garnizoana Târgovişte, colonelul Bianu i-a scris în foaia calificativă că: «De la demobilizarea din anul 1918 n-a mai fost chemat în serviciu. Sublocotenent de rezervă de la 15 noiembrie 1917, are vechimea cerută de înaintare. N-a făcut serviciu sub comanda mea, aşa că nu-l pot nota. După notele din foaia calificativă de pe timpul campaniei „merită a înainta"».

Opinie la care a subscris şi comandantul Brigăzii 23 infanterie, după cum avea să consemneze laconic în ziua de 30 noiembrie 1921.

Însă, comandantul Diviziei 12 infanterie a notat că: „De la 1918 ne mai fiind concentrat, nu şi-a pus la curent cunoştinţele gradului. Nu a urmat nici Centrul de instrucţie al Corpului 2 armată pentru a fi complecte. Bun în grad": Cu alte cuvinte, nu era de acord cu înaintarea la gradul de locotenent de rezervă.

Fapt reluat în 1924 de comandantul Regimentului 30 „Muscel", unde a fostînsumat începând cu 1 august 1923, care nota că „Nu îndeplineşte condiţiunile articolului 32 din Legea asupra înaintărilor în armată".

În ziua de 13 octombrie 1940, ca funcţionar al statului, învăţătorul Ion Robea a fost convocat la Câmpulung Muscel unde a depus jurământul de credinţă pentru tânărul rege Mihai I, fapt consemnat în procesul-verbal nr. 22.224/940 de la Cercul de Recrutare Muscel.

După mai puţin de trei luni, la 1 ianuarie 1941, sublocotenentul de rezervă Ion Robea a fost „şters din controale", sintagmă care se traduce prin scoaterea din evidenţele armatei române, fiind trecut din oficiu în poziţia de retragere pentru limită de vârstă, fapt consemnat în Înaltul Decret 271/1941.

În încheiere dorim să punctăm faptul că prezenta reconstituire biografică are menirea de întregi portretul acestui dascăl care a marcat destinul a mii de copii din satele şi comunele de odinioară adunate şi cunoscute acum ca oraşul Mioveni.

SF. PETRU MOVILĂ (1596-1646)
Mitropolitul Kievului, dar duhovnicesc făcut de români Ortodoxiei Ecumenice

Teolog Gabriel Cotenescu

Mitropolitul Kievului Petru Movilă

Coborâtor din vestita familie a movileştilor, familie domnească, fiul domnitorului Simion Movilă, nepot al lui Ieremia Movilă şi al Mariei Movilă, fiica a lui Petru Rareş, Petru Movilă s-a născut la Suceava în anul 1596, decembrie 21. Avea numai patru ani când, din cauza fulgerătoarei înaintări a lui Mihai Viteazul în Moldova a luat drumul pribegiei în Polonia împreună cu întreaga familie, iar la vârsta de 11 ani, rămas orfan de tată, ia din nou drumul Poloniei, stabilindu-se in orasul Zolkiev.

Învăţase carte în familie, în casa părintească şi apoi la Şcoala Ortodoxă a Frăţiei din Liov, unde studiase limbile: slavonă, greacă şi latină, pe langă disciplinele: gramatică, poetică, retorică, filosofie si teologie. Afară de acestea, potrivit obiceiului nobililor poloni, Petru a trebuit să înveţe şi meştesugul armelor sub ocrotirea Hatmanului Jolkievizischi pâna la vârsta de 24 de ani. Ia parte la lupta de la Hotin (1621), iar după încheierea păcii între poloni şi turci, regele Sigismund recomandă călduros Vizirului pe Petru Movilă să fie făcut Domn al Moldovei, dar Petru, potrivit înclinaţiei, se hotărăşte să se călugărească. Era de fapt, nepot al călugărului Ioanichie şi al Mitropolitului Gheorghe. A fost uns în monahism şi ales arhimandrit – egumen al Mănăstirii Pecerska din Kiev, fiind confirmat şi de regele Poloniei în acelaşi an.

Biserica Ortodoxă din Polonia, din vremea aceea, cuprindea si Ucraina întreagă, cu Kievul, iar dupa unirea cu Roma, încheiată la Brest-Litovsk (1596), starea culturală a ortodoxilor din părţile polone, din Rusia moscovită, din Moldova şi din Muntenia slăbise foarte mult. Şcoli nu erau aproape deloc, iar tipografiile din Liov îşi încetaseră lucrul şi se risipiseră. Şi la Patriarhia Ecumenică din Constantinopol aveau loc mari zguduiri, apăruseră şcoli iezuite care atrăgeau pe fii boierilor din Moldova. În vâltoarea acestor împrejurări s-a ivit învăţatul moldovean Petru Movilă, Ierarhul care în sec. al XVII –lea sta ca un uriaş înfruntând furtunile care se abătuseră asupra Bisericii Ortodoxe.

Petru Movilă, încă de pe când era Egumenul mănăstirii Pecerska începe să-şi îndeplinească planul său chibzuit de întărire a Bisericii Ortodoxe. Foloseşte bogăţia moştenită de la părinţi, cum singur spune: “am întrebuinţat-o pentru ajutorarea Bisericii”. Rânduieşte tipografie si tipăreşte cărţi de slujbă si învăţătură la Lavra Pecerska pentru bisericile ortodoxe. Acolo in 1621 întemeiază şcoala înaltă, Colegiul, şcoala care este temelia Academiei Duhovnicesti din Kiev, de unde “izvora lumina pentru întreaga ortodoxie”. Petru Movilă îi întocmeşte program de învăţământ după modelul Universităţilor din Apus, o subordonează Mitropolitului Kievului, care-i numea pe rector si profesori. Se preda în limba latină şi era înzestrată cu bibliotecă, iar Petru i-a lasat prin Testament avere si epitropie aleasă.

La stăruinţa lui Petru Movilă, regele Vladislav dă libertate de cult Bisericii Ortodoxe din Polonia, având dreptul de a avea Biserici, spitale si tipografii. Drept recunoştinţă credincioşii ucrainieni, într-un singur glas l-au ales Arhiepiscop-Mitropolit al Kievului şi al întregii Rusii. A fost recunoscut de Patriarhul Ecumenic Kievil Lucaris şi la 28 aprilie 1633 a fost hirotonit Arhiereu în Biserica cea mare a Movileştilor din Liov, iar la 5 iulie acelaşi an, Kievul l-a primit cu alai

împărătesc. Mitropolitul Petru Movilă înalţă Colegiul, la rangul de Academie, (prima universitate ortodoxă), sporeşte numărul de tipografii în Kiev şi în ţară.

Patriotul Mitropolit Movilă nu uită de ţara sa de baştină şi întinde daniile sale în Moldova lui Vasile Lupu, ajutându-l frăţeşte pe iscusitul Mitropolit al Moldovei, Varlaam şi pe vestitul învăţat muntean Udrişte Năsturel – cumnatul lui Matei Basarab. Trimite şirft, meşteri şi podoabe lui Matei Basarab pentru tipografiile de la Câmpulung şi Govora, unde in 1643 (la Câmpulung) se tipăreşte "Învăţături pentru toate zilele" (Cazanie pe scurt), "Învăţăturile duhovniceşti pentru tineri" (60 de foi), tălmăcită în româneşte de grecul Melhisedec din Moreea ajuns egumen la Mănăstirea Domnească din Câmpulung. Tot cu sprijinul lui Petru Movilă s-a întemeiat Colegiul lui Vasile Lupu de la Mănăstirea Trei Ierarhi din Iasi, 1640, trimiţând acolo pe rectorul Academiei din Kiev Sofronie Pociapski însoţit de patru dascăli renumiţi. De numele lui Petru Movilă se leagă vestita Mărturisire Ortodoxă izvorîtă din mintea pătrunzătoare a Mitropolitului, cum şi sinodul adunat la Iaşi în 1642.

În 1644, Petru Movila vine la Iaşi pentru a cununa pe Maria, fiica lui Vasile Lupu, cu nobilul Polon Jianus Rudewil.

Văzuse lumina zilei la Suceava, copilăria îi fusese legănată de legendele moldoveneşti, Petru Movilă a păstrat strânse legături cu Moldova până la sfârşitul vieţii în sufletul său. În lucrarea rămasă de la el "Însemnări", aminteşte cu duioşie datini româneşti din Moldova: cumetrii, tăierea moţului, hramuri de mănăstiri şi încă de când era Arhimandrit iscăleşte "fiul domnului Moldovei". Iată un model exemplar de patriotism!

După o păstorire de 13 ani, la 22 dec. 1646, Mitropolitul Petru Movilă a trecut la cele veşnice, fiind înmormântat după dorinţa sa la Biserica Mănăstirii Pecerska lângă strana stangă . Biserica Ortodoxă recunoscătoare petru opera sa, l-a canonizat pe acest mare cărturar român ca Sfânt al Bisericii Ortodoxe, trecându-l în calendarul Ortodox la data de 22 decembrie, data săvârşirii sale: Ɨ Sf. Ierarh Petru Movilă, Mitropolitul Kievului.

Şi acum, după 420 de ani de la naşterea sa şi 372 de la trecerea sa în eternitate este actuală lauda pe care i-a adus-o învăţatul istoric rus Valenin, care se întreabă: "care dintre cei doi bărbaţi cu numele de Petru este reformatorul îndrăzneţ al Imperiului Rusesc, şi căruia, prin urmare i se cuvine titlul istoric de "Mare": Petru I, tarul Rusiei, sau Petru Movilă?"

Bibliografie:

1. Gherghe I. Moisescu, Ştefan Lupşa, Alexandru Filipescu – Istoria Bisericii Române, ed. Inst. Biblic, Buc 1957
2. Mircea Păcurariu – Istoria Bisericii Ortodoxe Române, ed. Inst. Biblic, Buc 1980

DIN ACTIVITATEA GRUPULUI DE INIȚIATIVĂ AL FILIALEI „MUȘCEL"

Economist Cornel Stoian, Rucăr-Muscel, secretar-trezorier

În revista nr.8 / 2016 , s-a făcut bilanțul activității a unui deceniu de la constituirea filialei Mușcel, a S.Ș.I.R-an jubiliar 2015. Activitatea ultimilor 11 ani a filialei a fost legată de personalitatea istorică a președintelui și redactorului șef- Profesor Vintilă Purnichi, un neobosit OM pe tărâmul istoriei(locale, muscelene, argeșene) și nu numai, precum și al culturii.Spre finele anului 2016, începutul anului 2017, activitatea filialei muscelene se oprește brusc, din cauza bolii, care îi macină sănătatea și organismul său plăpând cedează.

În noaptea de Înviere, în jurul orelor 24, a anului 2017, părăsește această lume, care i-a fost potrivnică și nedreaptă, fiind încercat de pierderea a două fiice în floarea vârstei.

Inima și sufletul istoricului Vintilă Purnichi, care s- a contopit cu filiala Muscel, și cu revista „Muscelul" pe care le-a condus cu competență, pasiune și dragoste, s-a oprit la miezul nopții de 14-15 aprilie 2017.

Datoria noastră este să ducem mai departe crezul său pentru care a muncit și a luptat fiind un „neostenit întru lumină".

După plecarea sa în universul stelar, unde s-a întâlnit cu ceilalți istorici, un grup de oameni inimoși, cu suflet mare, la inițiativa domnilor :ing.scriitor Miu Agricola-Constantin și economist Cornel Stoian, compus din 11 persoane de profesii și preocupări diferite, timp de 6 luni(noiembrie2017-aprilie 218) s-a lucrat intens în cadrul Casei de Cultură ,,Tudor Mușatescu"-Câmpulung, în vederea reluării activității filialei și revistei.

Grupul de inițiativă s-a întrunit din 10 în 10 zile timp de 6 luni, un sprijin deosebit l-am avut din partea directorului Liviu Cioacă, în special în sponsorizarea a două numere (9-10), și în punerea la dispoziție a locației, unde ne -am întrunit.

Activitatea filialei și reapariția revistei au avut ca scop:

a. reluarea activității filialei

b.relansarea activității filialei

c.reapariția revistei ,,Muscelul"

În acest scop am discutat și am hotărât să implementăm o serie de măsuri:

-intrarea în posesia cererilor de înscriere a membrilor filialei, dosar care ne- a fost pus la dispoziție de familie, prin preotul paroh Gheorghe Cârstina.

-în baza acestui dosar ne-am preocupat de clarificarea evidenței(membrii activi, dornici sâ rămână în filială, membrii care s-au retras la cerere, scoaterea din evidență a celor care nu și-au achitat cotizația, precum și a celor decedați.

-măsuri organizatorice pentru apariția revistei nr.9/2017 (în acest scop s-a selectat din cele 8 numere anterioare, un număr de 12 articole, semnate de Vintilă Purnichi, iar un număr de 14 articole omagiale au fost semnate de oameni de profesii diferite)

-măsuri practice în vederea apariției revistei nr.10 /2018, în vederea Centenarului Unirii de la 1918 (s-a luat legătura cu istorici și oameni de cultură pentru trimiterea de articole până la 15.09.2018)

-s-au făcut diligențele necesare pe lângă directorul Liviu Cioacă pentru a sponsoriza cele două numere, deoarece filiala nu avea bani.

-asigurarea interimatului filialei ,,Muscel" până la alegerea noilor organe de conducere, care au fost fixate pentru 8 iunie 2018- interimat asigurat de către prim-vice președintele profesor Marcel Vintilă cu sprijinul grupului de inițiativă.-

-s-a luat legătura cu conducerea centrală a S.Ș.I.R, de către profesorul Oană Ion, care a și participat la Consiliul Național, de la Târgoviște(unde a expus situația și măsurile luate pentru revigorarea filialei)

-clarificarea statutului filialei(deoarece se dorea alipirea filialei de o altă filială, sau transformarea ei în sucursală)

-măsuri prectice și organizatorice în vederea alegerilor în filială pentru noile organe de conducere

-s- au stabilit persoanele care vor prezenta rapoarte de activitate(prof.Marcel Vintilă, ec.Cornel Stoian și ec.Nicușor Oncioiu)

-s-a decis ca în timpul alegerilor din filială (8iunie 2018) grupul de inițiativă să se desființeze, încetându-și activitatea)

În timpul alegerilor s-au făcut multe propuneri de către cei prezenți, pentru îmbunătățirea pe un plan superior a activității filialei pe termen scurt și mediu, și s-a ales: Consiliul de Conducere(11 membrii), Comitetul de redacție(3 membrii) și Comisia de Cenzori(3 membrii) din oameni profesioniști și competenți.

Cei aleși în 8 iunie 2018 vor desfășura în așa fel activitaea, încât să ducem mai departe misiunea și crezul în care a crezut profesorul, istoricul, omul de cultură și mai ales ,,OMUL" Vintilă Napoleon Purnichi.

CUPRINS

OBIECTIVE ISTORICE DIN FOSTUL JUDEŢ MUŞCEL

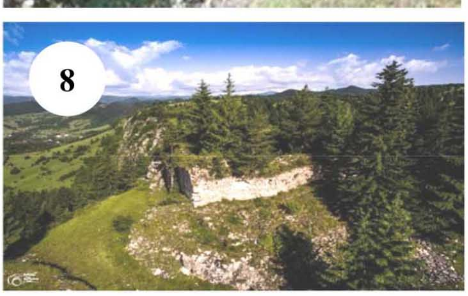

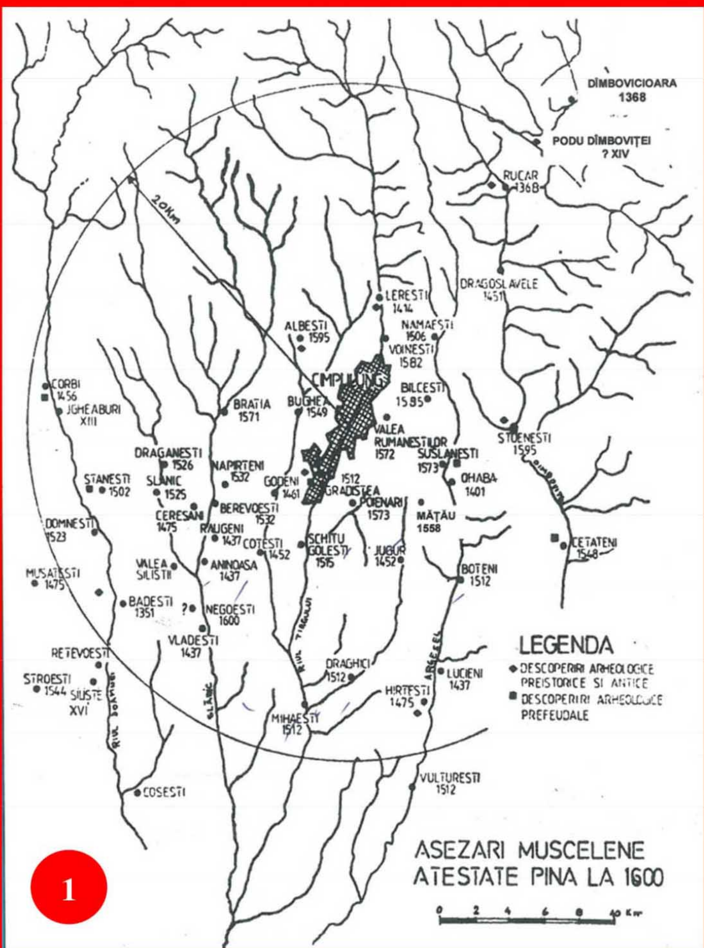

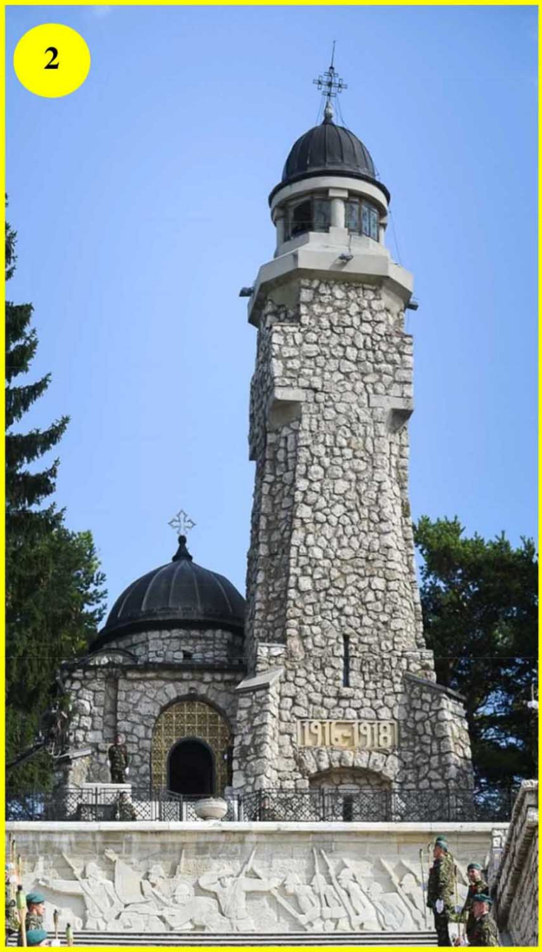

ISSN 2066-3080